THE
UNIVERSITY
OF CHICAGO
LIBRARY

Swátečnj Kázanj.

V 227

Od

Antonjna Puchmayera,

faráře Radnického.

Bibliotheca C. SS. R. Červenca

W Praze, 1826.

V Jozefy Fetterlowé z Wildenbrunnu.

BV
4249
.C95P9

Kázanj na nowý rok.

Když se naplnilo dnj osm, aby obřezáno bylo djtě, nazwáno gest gméno geho Gežjš. Luk. 2, 21.

Nenj a nebylo člowěka na swětě, gesstoby wětssjm práwem gméno swé byl wedl, a geho wyznamenánj lépe byl wyplnil, gako Gežjš Krystus. Nazwáno gest gméno geho Gežjš, prawj pjsmo, aby wykaupil a spasyl lid od hřjchů gegich. Gežjš slowe Spasytel, blahoslawitel. Kdož wětssjm práwem gména toho zaslaužiti může? Od přirozenj byli gsme, dle wyřčenj swatého Pawla, synowé hněwu; ale Gežjš dopomohl nám k tomu, že nynj děti a synowé Božj slauti a někdy dědicowé nebes a spoludědicowé Krystowi býti můžeme. O tom ale někdy gindy wjce řekneme.

Slawjme dnes nowý rok. Y což může k cýli dnessnj slawnosti přjměřeněgssjho býti, gako když sobě proběhlý žiwot swůg w roce minulém

rozgjmati budeme? My gsme na tom swětě pocestnj; pocestný se často na wykonanau cestu swau ohljžj; přemeyšslj, mnoholi mu gj giž vbylo, a mnoholi gj gesstě k wykonánj zbeywá; rozwažuge, co se mu dobrého, co zlého na nj přihodilo, by se podlé toho na dálssj cestě zprawowati mohl. Hle, tak se má y křesťan pozastawiti a rozgjmati, co na cestě k wěčnosti dobrého, co zlého zakusyl; w gaké bezcestj zablaudil, by se gich wěděl budaucně gak wystřjhati; do gakých nebezpečných hřjchů vpadl, by gim budaucně vssel; čjm se podpjral, by na cestě k spasenj neklesl a z cesty ctnosti nevssinul; a klesslli, gakých prostředků vžjwal, aby opět powstáti a ztracené milosti Božj nabýti mohl. A které okamženj k tomuto rozgjmánj přjhodněgssj může býti, gako prwnj den nowého roku, který tak řjkage hranice a meze činj mezy minulým a nastáwagjcým rokem? Dnes stogime mezy propastmi proběhlého a nowého roku. Kdo nás vbezpečj, že od dnesska přes rok opět we zdrawj w tomto chrámu Páně se shledáme? Rozgjmeyme tedy, co nás roku předesslého potkalo, bychom z něho pro nastalý kořistiti a vžitku dogjti mohli. Rozgjmánj to gest důležité a vžitečné. Rozwažugme tedy

1. wsse dobré, kterého gsme předesslý rok zakusyl.

2. Wſſeliká ſauženj a protiwenſtwj, která gſme přeſtáli.
3. Wſſe dobré, které gſme wykonali nebo opuſtili.
4. Wſſe zlé, které gſme zpáchali.

To tedy bude obſahem mého předneſſenj, a přjčinau waſſj pozornoſti.

Pogednánj.

Ohljdnauce ſe na dny předeſſlého žiwota ſwého, ſpatřime, předně to dobré, které gſme zakuſyli. Komu lze ſpočjtati pjſek mořſký a hwězdy nebeſké? Giſtě nikomu, a tak také nenj možná wypočjſti wſſe dobré, které ſe nám z miloſti Božj doſtalo za podjl. Kdož z nás nebyl powděčen z přjgemnoſti gara, z vtěſſenj léta, z auroby podzymku, ba y z odpočinutj zymy? Každá trawička, ana z gara pučj a dobytku za potrawu ſlaužj; každý kwjtek, an libě wonj, pěkný na pohleděnj, každý hýbagicý ſe žiwočich, wſſe ſwědčj o dobrotě Boha ſwrchowaného. Sotwa gſme je ze ſna probudili, w kterém nás prozřetedlnoſt Božſká opatrowala, gaſné ſlunce zwěſtowalo nám dobrotu Božj. Zde gaſné ſwětlo, a rozmanité barwy oko naſſe obweſelowaly; tam tiſýcerá přjgemné zwuky zpěwu ptačjho, hlaſu lidſkého a rozličných náſtrogůw hudebnjch w uchu naſſem přj-

gemně se obrážely. Srdce nasse tisýcerých lahodných pocytowalo radostj; a duch náš, rozgjmage a přemeyssleje, kochal se w swém rozumu a wtipu, weselil se w mnohých wěcech, které slyssel nebo čjtal; vpamatowal se na minulé, předstawowal sobě přjtomné, nawrhowal a staral se o budaucý. A těchto radostj a potěssenj wětssjm djlem ten bohatý, gemuž penjze plesniwěgj, gako ten chudý, an žebře, požjwali. Oba se těssili z žiwota a zdrawj. A co teprw, powažugemli člowěka s člowěkem w společnosti? Tisýcero hlaw a rukau pracowalo, by nám zaopatřili wsse, čeho k nassemu pokrmu a nápogi, k rozličným nástrogům, nářadjm a potřebám, domácým y polnjm, co k odčewu, k obydlj, k pohodlj a rozkossem slaužj. Wezměme tu neymenssj wěc od lidj připrawenau; n. p. slowo na papjře wytisstěné, a nalezneme, že mnoho lidj prwe zapotřebj bylo, než se to státi mohlo. — Nebylolij to přewelikě dobrodinj pro nás, že gsme w pokogi a w bezpečnosti darů Božských požjwati mohli, když zatjm na tisýce lidj w baurjch a w wálkách ztráwiti museli? — Na tisýce lidj přisslo skrze to o žiwot, o zdrawj, na mizynu; a my nic z toho wsseho, co wálka a přjtomnost nepřjtele s sebau wodj, nepocýtili. Prosme Boha, by nás y tento nastalý rok mocnau rukau swau zachránil. Nenj to pro nás dobrodinj a potěssenj, že my lépe nežli tisýc tisýců

lidj Boha prawého poznáwáme, když zatjm ginj we tmách bludů sedj. Děkugme Bohu za ta dobrodinj, aby, kdybychom snad gich sobě newssjmali, Bůh nám gich neodepřel a lepssjm a wděčněgssjm lidem gich nepopřál.

2. Nynj ohljdněme se na sauženj, která gsme přestáli. Y ta byla dobrodinj Božská. Nemocy, protiwenstwj, neřesti, bjdy a strasti gsau zlé wěcy; ale gako otec maudrý tresce djtě, ne k hněwu, ale z lásky, aby se polepssilo: tak Bůh sesýlá na nás něgaké křjže a sauženj. Člowěk w žaláři postawený, pauty skljčený taužj po swobodě; ale přjgemnost swobody nebylby byl tak tuze znal, kdyby do toho tmawého žaláře nebyl přissel. My necýtjme přjgemnost krásných dnů lépe, gako po dlauhém, mlhawém, possmaurném powětřj. Čjm odporněgssj byla něgaká wěc, kterau gsme podnikali, tjm přjgemněgssj gest hodina, když gsme gi přestáli. Tak také se děge s nemocý, s sauženjm, bjdau wsselikau a strastj. Kdo byl nemocný a pozdrawil se, gak mjlo gest mu a wolno! Kdo nic zlého nezkusý, nic newj. Trápenj a sauženj gsau gako sskola, w které se maudrosti, ctnosti, trpěliwosti, pokoře, autrpnosti a odewzdánj se do wůle Božj cwičjme. Čjm wjce kdo w té sskole byl, a zlého zakusyl, tjm cytedlněgssj a lidsstěgssj srdce má takowý člowěk. Tak po tmawých mračnách wyskytuge se gasné přjgemné slunce.

3. K tomu zapotřebj gest se ohljdnauti y na to, co gsme způsobili anebo zanedbali dobrého. Nenj možné, by předesslý rok, žádný z nás nebyl nic dobrého včinil. Člowěk miluge dobré, když se mu to gak slussj za dobré předstawj; a opustjli to, ge chyba na tom, že sy to předstawuge za zlé neb aspoň odporné. Z toho pocházý zlé wolenj a neprawé gednánj. Smyslnost a tělesnost, praud zlého příkladu, blesk marnostj swětských často zachwacugj člowěka, že rozum nenj wstawu gim odolati. Ale často zwlásst když člowěk vpřjmně chce, a tehdáž ho milost Božj posylňuge, zwjtězuge nad swětem a tělem. Blud gako ssupina spadá s očj člowěka; on widj prawdu a zamiluge a wywoluge gi. Opteyme se nynj: Pomatowalli w nás wjce rozum než tělesnost, wjce dusse než tělo, wjce Bůh než swět? Wykonalili gsme něco dobrého? Nenj o tom pochybnosti. Wssickni gsme, ten wjce onen méně k wsseobecnému dobrému oběť swau přinesli. Nemámeli se z toho radowati a děkowati Bohu, že nám k tomu propůgčil a dal schopnost a sýlu? Nenj pochybnosti, že mnozý z nás wlonj mnoho dobrého včinili, nuzným přispěli, truchliwých potěssili, potřebné zaopatřili, opusstěné zachránili, lačných nakrmili, nahých přiodjli, blaudicých na cestě spasenj oswjtili, a na cestu prawau přiwedli, a

mnoho dobrého způsobili. Buďtež díky Bohu za wsse dobré, které gsme wykonali.

Ale mnozý snad gesstě wjce wykonati mohli, než wykonali. Komu swědomj řekne, že opustil něco dobrého, nechť sobě ymjnj dwognásobně to letos wynahraditi.

Konečně za čtwrté wizme y to zlé, které gsme zpáchali. Gsauli někteřj mezy námi, gessto předesslý rok w hřjssjch, w nestřjdmosti, w nespravedlnosti, w nezdrženliwosti strávili, gedowatým gazykem blížnjho čest ztupili, gemu křiwdu učinili, nechť želegj těchto swých hřjchů, a gich se odřjkagj. Učiňme nynj w tuto náboženau hodinu to pewné předsewzetj, že letossnj rok ctnosti a wsseho dobrého přidržeti se chceme.

Tak sobě rok předesslý bedliwě rozgjmeyme, předstawme sobě dnes, co Bůh wlonj dobrého nám popřál, gakých dobrodinj udělil, radostj způsobil; že celé přirozenj k nassemu lepssjmu pracuge, že žiwi gsme we zdrawj, w pokogi, w bezpečnosti; že sstěstj společných radostj pocyťugem; že w swětle wjry chodjme, za wsse toto Bohu dobrodárcy děkugme. Děkugme mu y za sauženj, která gako darowé geho maudrosti, radostj nassich powyssugj, srdce zlepssugj, a nás autrpné lidi činj. Děkugme Bohu za to, co gsme dobrého wykonali. Ale pozneyme s bolestj srdce swého, že

gſme ſnad mnoho dobrého opuſtili a zlého ſe přidrželi. Wynaložme tento rok k dobrému a buďme maudřegſſj a dokonalegſſj; buďmež dobřj, o prawdowj křeſťané.

Záwěrek.

Gá pak ſrdečně přegi wſſem k nowému roku ſſtěſtj a Božjho požehnánj. Deyž Bůh, aby ſe wám wſſem dobře wedlo, a wſſickni we zdrawi tento rok nowý ſtráwili. Nechť láſka, dobré ſrozumění, náchylnoſt a ochotnoſt k pomáhánj ſobě mezy námi panugj, aby mezy námi nebylo ſlyſſeti ani o ſwářjch, ani o různicých, pomſtě, záſſtj, krádežj, neſprawedlnoſti, ale bychom wſſickni, gako wěrnj bratřj a ſeſtry w Kryſtu ſebe milowali.

Amen.

Giné Kázanj.

Opět pominul rok. Gak znamenitá to částka žiwota! 365 dnj počjtá rok, den 24 hodin, hodina 60 minut. Gestli ale můžeme w gednom okamženj něco buď dobrého včiniti, nebo zlého spáchati, pomněme, gak mnoho takowých okamženj býti může w 365 dnech, z nichž pro nás radost a sstěstj anebo žalost a hoře plyne! — Stále se měnjme. Kdo roste, o kus powyrostl; kdo stárne, slabssj a k hrobu zralegssj gest včiněn. O rok gsme tedy zase starssj, zdaliž pak také maudregssj a lepssj než wlonj? Či předhazuge nám swědomj, že mjsto polepssenj gsme se pohorssili? Nabyli gsme sýce wětssj zkussenosti, ale snad práwě w tom, že gsme od cesty maudrosti a bázně Božj se vchýlili? Padagj s očj nassich ssupiny a my prohljdáme, ale ne gako Pawel, abychom widěli spasenj Božj, ale gako rodiče nassi w rági, bychom spatřili nahotu a mrzkost possetile wedeného žiwobytj swého.

O by tento nastáwagjcý rok nás přiwedl k maudřegssjmu stawu nasseho rozgjmánj! by rozum náš k poznánj prawdy den po dni byl swětlegssj, a nabytj wsseho, co nám prospjwá; wtip byl wždy ostřegssj, k wystřjhánj wsseho, co nám sskodj a nás zawádj; vsudek náš wždy zralegssj k wolenj toho, co mrawy zgewňuge, srdce osslechťuge, a mysl s Bohem spoguge, wůle wždy byla hbitěgssj a ochotněgssj. Wssecko ostatnj, co kromě nás gest, wssecky zewnitřnj přjhody swěta zanechme Bohu na péči. Nenj růže bez trnj, swětla bez tmy, žiwota bez smrti; tak také nenj radosti bez žalosti, zdrawj bez bolesti, práce bez těžkosti. Ale mnozý lidé stále gen chtěgj dobře se mjti, o lahůdkách žiwu býti, wssjm, co srdce y hrdlo ráčj, oplňwati, a z kalicha radostj se opjgeti, a padneli krůpěge hořkosti, saužení, bolesti a zármutku do něho, giž se gim celý ten kalich zahořčil; giž hořekugi, že po nich gest weta, srdce gegich se hryze a zjžrá, a gakoby Boha nebylo, nic péče na Boha neskládagj.

Ale geližto maudrá powaha křesťana, který wj, že bez wůle Božj ani wlásek s hlawy nassj nespadne? že kdyby se nám wždy dobře wedlo, podlé lehkomyslnosti srdce lidského k posledu bychom snad zapomněli, že Bůh gest na nebi? Proto to tedy přemaudrý Bůh zřjdil, že na dně kalicha radostj pozemských sfedá se sfedlina, gako omrzenj,

nechuť, přesycenj, hořkost, bolest, žalost, aby tak hltawé srdce lidské nechtělo wssech wezdeyssjch radostj gednjm gako daussken až do poslednj krůpěge wypiti, a ty radosti potom sobě zoffkliwilo, nýbrž aby maudrostj, rozumem a slowem Božjm w požjwánj gich se zprawowalo.

Začjnáme rok nowý. Komu to máme děkowati, že gsme ho dočkali? neli Bohu? Bůh nám popřjwá času, poskytuge přjležitosti, dáwá sýlu, propůgčuge rozumu, vděluge mocy, w něm a skrze něho děge se wssecko. To pozneyme zwlásstě dnes, bychom od Boha pomocy očekáwali, nic před sebe nebrali, coby se gemu zaneljbilo, a na geho otcowskau prozřetedlnost s důwěrnosti spolehli. Začněm s Bohem, bychom s Bohem dokonali. Řekněm s Žalmistau Páně: W tobě naděgi skládám, Hospodine! a prawjm: Bůh můg gsy ty. W rukau twých osudowé mogi.

Nowý rok, gegž začjnáme, s tjm starým, an minul, w neyvyššjm stogj spogenj. Mnoho co nás letos potká, gest následkem toho, co gsme wloni před sebe wzali. Mnoho z toho, co letos dobrého neb zlého zkusýme, bude plynauti z dobrého nebo zlého, co gsme wloni včinili. Gak rychle loni minulo, pomine y letos. Wsse stogj w rukau Božjch; pročež předewssjm na Boha a na sebe zřetel měgme. Bůh a my: to gest, o čem dnes k prebuzenj wětssj pobožnosti k wám promlu-

wjm. Wwedu Láskám Wassjm na pamět, gak se prokázal wlonj Bůh k nám, a gak gsme my se k němu zachowali, bychom z toho nabyli kořisti pro tento rok nowý.

Pogednánj.

Bůh gest swrchowaný Pán, w gehož rukau gest osud náš, žiwot y smrt. Gá zabjgjm, prawj Hospodin, a opět obžiwjm, ranjm a opět vzdrawjm; wystawjm a nelze by kdo zbořil, a zbořjm, a nenj, kdoby wystawěti a z ruky mé wytrhnauti mohl.

Může býti, že mnohého z nás leccos zlého w minulém roce potkalo. Geden wpadl do nemocy, druhý ztrati djtě, nebo rodiče, bratra nebo sestru, manžela nebo manželku. Tomu zrostlo obylj na poli, nebo luka se podkalily; onomu potlauklo krupobytj osenj, geho celoročnj naděgi. Zpomenutj na wsse, co odporného nás potkalo, gest bolestné, a proti tomu nic nenamjtám, když gen toliko pro weliký zármutek proti Bohu nerepcem. Přiznati gest se třeba, že srdce lidské na těžkau průbu se stawj, když mračno něgakého saužení na ně se walj. Gak hluboce nás bolj, když hadi pomluwy gazyk syčj, by čest nassi vsstkl! gak hluboce nás ranj zsynalá nenáwist, když co dobrého na nás widj, nám záwidj a na křiwau

ſtranu wykládá. Za 365 dnj mnoho nás zlého potkati může; ale byť toho bylo ſebe wjce, nenjliž to předc z rukau Božjch? Wzkládáli Bůh na nás tolik bychom břemene ſnéſti nemohli? neneſemli čaſtěgi pokutu ſwé wlaſtnj poſſetilosti? Ale buď gak buď, wſſe co nás potkalo, geſt náſtrogem k ſpaſytedlnému vſtrnutj, k kagjcýmu obrácenj, k bohabognému žiwotu, k wěčnému ſpaſenj. Gako ſmrtedlný ged w rukau apatekáře obracý ſe w proſpěſſný ljk k vzdrawenj nemocného; takť v ſauženj w rukau Božjch, gimž hřjſſnjka k duchownjmu vzdrawenj přiwodj. Láſka Božj to půſobj, že ſkrze hořkoſt k ſladkoſti, ſkrze ſauženj k radoſti, ſkrze noc k ſwětlu, ſkrze ponjženj k oſlawenj, a ſkrze čaſnau ſmrt k žiwotu wěčnému wedeni býwáme. Wſſe toto Bůh půſobj. Čiš ty byl ten wládař, genžs řekl: ſlunce ſwěť, nebo sſtup s nebe déſſť! Že ti ſlunce ſwjtj a zrak twůg občerſtwuge; že roſa padá, a oſetj zawlažuge, wjtr wěge a pljce pohybuge k dychánj, dobrodinj geſt Božj. Každé ſauſto chleba, ano tě poſylnilo; každý nápog, an tě občerſtwil; každé chladné wětřjčku zawanutj, anož tě za horka w létě ochladilo, každý kauſek ſſatu, ano tě přiodjl, každé ſpanjčko, geſſto zmrtwělé ſýly twé wzkřjſylo: wſſe to bylo dobrodinj Božj. Božj to bylo dobrodinj, žes audy ſwými pohybowati, ochotně pracowati, s lidmi ſe ſmluwiti a gednati mohl. Když hrom bil,

a bezbožnika zastrašil, by na Boha zpomenul, byl tak dobře dobrodinj Božj, gako powlowný mágowý wětřiček, který nás na dobrotu Otce nebeského pamatowal. Zde gsme widěli křesťana, an dobrý skutek včinil, a Bůh nám skrze swědomj řekl: gdi y ty a včiň tak. — Tam gsme spatřili, kterak possetilost a nebo nesprawedlnost zkázu na sebe vwalila, a Duch sw. nám prawil: Měg z něho weystrahu! — Každá dobrá rada může rozssafného, každé laskawé pohljdnutj těch, kterých sobě wážjme; každé povčenj zde w chrámu Páně, w zpowědlnicy, z maudrých kněh nabyté; důwěrnost, kterau k nám dobřj lidé měli; potěssenj w sauženj, které nám gako angel s nebe přisslo; každá pomůcka w prácy, přispěnj w nauzy, každé swětýlko w pochybnosti a zmatenj; wsseliký pokog domácý; wsseliká radost plynaucý z prospěchu djtek; práce, hospodářstwj; každé hnutj a dychnutj bylo milostj Božj. Žes dosawád žiw, děkug za to Bohu. Že nynj w chrámu tomto gsme, bychom geho swatau wůli poslechli, a w bohabogném žiwotě se vtwrdili, y to gest milost Božj.

Čiňme tedy djky Otcy nebeskému, že dosawád gsme, a pro nebe polepssit se můžeme. Každé okamženj gest semeno pro wěčnost. Gak zde segem, tak budeme někdy žjti.

Bůh wsse činj pro nás, co pak my činjme pro nasse spasenj? Žiwot člowěka gest cesta, a

gegj cýl gest wěčnost. Cesta ta twogj gest, gedna auzká, drsnatá, obtjžná, trnjm a hložjm prorostlá, a totě cesta ctnosti: druhá gest ssiroká, rozkossná, kwjtjm zlých žádostj posypaná, a toť gest cesta rozkosse. Rozwaž ó křesťane! kteraus cestau putowal, auzkauli k spasenj, čili ssirokau k zahynutj?

A který čas může přjhodněgssj býti k rozgjmánj tomuto, gako dnes, kde tak řjkage na rozcestj mezy starým a nowým rokem stogjme? Dnes se počjtá nowá částka žiwota nasseho. — Zastawme se a připomeňme sobě, co geden každý w minulém roce včinil dobrého neb zlého? Za 365 dnj! gaký to aučet! a co nagdem? Zde snad wjtězstwj nad zlau žádostj; tamto nedowolené howěnj swým náruziwostem. Zde nagdeme almužnu bližnjmu vdělenau, a tam snad zpurnosť, kterau gsme se na chudého obořili. Zde nalezneme, že vpamatowawsse se na wssudy přjtomnost Božj od zlého gsme vpustili; a tam že gsme snad mnohau dobu w bezbožném na Boha zapomenutj ztráwili. Zde vwidjme wěrné a horliwé wyplněnj swých powinnostj, a tam opět dlauhau nedbalost, která nepořádek a zmatek na nás vwedla. Zde shledáme laskawé s bližnjm nakládánj, a tam, gak gsme hadjm pomluwy gazykem, aussměssným vssklibnutjm, potutedlným pomlčenjm nebo rameny pokrčenjm čest geho vsstkli.

Bůh wsse klade na wáhu. Budto myssléňka, buď cyt, slowo, skutek, slze, wzdychnutj, wjtřzstwj nad sebau, wsse gest zapsáno w knize žiwota. Co bude dobrého, způsobj nám radost y za hrobem. Co pak zlého, každé chlipné pomyssleni, nezřjzená žádost proti přikázanj Božjmu, každý skutek proti swědomj, každé marné slowo, každé záwistiwé pohljdnutj, smrduté lakomstwj, wsse to půgde s námi skrze tmawé audolj smrti, a bude nassjm žalobnjkem před saudnau stolicý Božj, a bude mučitelem na wěčnosti.

Můžem sobě řjcy, že wáha dobrých činů nassjch přewážj wáhu těch zlých? Blaze tobě křesťane, když nagdeš, že miska twých dobrých skutků gest těžssj! Ty pak, gessto shledáš, že miska twá gest lehčj, zhroz se a kag se.

Nastogte! do nebe chceme přigjti, a cestau která k peklu wede pospjcháme? Bůh nám skrze kněze, gako někdy skrze Mogžjsse na hoře Synai dáwá a zwěstuge zákon, a my zatjm modloslužebnjcy okolo zlatého telete lakomstwj a chlipnosti tancugem? Bugným okem gako Dawid hledjme na pěknau Betsabé, ale pokánj s kagjcým Dawidem nečinjme. Pro dost malý zysk zrazugem swědomj s Gidássem, zapjráme Pána s Petrem, pronásledugem cýrkew s Pawlem; ale kdy pak sobě vsmysljme s Gidássem swau possetilost vzná-

wati, s Petrem swého zapřenj oplakáwati, s Pawlem cýrkew Božj oslawowati?

(Před několika lety steyskalo se mnohým s welikau drahotau w obilj, nynj wssickni hořekugj na nedostatek peněz, když gim na nádhernost tolik zbeywá. Kterak? wždyť to tělo, které gindy krýwala sserka, nebo cayk, nynj se pyssnj hedbáwjm; co nosyla krátký kabátek, pyssnj, nadýmá, nafukuge se nynj dlauhým salopem. O pěkný nedostatek peněz. Křičj se, že málo ge peněz, weliké že gsau daně. Zatjm mnohý sobě nic nedělá, když dnes dwa, zeytra pět, pozeytřj třebas deset zlatých we hře prohrage. O pěkný nedostatek peněz, když gich tolik na wyraženj wyházeti můžeme! Předstjráme syce, že hragem pro wyraženj, a zatjm obehráti dychtjme; ale stogice o cyzý přicházýme o swé.)

Záwěrek.

Ale čas gest, bych řeči swé záwěrek včinil. Těssjm se z toho, že w této osadě mnoho dobrého se wykonalo, a přegi vpřjmným srdcem wssem pobožným osadnjkům, by gich Bůh y w tomto roce požehnal, a gim milosti s wýsosti vdělil k wykonáwánj y budaucně wsseho dobrého, aby Bohu z darů geho děkowati mohli.

Byli-li někteřj mezy námi, gegichž bůh byl břicho, kteřj w chlipnosti, nestřjdmosti, swářjch a wádě ten rok ztráwili, w srdcy mstu a zássti

přechowáwali, lidem skrze pomluwu na cti, skrze odeyzenj na gměnj sskodu včinili, něco nalezli a nenawrátili, wědauce komu to patřj; oswětiž ge Bůh, by, slyssjce toto, do sebe ssli, a s dobrým aumyslem z chrámu Páně wykročili.

Konečně wás napomjnám, modlete se za nasseho krále, aby nás řjdil duchem lásky. Modlete se za milostiwau wrchnost, aby gj Bůh ssťastné panowánj propůgčiti ráčil. Zawjrám slowy swatého Pawla 1 Tessal 5, 12, 13. Prosýmeť pak wás, bratřj, aby gste znali ty, kteřjž pracugj mezy wámi, a předloženi gsau wám w Pánu, a napomjnagj wás, aby gste k nim hogněgssj lásku měli pro prácy gegich: mějte pokog s nimi.

Amen.

Na slawnost zwěstowánj Marye Panny.

Gy! děwka Páně, staniž mi se podlé slowa twého. Luk. 1. 38.

Dnessnj swátek, který ke cti blahoslawené Marye Panny zaswěcugeme, gest geden z neyradostněgssich pro wessker lidské pokolenj. Čeho lidé sprawedliwj od wěků očekáwali; co prorocy starozákonnj radostně předpowjdali; co celý swět obblahoslawiti a spasyti mělo, to se wyplnilo dnes, když gednorozený syn Boha neywyššjho trůn otce swého opustiti, se wtěliti a hřjchy lidské snjti, a nás, kteřj gsme od přirozenj byli synowé hněwu, s Bohem smjřiti a za dědice králowstwj nebeského vstanowiti ráčil. Dnes přissel radostný

ten den, angel Páně sstaupil s nebe, by Maryi připrawil k tomuto welikému tagemstwj, a gj wsse wyswětlil, co mocý Božj a zastjněnjm Ducha swatého s nj djti se bude. Ale Marya Panna wědauc že Mesyáš má wěčným býti králem, nemohla to s sprostým a chudobným stawem swým srownati, aby k tak weliké cti a důstognosti, k mateřstwj syna Božjho, wywýssena byla. Gegj čistota a panenstwj gj to wnuklo: kterak se to státi může, poněwadž muže nepoznáwám? Wslyssewssi ale, že gi Duch swatý zastjnj, že v Boha nic nenj nemožného, a že Alžběta gesstě w stářj swém po dlauhé neplodnosti počala, podwolila se wssemu, což Bůh wssemohaucý skrze nj wyplniti mjnj, řkauc: Ey, děwka Páně! staniž mi se podlé slowa twého.

Dnes tedy slowo tělem včiněno gest. Jan 1, 14. Bůh se dnes wtělil, a tak se s lidským přirozenjm spogil. Spogenj toto powažowati slussj, gelikož se týká Gežjsse Krysta, geho matky, Marye Panny, a nás lidj. Krystus Gežjš se wtělil, a tjm tělo lidské w swé osobě k mocy a důstognosti Božské powyssil. Krystus se wtělil w Maryi, a tjm gi zwelebil a přiwedl k důstognosti Božského mateřstwj. Krystus se wtělil a byl člowěkem podobným nám včiněn, a tjm nás k důstognosti synů Božjch powyssil. Tagemstwj toto nám vkazuge, předně, Gežjsse Kry-

sta gako Boha a člowěka; za druhé Maryi gako matku Božj; a za třetj nás, gakožto syny Božj. O tom tedy bude dnessnj pogednánj nasse.

Pogednánj.

Duch swatý skrze vsta sw. Jana prawj: Slowo tělem včiněno gest. Tagemstwj toto činj znamenitý djl wjry nassj. Z toho následuge, že tělo člowěčj, když ge w osobě Gežjsse Krysta powažugem, oprawdu gest tělo Božj. To tělo, když se w panně počalo, dostalo wssecku swau bytnost od slowa Božjho; a tjm wesslo w držení wssj sláwy Božj, a syn Božj ge na wěky za swé tělo vzná, kteréž sobě přiwlastnil, poswětil a zbožnil. Swatý Augustýn prawj: A aučinek wtělenj Páně pozůstáwal w tom, že člowěk w Krystu Gežjssi až k Bohu byl powýssen, a že Bůh w témž Gežjssi w podobu lidskau se proměnil.

Tagemstwj toto gest owssem těžké k wěřenj. Ale poněwadž Bůh w něm swau welebnost ponjžil, ponjžmež y my rozum swůg k wěřenj geho. Prawjť swatý otec Augustýn; Gestliže! tagemstwj toto budeme chtjti wyskaumati, giž nebude podiwné, a gestliže w přirozenj gen gediný přjklad gemu podobný nagdeme giž nebude! obzwlásstnj.

Slowo tělem včiněno gest. Skrze slowo wyrozumjwá se Syn Božj, který gest blesk slávy Otce swého, nestwořená maudrost, Krystus Gežjš. A toto tělo my nyňj w welebné swátosti přigjmáme. Cyrkew swatá starostliwá matka o nasse spasenj, zowe nás děti swé, bychom w tento čas swatý kagjcý, očistiwsse se odewssech hřjchů, přjbytek čistý Spasyteli swému w srdcy swém včinili, a gako on se skrze swé wtělenj s přirozenjm lidským spogil, my skrze požjwánj geho neyswětěgssjho těla s Bohem se spogili. Krystus wolá k nám: Kdo gj tělo mé a pige krew mau, má žiwot wěčný w sobě. Naproti tomu prawj sw. Pawel: Kdokoli bude gjsti chléb tento, neb kalich Páně pjti nehodně, winen bude tělem a krwj Páně. Zkusyž pak sám sebe člowěk, a tak z toho chleba gez, a z kalicha pj; nebo kdož gj a pige nehodně, odsauzenj sobě gj a pige, nerozsuzuge těla Páně. 1 Kor. 11, 27, 28. Zde hřjssnjk, an gde k stolu Páně, musý k sobě řjcy: Tělo toto, které we welebné swátosti přigjmám, gest tělo Boha mého, a gá ge znewečugi, když ge přigjmám w hřjchu. To tělo skrze wtělenj Páně spogilo a sgednotilo se s Božskau osobau, ale když ge přigjmám w hřjchu a swatokrádežně, tak ge sgednocugi s dussj nesslechet-

nau, nepřjtelkynj Božj. Gesli tedy diw, když swatý Pawel odsauzenjm a zatracenjm hrozý těm, kteřj se takowé nesslechetnosti dopaussteřgj? Kteřj přicházegj do wečeřadla Páně, do chrámu Božjho, nemagjce raucha swatebnjho, ano gest milost Božj, čehož magj k očekáwánj giného, než že budau wywrženi wen do temnosti, kde bude pláč a sskřjpenj zubů, hrůza wěčně hryzaucýho swědomj.

Gestliže pak slowo tělem, a Bůh člowěkem měl včiněn býti, tedy musel býti gistý twor, který dle těla matkau Božj měl býti. A tento twor byla Marya panna. Skrze nj se Syn Božj spogil s tělem lidským. Zde zwoláwá swatý Anselm: Slyš ó člowěče! rozwažug a vstrň. Otec nebeský měl gednorozeného syna, který gedné s nim byl bytnosti. On ale nechtěl, aby syn tento gemu toliko přináležel, ale chtěl, aby spolu y Marya byla geho aučastnicý, a ona gest oprawdu geho matkau na zemi, gakož otec geho gest otcem na nebi.

Marya gest matkau Syna Božjho; a tento wtělený Syn Božj gj byl poddán a podrobil se gj w moc a w poslussenstwj, gak swědčj swatý Lukáš 2, 5, 1. A byl poddán gim. O kom mluwj zde swatý Ewangelista, o Bohuli, čili o člowěku, který byl poddán a poslussen Marye? O obogjm, o Bohu y o člowěku. A kteréž tedy

z obého toho zasluhuge wětssjho podiwenj, poddanostli synowa čili wláda a mocnost mateřčina? Dwa diwy zde spatřugeme, dj sw. otec Bernard: Diw pokory, který w tom pozůstáwá, že Bůh se ponižuge ženě, a diw welikosti a welebnosti, který w tom opět pozůstáwá, že žena Bohu poraučj. Přestaňmež nynj giž se diwiti, že angel dnes s nebe přicházege, Marye pozdrawuge, před nj se tak kořj, že gi milosti plnau nazýwá, a gi mezy wssemi ženami zak požehnanau wyhlassuge. Neboť po Bohu gj nic nenj rowno. Ale gestli ona matkau Božj, gestiž y matkau nassj, a tjm samým y nassj ochrankyni a spolupůsobitelkynj nasseho spasenj, neboť gest nadewssecka stwořenj zwelebena a powyssena, a hwězdy wůkol hlawy gegj, a měsýc podnožj gegj; w nj se wtělil Spasytel, by lidské pokolenj wykaupil.

Marya gakož matka neymilostněgssj, rozpjná dnes swá ramena, by nás do počtu dětj swých přigala. Prokazugmež gj čest, ana gj přjslussj. Řekněme dnes o nj, co prawili obywatelé Betulsstj o Judytě: Ty gsy sláwa Geruzalémá, ty radost Izraele, ty čest lidu nasseho. Jud. 15, 10. Na druhé straně přisaďme, co prawj Mardocheus k králowně Esther, Esth. 4, 14. Kdo wj, zdaliž gsy proto nepřissla ku králowstwj, abys k takowému času způsobena byla nám

spomohla? — Vtjkeyme se tedy k nj, ana gest matka milosrdenstwj, autočisstě hřjssnjků, pomocnice křesťanů. Gsauce hřjssnjcy, a tjm samým nehodni, aby nás Bůh wyslyssel, prosme, aby Marya Panna za nás orodowala, abychom wyslyssáni byli.

Konečně my také skrze wtělenj Páně k důstognosti synů Božjch gsme powyssenj. Slyssme, co prawj miláček Páně swatý Jan 1 Jan 3, 1.: Pohleďte, gakau lásku dal nám Otec, totiž, abychom synowé Božj slauli, y byli. Tak wssickni bohatj y chudj, poddanj y králowé, welicý y malj, wssickni gsme děti otce nebeského skrze Gežjsse Krysta, který dal nám moc syny Božjmi býti, Jan 1, 12. Toto synowstwj Božj gest aučinek wtělenj Páně. Neboť syn Božj nemohl se ginač wtěliti, leč se neyaužegi s námi lidmi spogil; skrze toto spogenj s njm činjme gedno toliko tělo, a tak gsme synowé Božj, dědicy králowstwj nebeského, a spoludědici Gežjsse Krysta. My nynj můžeme wolati k Bohu: Otče! Ale wolámeli k němu: Otče náš, buď wůle twá gako w nebi taky na zemi, a nečinjmeli co on chce, ale k čemu nás zlé žádosti ponaukagj, vználi nás za syny swé? Slowy se syce k Bohu gako k Otcy známe: a skutky ho zapjráme. Nemůželi Bůh podobnau na nás stjžnost wésti, gakau sy swedl na Židy v proroka

Malachyásse 1, 6. Syn ctj otce, a služebnjk pána swého; gestližeť gsem gá otec wáš, kdež gest čest má? a gestližeť gsem gá Pán, kde gest bázeň má? — Wssak ale nebudemli ho, gako otce ctjti, budeme se ho děsyti někdy gako přjsného saudce.

My gsme tedy synowé Božj. Za tau přjčinau wažme sy swé křesťanské důstognosti. Wy pak, prawj sw. 1 Petr 2, 9. gste rod wywolený, králowské kněžstwo, národ swatý. Gsmeli národ swatý, rozwažte, slussili na nás, bychom na swětě gako synowé swěta a hřjchu chodili? Slussj to na děti swětla, gak nás sw. Pawel nazýwá, aby těm neyhorjm neprawostem howěli, gako gest msta a záwist, hněw, klam lakomstwj, peycha, smilstwo a ožralstwj, které mezy mnohými křestany panugj? Protoli přissel Syn Božj na swět, aby takowý lid krwj swau sobě dobyl, čili lid ne gménem toliko ale y skutkem křestanský. Gsmeli žiwi podlé těla a ne podlé ducha, gaký diw, když Bůh nás rozličným křjžem nawsstiwj? Bůh nás pro hřjchy snad nasse nawsstiwil posledně a welmi ponjžil předesslau wálkau. Mnohých kragin těžce se dotkla ruka Páně. Ge w nich smutno gako po wyhořenj, ani dobytka, ani obilj, ani nábytku, ani peněz. Pročež wida cýsař a král náš neymilostiwěgssj weliké saužení lidu swého, vstrnul se gako otec laskawý nad

njm, a včinil pokog, pokog wssem geho zemjm neyžádaněgssj. O děkugme Bohu za toto nesmjrné dobrodinj, že krew lidská, krew nassich milých kraganů wjce neteče, že wssecka trmácenj lidu y dobytka přestala; že strach a bázeň před wpádem nepřátelským mezy námi pominul; že práce a obchody, řemesla a vměnj opět prokwětati mohau, že w pokogi a w bezpečnosti darů Božjch požjwati můžeme. Magjli wssickni obywatelé zemj rakauských za pokog Bohu co děkowati, čjmž wjce my, kteřj gsme odewssech hrozných sauženj a metel, gichž obywatelé, kam nepřjtel wpadl, zakausseti museli, w stjnu gako pod sstjtem Boha swrchowaného odpočjwali.

Nassi bratřj Čechowé a Morawané w bauřliwém wálky wlnobytj se zmjtagjce tonuli, a my zatjm bezpečně gsme se owssem litostným srdcem na gegich záhubu djwali, nic za to nezakusywsse leč trochu strachu. Zapal tedy a rozplápoley se srdce nasse láskau a wděčnostj k Bohu, pokoř se wraucnau skraussenostj, že my, ač hřjssnjcy nehodnj milosrdenstwj a milosti tak weliké gsme dossli. Děkugme cýsaři a králi nassemu, že ač ne bez ztráty, zemjm swým pokog a odpočinutj propůgčiti ráčil. Budiž láska nasse k němu tak wraucná, gako stálá byla nasse wěrnost w čas neyhorssjho pokussenj. Prosme Boha, aby Frantisska pána nasseho neymilostiwěgssjho potěssiti, zachowati,

ſſtaſtnym panowánjm oſlaviti, ſrdce králů a knjžat k pokogi a k ſgednocenj myſlj nakloniti, včiněný pokog vpewniti, a nás wſſecky w gedno ſrdce a w gednoho ducha ſpogiti ráčil. Deyž zwláſſtě Bůh, aby tato pobožná oſada, ku kteréž mluwjm, wždy k dokonalegſſjmu poznánj prawd přicházela, na ctnoſtech křeſťanſkých wždy wjce bohatla; a z duchownjch y tělesných milostj a požehnánj Božjho ſe radowala.

Amen.

Na welký pátek.

Shromážďugeme se dnes w chrámu Páně zde, bychom neytruchliwěgssj, spolu ale též neyužitečněgssj wěc, vmučenj Páně, sobě na mysl vwedli. O! dnes neslyssjme, aby lid ze wssech končin Jzraelských shromážděný w Geruzalémě, tak gako gindy, když ho Spasytel na paussti nasýtil, pokřikowal a wolal: Tentoť gest onen prorok weliký, který přigjti má na swět. Ach! dnes newyhlassugj ho za potěssitele zarmaucených, za lékaře nemocných, za dobrodince potřebných; za diwotworce, nekřičj dnes: Tentoť wsse dobře včinil, hluchým sluch a slepým zrak nawrátil. Dnes nemetagj lidé zelených ratolesti, kudy Krystus gde, nepokřikugj plesagjce: Hosana synu Dawidowu; požehnaný, genž se béře we

gménu Páně. O! gak se to diwadlo, které před několika dni bylo tak radostné, w žalost a smutek obrátilo! Gak hrozný a strasslíwý hlas dnes se rozljhá! Mjsto radostného pokřikowánj rozljhá se dnes hlas lidu wzteklého, gako lwa po krwi žjžnjcýho: Vkřižug! vkřižug! Gaká to proměna! gak patrný obraz wrtkawosti a lehkomyslnosti lidu obecného! Ten, který málo před tjm slaul synem Dawidowým a wznesseným prorokem, ten, kterého celý Geruzalém wjtal, gako slawného wjtěze, ten gest v lidu nynj za neyopowrženěgssjho otroka. Ten, ku kterému se lid ze wssech stran zbjhal, aby geho včenj slyssel, zázraky widěl, vzdrawenj nabyl, ten nynj odewssech stogi opusstěný, každý se ho sstjtj gako zločince, žádný ho nezná, žádný se ho nevgjmá. Wlastnj geho včedlnjcy zpronewěřiwsse se mu rozvtjkali se, a Petr, před málem chtěgjcý s Krystem na smrt gjti, nynj ho zapjrá. Lůza zůřiwých, mstau a záwistj hořjcých bezbožnjků na smrt ho odsuzuge, a by wětssj potupu mu včinila, mezy dwěma lotry ho vkřižuge. Proč to Krystus trpěl? pro tebe hřjssnjče. Skrze prowiněnj prwnjho Otce nasseho Adama ztratili gsme pokog srdce, nesmrtedlnost žiwota, wěčné blahoslawenstwj. Kdo nás z okowů wěčné smrti wyswoboditi, kdo brány pekelné zawřjti, a nebo otewřjti mohl? Žádný, gedině Syn Božj, ten se wtělil a vmřel, aby Bo-

hu oběť za hřjchy naſſe přineſl. Gaká to drahá cena pro tebe člowěče! O powažugme tedy tuto neſkončenau milost wykaupenj ſwého. Poſtawme ſe nynj w duchu na horu Kalwaryi, a powažugme tam Spaſytele ſwého na křjži pnjcýho, bychom vžitku z vmučenj Páně doſſli.

Pogednánj.

Když Spaſytel náš ſkrze ſwůg třjletnj auřad kazatelſký wſſe včinil a způſobil, cokoli k založenj widitedlné cýrkwe na zemi, k oblahoſlawenj a k ſpaſenj lidſkého pokolenj zapotřebj bylo: přiſſla hodina ſmutná, w kteréž hořký kalich ſmrti měl pjti. O gakáž hrůza muſyla cytliwau duſſi geho napadnauti, když naſtáwagjcý vtrpenj ſwé na myſl ſobě připomjnal! Ach! tuť nenj diwu, že w truchliwosti zkormauceného ſrdce ſwého řekl: Smutná geſt duſſe má až k ſmrti. W tomto zkormaucenj krůpěge krwe ſe lily s geho neyſwětěgſſjho těla, tak že poſyly mu bylo potřebj od angela z nebe. On ſe modlj w zahradě Getſemanſké: Otče, geſtli možná, odegdiž odemně kalich tento hořký vmučenj a ſmrti. Wſſak Otec nebeſký vložil, aby trpěl; a protož muſyl trpěti, krew wyceditі, vmřjti.

Nynj přicházý zrádce, geho wlaſtnj včedlnjk, a wydáwá ho poljbenjm zrádným bezbožné lůze,

která se ho vchopuge, geg swazuge, a vlicemi lidného města k neywyšssjmu kněžy geg wleče. Ach! kdo wypjsse tu potupu a tu hanu, kterau mu tam včinili! Zde geho swaté ljce zvplwagj; tam geho autlé tělo zbičugj; zde geho swatau hlawu trnowau korunau zohyzdugj; a swlekſſe ho z ſſatů geho oblekli geg w pláſſť ſſarlatowý, posmjwagjce se mu a pligjce w twář geho a řjkagjce: Zdráw buď králi Židowský. Tak zvplwaný, zpolíčkowaný, krwj ztrýzněný a smáčený stogj weřegně potupě a posměchu wystawený ten, o němž Pilát, pohan a saudce swědčj, řka: gá na něm winy žádné nenalezám; o němž lotr na křjži pnjcý řekl, že nic zlého nevčinil; ten, který nesčjslně mnoho zázraků včinil. Kdoby se toho nadál, že Židé Gežjſſe tak newinného a dobročinného zawrhnau, o žiwot lotra Barrabáſſe budau wolati a w zarytosti srdce swého křičeti: Vkřižug, vkřižug Gežjſſe. Gakž asy tato vkrutná slowa lidu newděčného Spasytele naſſeho boleti musyla! Mezy těmi, kteřj o geho bezžiwotj křičeli, byli mnozý z těch, které lačné nakrmil, od nemocý wyswobodil, smrti sprostil, k zdrawj, k řeči, k sluchu, k zraku dopomohl. Gaká to newděčnost lidu zaslepeného!

Po tom wſſem na geho ztrýzněné tělo wkládagj přehrozný křjž a wlekauce geg z města wen, na horu poprawnj geg přiwodj, a tu me-

zy dwěma lotry na ohawnau ssibenicy, na které toliko otrocy a zločincy se wěsseli, ho přibjgj.

O dusse cytedlná! ohljdni se na křjž; patř na rozpiatého Spasytele swého. Tam vmřel wykupitel twůg gako bezbožnjk, gako zločinec, ruhač, zrádce. Ale bylli tjm winen, z čeho ho winili? Ach! kdyby byl winen, bylliby swět na dwa hnedle tisýce let památku geho welebil a slawil, gakož y my podnes činjme? Zdaliž wssickni nassi předkowé rozumnj, maudřj a bohabognj, kteřj w pewné wjře w něho, že gest Gežjš, Syn Božj a wykupitel swěta, blaze w Pánu vsnuli; zdali wssickni mučedlnjcy, kteřj wjru swau w něho krwj swau zapečetili; zdali wssickni wyznáwači, kteřj wjru w něho v prostřed neykrutěgssjch pronásledowánj zmužile ohlassowali, tak že za krátký čas na zbořeninách chrámů pohanských wjtězný křjž Krystůw wystawili; zdali tito wssickni a my s nimi gsme tak omámeni, a lehkowěrnj sprostácy, že památku slawjme zločince odpraweného? O nikoli; my s neygistěgssjm přeswědčenjm řjcy můžeme s swatým Pawlem: My kážeme Krysta vkřižowaného, Židům zagisté pohorssenj, národům pak bláznowstwj ale týmž powolaným Židům, y Řekům, Krysta Božj moc, a Božj maudrost. 1 Kor. 1, 23, 24.

Gsmeli tedy křesťané, gsmeli oprawdowj, wěrnj a vpřjmnj následownjcy Gežjssowi a horliwj wyznáwači swaté wjry geho, nenjli nám křjž geho pohorssenjm, gako byl Židům, ani bláznowstwjm gako byl pohanům, swětskau maudrostj nadutým, která ale gest bláznowstwjm před Bohem: chcemeli mjti aučastenstwj na wykaupenj a spasenj a oslawenj Páně; wzhlídeyme na křjž, na kterém Krystus Gežjš pnj. Na tom křjži zawěsyl zápis hřjchů nassich a na něm ho roztrhl; na křjži zawřel brány pekelné a otewřel nebeské. Nynj s swatým Pawlem řjcy: můžeme: Kde gest smrti osten twůg? ó peklo, kde gest wjtězstwj twé? Skrze křjž na hoře Kalwarye wešel neywyššj biskup dussj nassich do swatyně swatých, ne skrze krew kozlů a telat, gako w starém zákoně dj sw. Pawel: ale skrze wlastnj krew wšel do swatyně wěčné, wykaupenj nalezna. O politug tedy dusse křesťanská Spasytele swého, poswět dnes tomu, který pro tě slzy a krew cedil.

Wždyť samo přirozenj při geho smrti truchlilo; země se třásla, slunce se zatmělo; twrdé skály se pukaly, hrobowé se otwjrali. A byllíž ten, při gehož smrti tak neobyčegné wěcy se dály, pauhý gako my člowěk? Nikoliw, sycby nemohl nás s Bohem smjřiti a hřjchy nasse snjti, proto že wssickni gsme od přirozenj synowé hněwu. Musel tedy Syn Božj nasse člowěčenstwj na sebe wzýti, a

tak ten newinný, čistý a sprawedliwý Bůh a člewěk za ostatnj winné a hřjssné lidi oběť sprawedlnosti Božské přinesl.

Nynj wjš dusse křesťanská, co wssecko Spasytel twůg pro tebe včinil; loptey sel nynj sebe, co pak ty gsy giž pro něho včinila? Wkřižowalali gsy swé wássně a náružiwosti? Mělalis w ossklíwosti hřjch a wsse, co se Bohu nelibj? bralalis křjž swůg na sebe, zapjrala se, cwičila se w lásce, w trpěliwosti, w pokoře a tak následowala Krysta? Ach nastogte! Krystus tak mnoho trpj, a co my? když nás dost málo něco zabolj, giž vpadáme w netrpěliwost; z netrpěliwosti w malomyslnost; z malomyslnosti w reptánj; z reptánj w nedůwěrnost w Boha; z nedůwěry w Boha w zaufalstwj. Krystus trpěl za nás, a my sami neyčastěgi za sebe: a gest to neslussno, za swé winy trpěti? Neplačme toliko nad Gežjssem, Spasytelem swým, aby se o nás neřeklo, co prawil on k ženám Geruzalémským: Dcery Geruzalémské! neplačte nademnau, ale plačte nad sebau a wassjmi dětmi. — Oplakáweyme tedy hřjchů swých, gimiž Krysta denně křižugeme; složme se sebe wssecky neprawosti, položme wssecky zlé žádosti do hrobu, ku Krystu pohřbenému, abychom gako on, nesmrtedlnj někdy z mrtwých wstali.

Záwěrek.

Spasytel náš rozpjná swá swatá ramena, aby nás hřjssnjky obgal, okazuge nám swých neybolestněgssjch pět ran, bychom w nich antočisstě hledali k obmytj hřjchů swých. Z geho neyswětěgssjch pět ran teče pramen žiwota wěčného. Obmeyme se tedy geho swatau krwj ode wssj duchownj possskwrny; nechť pronikne meč ljtosti a žalosti srdce nasse nad hřjchy nassimi, gako probodl srdce matky Gežjssowy pod křjžem stogjcý. Obraťme se k Hospodinu Bohu swému, gako ten kagjcý lotr, by Krystus při poslednj hodině nassj totéž k nám řekl, co prawj dnes k tomu kagjcýmu lotru: Dnes gesstě budeš semnau w ráji.

Amen.

Na den wzkřjssenj Páně.

Bůh geg wzkřjsyl z mrtwých, a dal gemu slá-
wu, aby wjra a naděge wasse byla w Bohu.
1. Petr 1, 21.

Wesel se dcero Syonská, cýrkwi wykaupená! prozpěwug pjsně radosti a chwály wjtězy smrti a pekla. Spasytel twůg wstal z mrtwých; lew z Jůda zwjtězyl; zrussil a zkazyl vkrutnau řjssi smrti; dobyl králowstwj wěčného; wssecka moc na nebi y na zemi gest gemu dána; sláwa geho nemá konce. Wsseliké stwořenj se sgednocuge, by geho wjtěznau sláwu oslawowalo, a wzkřjssenj Páně. Spasytele nebeského wljwá w srdce wssech geho djtek radost nezmařitedlnau.

Skrze wzkřjssenj Páně wssecka potupa geho gest zhlazena, geho nesnáze skončeny, geho práce korunowána, geho newinnost vznána, bláznowstwj křjže za nepochopitedlný diw a zázrak maudrosti a lásky wyhlásseno. Wzkřjssenjm Páně se prawda včenj geho potwrdila, důkladnost geho zasljbenj vručila, wsseliké djlo nasseho osprawedlněnj dokonáno, a dědictwj Otce nebeského těm, které za syny zaljbil, dobyto. Wzkřjssenjm Páně chaulostiwá mysl se probudila, newěra se přemohla, wyklawá wjra se vpewnila, newěrnj Židé se zahanbili, bázliwým apostolům se srdce dodalo, a zdlauhawým srdcým k wěřenj mocnost a síla vdělila. Wzkřjssenjm swým vkazuge se Pán, gakožto přemožitel smrti a pekla; odnjmá nepřátelským pekelným mocnostem gegich kořist, wede dusse sprawedliwých, kteřj tolik set let na geho přjchod čekali, z předpeklj gako ze zagetj, k slávě a k radostnému swětlu nebeského Geruzaléma. Tjm wzkřjssenjm swým Pán činj wjru nassi rozumnau a naděgi nassi pewnau a gistau. A toho se držme, bychom z tohoto tagemstwj vžitku spasytedlného pro sebe dogjti mohli. Bůh, prawj knjže apostolů sw. Petr, wzkřjsyl Syna swého, by wjra y naděge wasse byla vpewněna w Bohu. Gestliže Krystus Gežjš z mrtwých wstal, což gest rozumněgssiho, gako geho včenj wěřiti a na geho zasljbenj spoleh-

nauti? Wzkřjssenj Páně gest tedy pewný základ wjry a spolu gistý záwdawek naděge nassj. Totoř gest rozwrženj této řeči mé.

Djl prwnj.

Nikdý Bůh vsudky lidské maudrosti zgewněgi nezahanbil, gako wzkřjssenjm Páně! Co může neyostromyslněgssj newěra na proti tagemstwj tomuto namjtati? Smj se opowážit řjcy, že wzkřjssenj Páně, gest báseň smyšlená, nebo že nenj tak důstatečným důkazem o Božstwj Krystowu? —

Tento swůdce, prawila rada židowská k Pilátowi, řekl weřegně, že po třech dnech opět z mrtwých wstane. Geho včedlnjcy by ho mohli vkrasti w necy a řjcy, že w skutku wstal, protož žádali stráž, a zapečetili hrob. Ale gak marná gest opatrnost lidská, když se proti vsudkům Božjm chce zpjčiti? Božstwj, které se od něho nevchýlilo, nedopaussti, aby Neyswětěgssj poruššenj wzal w hrobě, ale spoguge dussi s tělem, obžiwuge ge a křjsý. Anděl s nebe sstupuge, země se zatřásá, stráž strachem na zem padá, a ten který byl mezy mrtwými, gako slawný smrti wjtěz gest mezy žiwými.

Zdaližby prawda wzkřjssenj Páně tak byla vpewněna, kdyby nikdý žádný proti nj se nebyl postawil? nebylaby se byla wzala w podezřenj,

že ho včedlnjcy w nocy vkradli? Ale tu widjme, gak horliwě ho mocnj a chytřj nepřátele opatrugj, a když předc w hrobě nenj tělo Páně, což vzawřjti můžeme, než že slawně wstal, gakž byl předpowěděl?

Wjm, že neywyšssj kněžj židowsstj, nežby se prawdě poddali, raděgi rozhlassugj, že včedlnjcy Krystowi stráž we spánj přepadli a tělo geho vkradli. Ale nenjliž to weymluwa, kterau toliko záwist podati mohla? Gacý gsau to swědkowé, kteřj spěgj? gakž mohau wěděti co se děge, když spali? K tomu kdož se přeswědčj, že chudj včedlnjcy geho tak byli srdnatj, aby řádnau stráž přepadli? ti, kteřj přede dwýma dni sotwa wogsko zhljdli, giž se rozytekli? Kdož vwěřj, že celá stráž bude spáti a ani geden se neprobudj? že Židé sami nedali pozor, zdali dobře stráž hljdá, a že tedy nebylo možné apoſſtolům tělo Páně wzýti. Kdyby neywyšssj kněžj byli wěřili, že ho včedlnjcy vkradli, zdaližby ge po málo dnech nebyli zchytali a wsadili? A co měli Apoſſtolowé za prospěch k daufánj, když prawili, že Krystus z mrtwých wstal, gestliže w skutku newstal? Wždyť ničeho neměli od ohlassowánj wzkřisseného Krysta k očekáwánj než tresty, muky, klatby a smrti. Geli pak to k wjře podobné, aby někdo byl podwodnjkem proto, aby skrze swůg podwod trpěl pohaněnj a smrt?

Wzkřjssenj Páně nenj pomjgegjcý, blesk, tagné tagemstwj. Sotwa wstáwá z mrtwých; andělé z nebe ho zwěstugj ženám, a skrze tyto apoſſtolům; on sám se zgewuge brzy w způsobě zahradnjka Maryi Magdaléně, brzy w způsobě pocestného dwěma včedlnjkům do Emaus gdaucým. Brzy gest v Petra, brzy v gedenácti shromážděných včedlnjků. Nynj přemáhá laskawě newěru Apoſſtola, k terý gen z lásky pochybowal, a nynj se okazuge pěti set bratřjm, on dopauſſtj, by se ho dotýkali, prsty w rány geho kladli a o prawdě geho wzkřjssenj se přeswědčili. On gj a pige v přjtomnosti swých včedlnjků, mohlliž ge makawěgi o swém wzkřjssenj přeswědčiti? Kdož tedy bude pochybowati, že Krystus wstal z mrtwých? A wstalli, nenjliž to gasný důkaz geho božstwj? kde gest, anby se sám wzkřjsyti mohl, nežli Bůh? kdož sám řjcy může: gá gsem wzkřjssenj a žiwot, žádný nebeře dussi mau, ale gá gi dáwám za owce swé.

Wzkřjssenj Páně gest tedy gistý rukogmě o čistotě geho včenj, o maudrosti geho zákona, o swatosti geho tagemstwj, o prawdě geho náboženstwj. Wzkřjssenj Páně gest tedy základ wjry nassj.

Budmež tedy stálj v wjře této. Neposlaucheyme řečj lidj, kteřj nás gakž sw. Pawel prawj, marnými slowy swoditi chtěgj, nebo pro tyto wěcy přichází hněw Božj

na synyžnedůwěrné. Následugme swětla wjry naſſj, nebo ona nás wčj, že wzkřjſſenj Páně geſt obraz wzkřjſſenj hřjſſnjka k radoſti. Nebo gako Kryſtus wſtal z mrtwých, prawj ſw. Pawel, k Řjm. 6. ſkrze ſláwu Otce, tak y my w nowotě žiwota choditi máme. Kryſtus wſtal, by nám dal přjklad, že y my od hřjchů wſtáti máme. Kdo z Boha geſt, pjſſe ſw. Jan, nehřeſſj. On vmjrá hřjchu, a žiw geſt Bohu; žádné náružiwoſti nezaſlepugj a nemámj geho ſmyſlů; geho ſrdce ſe pozdwihuge ſtále k nebeſům; geho vſta toliko prawdě, a geho ruce toliko ſkutkům láſky ſe otwjragj. Geho gměnj geſt pramen dobroty pro chudé a nuzné, geho tělo geſt obětj pokánj, a geho dům autočiſſtě autrpnoſti a miloſrdenſtwj, dům pokoge, dům modlitby a ſpaſenj. W geho pohlídánj panuge ſlužſnoſt, při geho ſtole ſtřjdmoſt, w geho oděwu čiſtota, w geho činech proſtota, vpřjmnoſt a ſprawedlnoſt.

W poſtnjch kagjcých dnech owſſem mnozý tak ſmeyſſlegj a činj; chodj pilně do chrámu, nawſſtěwugj weřegné pobožnoſti mjſta, zdržugj ſe ode hry a weſeloſtj, vſkrowňugj těla ſwému, a zdagj ſe ſtřjdměgj žiwj býti. Ale gak welikánoc přigde, wſſecky marnoſti s nj ſe wracugj, gakoby tato ſlawnoſt k tomu byla, by wſſecky ſwětſké

radosti zpět zawolala. Slawme tuto welikonočnj slawnost ne tělesnými ale duchownjmi radostmi, a tak vkážeme, že v wjře w Krysta gsme vtwrzeni.

Vkázaw, že wzkřjssenj Páně gest základ wjry nassj, wizme nynj gessiě, žeř gest y záwdawek naděge nassj.

Djl druhý.

Požehnaný Bůh a Otec Pána nassého Gežjsse Krysta, prawj sw. Petr w prwnjm listu swém 1, 3. kterýž podlé welikého milosrdenstwj swého znowu zplodil nás k naděgi žiwé, skrze wzkřjssenj Gežjsse Krysta z mrtwých, k dědictwj neporussitedlnému, a neposskwrněnému, a nevwadlému, kteréž se chowá w nebesých wám. A gakauž žiwau naděgi smá w nás wljti wzkřjssenj Páně, když zasljbenj a prostředky k dosaženj geho powažugeme? předně: skutečná zasljbenj. Kdyby Gežjš byl zůstal w hrobě, a nebyl se wzkřjsyl, těžko by bylo Apossstolům o sladkosti geho gba, o základu geho zasljbenj, o prawdě nowého žiwota, o slávě rjsse geho se přeswědčiti. Giž při geho smrti gegich naděge klesala. Ale po wzkřjssenj naděge gegich okřjwá, a se obžiwuge. Nynj widj,

že wssecka zaslibenj na geho osabě se wyplňugi, a naděge tato, že on nynj gest wstawu, wssecky gegich žádosti zgistiti, gest kotwice, která ge při wssech baurech a wlnobytjch protiwenstwj, v prostřed wětrů neyhrozněgssjch muk a trápenj gisté drži.

Wstalli Krystus, nelze pochybowati, že gest wzkřissenj; a geli wzkřissenj, tedy giného žiwota doufati máme. Ale nynj se otažme, co včinjme, bychom se na onen žiwot připrawili? my, kteřj ani práce nelitugeme, ani spánj newssjmáme, ale w potu, w vsylj o wezdegssj pomigegjcý wěcy se ohánjme? Neokazugem, že nám wjce na těch pokladech záležj, které rez žere, mol hryzé a zloděgi kradau, než na těch, které gsau w nebesých? Sw. Pawel gistj: Bůh, kterýž gest bohatý w milosrdenstwj, pro přjlissnau lásku swau, kterauž zamilowal nás, když y my gsme byli mrtwj w hřjssjch spolu obžiwil nás w Krystu, gehožto milosti spasenj gste, a spolu wzkřjsyl, abychom spolu seděli w nebesých skrze Krysta Gežisse: aby vkázal w budaucých časech hogné bohatstwj milosti swé. Bůh nám vkazuge dokonalé blahoslawenstwj, a my geho milost obracugem w hněw, a obětowané nám blahoslawenstwj w wěčnau záhubu. Můželi býti wětssj nesmyslnost.

Za druhé: wstalli Krystus, wjme že ten, kterýž ho wzkřisyl, wzkřjsý y nasse těla, gakož dj

sw. Pawel k Řjm. 8, 11. Ten kterýž wzkřjsyl Gežjsse Krysta z mrtwých, obžiwj y smrtedlná těla wasse pro přebýwagjcýho ducha w něm. Duch Páně gest w nás, a gest půwod žiwota. Gako wssickni w Adamu vmjragj, tak wssickni se w Krystu křjsegj. Toto porussitedlné a smrtedlné tělo někdy wstane neporussitedlné, nesmrtedlné a oslawené.

K pogisstěnj těchto zaslibenj vděluge nám wzkřjssenj Páně y prostředky w geho zásluhách a w geho dařjch. W zásluhách swých činj nás Krystus aučastné swého oslawenj. Nebo kdyby nebyl wstal z mrtwých, gakžby nynj mohl konati auřad prostřednjka a neywyššjho Biskupa v Boha?

W swých dařjch, kterými poswěcuge dusse nasse. Krystus gest syce Bůh, ale poklady swého božstwj wyljwá na nás gen skrze swé člowěčenstwj. Tjmto gen nás wčj, wywoluge Apostoly, zakládá cýrkew, skrze člowěčenstwj asinc geho audowé, on nasse hlawa. Tělem swým zbožněným oswěcuge národy, posýlá ducha swatého, poswěcuge wěrné služebnjky, a dáwá gim moc wázati y rozwazowati. Geho neyswětřgssj tělo denně se obětuge, totéž tělo nasycuge nás a krmj k žiwotu wěčnému. Bez wzkřjssenj Páně nemělibychom ani neywyššjho biskupa, kterýby za nás v Boha orodowal, ani kněžstwj, kteréby pro nás bylo vstanoweno, ani oběti, které se denně na oltáři koná,

ani pramene giných milostj, které se pro nás prevsstj, neměli bychom pokrmu, který nassi dussi sýlj, ani swátostj, které nás čistj, ani swětla, které nás oswěcuge, ani darů Ducha swatého, které nás poswěcugj:

Záwěrek.

Wstalli tedy Krystus, wstaňmež y my z hrobu hřjchů. Pomyslme, že žiwot člowěka gest vstawičný bog; přibjme se na křjž k Spasyteli swému, t. g. zmrtwěme swé hřjssné žádosti, položme se s nimi do hrobu, bychom slawně powstáti mohli k oslawenému duchownjmu žiwotu. Neřjkeyme: kdo nám odwalj kámen ten? Žádná těžkost w bogi nás neodstrassug, genom bděme a modleme se, bychom newessli w pokussenj. Slowem, wypusťme s Krystem ducha na křjži, bychom k nesmrtedlnému wzkřjssenj a oslawenj přissli.

Amen.

Na hod Božj Swatodušnj.

Těssitel pak Duch swatý, kteréhož pošle Otec we gménu (mém); tenť wás navčj wšem wěcem. (Jan 14, 26).

Krystus přišel na swět, aby lid k poznánj prawého Boha přiwedl a skrytá tagemstwj Božj a wůli Otce nebeského gim oznámil. Geho auřad Messyašský netrwal než tři léta; a poněwadž včenj geho nebylo gen pro některé wywolené, ale pro celý swět, byloť potřebj, ty swé wywolené duchem prawdy oswjtiti a srdce gegich sylau ozbrogiti, aby včenj nowé před králi a knjžaty, maudrými a sprostými kázali a srdnatě zastáwali, a ge do lůna církwe swaté přiwáděli. Dokawád Krystus na swětě byl, byli včedlnjcy geho lidé prawd nebeských nepochopugicý. Tak prawj sw. Lukáš 18, 34. A oni tomu nesrozuměli, co se prawi-

10. A Krystus sám gednau k nim prawil Mat. 15, 16. Gesstě y wy bez rozumu gste? Čeho ale Krystus nevčinil, to gim zasljbil. Tak gim slibuge v sw. Jana 14, 26. Vtěssitel pak Duch swatý, kteréhož possle Otec we gménu mém, tenť wás navčj wssem wěcem. A ten Duch Vtěssitel, ten Duch prawdy dnes přissel na včedlnjky Páně. Podiwnj byli aučinkowé geho na nich, tak že z nich docela giné lidi včinil. Prwé byl rozum gegich zatmělý; a nynj přigawsse Ducha swatého, tak byli oswjceni, že ta neyhlubssj tagemstwj chápali. Prwé byli lidé bázliwj; a po seslánj Ducha swatého wssecka bázeň ze srdce gegich a strach pominul, pochybnosti wssecky byly rozplásseny, a sylau a srdnatostj tak ozbrogeni, že weřegně vkřižowaného Gežjsse lidem za prawého Mesyásse wyhlassugj. Kdo tu proměnu způsobil? Duch swatý, který dnes na apossstoly sstaupil. Ale sstaupilli toliko na apossstoly? oswjtilli toliko rozum gegich? posylnilli gen srdce gegich? Nikoli. Y my tento pro nás slawný hod Božj s wděčnosti zaswěcugem a Bohu děkugem, že Duch swatý až podnes rozum náš oswěcuge, wůli k spasytedlným činům nakloňuge, srdce k dobrému rozněcuge, w tnosti vpewňuge. Bychom pak památku seslánj Ducha swatého na swět, k vžitku swému duchownjmu obrátili, budeme sobě rozgjmati, předně: Kterak Duch swatý na apossstoljch působil dary swé milosti; a za druhé:

Kterak na nás působj dary swé milosti.

Djl prwnj.

Bůh wždy takowé přjprawy k spasenj nassemu činil a činj gesstě, že wssecken rozum lidský nezpytatedlným cestám geho w neyhlubssj pokoře se koriti a srdce nasse otcowské geho o nás starájnj s neysrdečněgssj wděčnostj přigjmati musý. Sotwa poslal Syna swého na swět, aby nás přehořkau smrtj swau z okowů hřjchu a wěčné smrti wyswobodil, giž sesýlá Ducha swatého, třetj w neyswětěgssj Trogicy osobu, aby rozum těch wykaupených oswjtiti, a srdce gegich v wjře, kterau přigali, posylniti ráčil. Bůh přjchod Ducha swatého welebným a podiwným znamenjm předzwěstowal, gakož wždy přjchod swůg tak oslawowáwal. Bůh se okázal Mogžjssowi w ohniwém keři. — Na hoře Horeb, kde Eliáš měl na Boha čekati, strhl se náhlý wjtr, kterým se základy hory té třásly a skály pukaly. — Sláwa Božj se okázala prorokowi Ezechyelowi skrze předcházegicý wichr a weliký oblak oheň zaobalugicý. Podobně Bůh přjchod Ducha swatého gistým znamenjm oslawil, podlé kteréhožby se lid přeswědčil o přjtomnosti Božj. Wjme, že Bůh w starém zákoně na památku, že Židům dal zákon na hoře Synai, poručil, aby padesátý den po weliké nocy swětili, kterážto slawnost slau- a Letnice. Bůh y w nowém zákoně slawnost tuto

chtěl oslawiti, když vstanowil w srdcých prawowěřj cých zákon milosti, vtwrditi a ge vpewniti w tom, co Krystus k spasenj gegich včinil. Za tau přjčinau poručil Pán včedlnjkům, aby neodcházeli z Geruzaléma, dokud zasljbenj toto na nich se newyplnj. A dnes gest ten den, kde zasljbený Duch swatý na apoſstoly sstaupil. Tento Duch Hospodinůw oswjtil rozum gegich darem maudrosti, rozumu, rady, vměnj, a naplnil srdce gegich darem sýly, pobožnosti a bázně Božj.

Když apoſstolé w Geruzalémě w gistém domě shromážděni byli, a padesátý den po wzkřjſſenj Páně nastal: stal se dle wýpowědi swatého Lukáſſe, který skutky apoſstolské sepsal, nenadále a rychle zwuk z nebe gako předcházegjcýhů wětru prudkého, a naplnil weſſkeren dům, kdež byli sedjce. Při této bauři a zwuku musyli owſſem gak včedlnjcy Páně tak wſſickni ostatnj obywatelé Geruzalémſſtj vžasnauti. Tjm wichrem připrawil Bůh srdce apoſstolů a obywatelů k přigetj Ducha swatého. W tom vkázali se rozděleni gazykowé gako oheň na každém z nich. Tak tedy widitedlně sstaupil Duch swatý na apoſstoly, a dary swými ge naplnil. Duch swatý zázračnau moc swau na tom mjstě na nich dokázal, vděliw gim dary maudrosti a rozumu. Ačkoli Krystus gako zločinec byl odprawen, Duch swatý včedlnjky povčil, že to pohaněnj Syna Božjho bylo přjčinau naſſeho spasenj. Židům byl křjž za pohorſſenj, a Řekům za bláznowstwj; ale swatý Pawel Duchem swatým oswj-

ceny prawj 1. Kor. 1, 23, 24. My kážeme Krysta vkřižowaného, Židům zagisté pohorssenj, národům pak bláznowstwj, ale týmž powolaným Židům y Řekům, Krysta Božj moc, a Božj maudrost. Mudrcy zakládali sstěstj w rozkossech, w bohatstwj a sláwě tohoto swěta. Ale gako Sfalomaun oswjcen Duchem maudrosti, poznaw pomjgitedlnost wssech wěcý řekl: Marnost nad marnostj, a wsse pod sluncem marnost: tak Pawel, Duchem swatým oswjcený prawj k Fil. 3, 8. Wssecky wěcy položil gsem za sskodu pro Gezu Krysta, a mám ge gako za leyna, abych zýskal Krysta.

Na apossstoljch se wyplnilo, co dj Bůh skrze Joele proroka 2, 28. Wylegi Ducha swého na wsseliké tělo, a prorokowati budau. Ten Duch oswjtil mysl gegich, odkryl gim wsseckny hlubiny vměnj, rozwázal gazyky gegich. Sw. Lukáš swědčj, že když se stal ten hlas a hřmot, množstwj lidu se sesslo, kteřj se vžasli, slysse ge gedenkaždý, ani mluwj gazykem geho. Děsyli se wssickni a diwili se řkauce: Ay, ždaliž negsau tito wssickni Galileysstj? Negsauliž lidé tito lidé sprostj a nevčenj? Odkud a kde se těmto řečem navčili? kterak my nynj wssickni slyssjme ge gazykem nassjm mluwiti, gessto gsme z rozličných a z dalekých kragin sem přissli? Slyssjme ge mluwiti o welikých wěcech Božjch, o geho

wſſelikých dokonaloſtech, o diwotworných ſkutcých, o geho neyſwětěgſſj wůli, kterau plniti máme. Protož ſe děſyli a prawili: Co z toho bude?

Oſwjtilli Duch ſwatý rozum apoſſtolů, také naplnil ſrdce gegich darem ſýly, pobožnoſti a bázně Božj. Kdo byli apoſſtolé při a po vmučenj Páně? Lidé hřjchům a pádu gako my podrobeni. Zde ho geden zrazuge, a tam ho druhý zapjrá. Poražen geſt paſtýř, a ſtádo ſe rozprchlo. Wſſickni ſtrachem trnau, aby Židé nepřiſſli, a gich gakožto společnjků Gežjſſowých neodſaudili na ſmrt. Skrýwagj ſe, a ani ſe weřegně neokazugj. Ale dnes, ó gakž gſau to docela ginj lidé! S neywětſſj ſrdnatoſtj wyſtupugj a weřegně Gežjſſe za Meſyáſſe wyhlaſſugj. Petr, hlawa cýrkwe, wywſtaw dnes w ſhromážděnj, ſrdnatě prawj (Skutk. Apoſſt. 2, 14.) Mužj Jzraelſſtj! ſlyſſte, co wám mluwiti budu. Wy gſte Gežjſſe Nazaretſkého, kterého Bůh wyſlal, aby wám prawdu přednáſſel, vkřižowali. Ten Kryſtus, kteréhož gſte zabili, wſtal z mrtwých, gakž byl předpowěděl; tohoť gſme ſwědkowé; widělitě gſme ho očima ſwýma, rozmlauwal a gedl s námi. Protož Duchem ſwatým wám zgewugem, že Gežjš Nazaretſký geſt prawý a zaſljbený Meſyáš.

Ale co tomu lid řekl? Na tři tiſýce ſe gich dalo pokřtiti; ale oſtatnj lid zůſtal zarytý. Celý ſwět ſe ſpikl proti gménu vkřižowaného Gežjſſe; y co tedy měli včedlnjcy Páně k očekáwánj? Nic giného, než co gim Spaſytel předpowěděl v ſwatého

Jana 16, 2 — 3. Wen ze sskol wyženau wás. Ano přicházý hodina, že každý, kdož wás zabige, domnjwati se bude, žeby tjm Bohu poslaužil. Ale Duch swatý ge posylňowal. Třebas mrskáni a rozličnými mukami trápeni byli, za čest sobě pokládali trpěti pro gméno Pána Gežjsse. Směle prawili w neywyššj radě w Skut. Apoſſt. 5, 29.: Slussj Boha wjce než lidj poslauchati. Tak Duch swatý srdce gegich ozbrogowal. Dle swědectwj sw. Pawla k Žid. 11, 36 — 38. zkusyli posmjwánj a bitj, nad to y wězenj, y žaláře, s sužowáni a trápeni gsauce, gichžto nebyl swět hoden. Ale wsse mile rádi trpěli; a za to dostali korunu wěčné slávy. Wizme nynj, kterak Duch sw. na nás působj dary swé milosti.

Djl druhý.

W prawdě shledal gsem, prawj sw. Petr w Skut. Apoſſt. 34, 35., že Bůh nenj přigimač osob; ale w každém národu, kdož se ho bogj a činj sprawedlnost, gest přjgemný gemu. Bůh powolal Židy y pohany k swětlu sw. Ewangelium: a my, o kterých swědčj swatý Petr 2, 9., že gsme rod wywolený, králowské kněžstwo, národ swatý, lid dobytý krwj geho, nemáme geho milosti dosáhnauti? Gako v apoſstolů, tak y Bůh rozum náš oswěcuge, a srdce nasse posylňuge.

Bylili aučinky Ducha swatého patrněgssj na apostolých, než na nás; gestli při wykládánj rukau apostolských wěřjcý gazyky cyzými mluwili, přjsstj wěcy prorokowali, nemocnj se vzdrawowali, tak že y sjn Petrůw nemocného vzdrawil: proto nesmjme mysliti, že Duch swatý nenj w nás. Za časů apostolů, kde lidé Boha prawého ani mrawů sslechetných dobře neznali, bylo widitedlných znamenj a zázraků potřebj, aby cýrkew Páně se zakořeniti a rozssiřiti mohla. My ale známe giž Otce skrze Syna; cýrkew nasse giž gest vswjcena a vtwrzena. Co k vpewněnj cýrkwe gindy newyhnutedlně bylo potřebj, toho cýrkew nyněgssj k vtwrzenj swému wjce nepotřebuge.

Krystus vstanowil swátosti, w nichž Ducha swatého na nás wyljwá. Bůh, dj swatý Pawel k Tyt. 3, 5 — 7, podlé swého pauhého milosrdenstwj spasenj nás včinil skrze obmytj druhého narozenj a obnowenj Ducha swatého, kteréhož wylil na nás hogně skrze Gežjsse Krysta Spasytele nasseho, abychom ospravedlněni g.sauce milostj geho, byli dědicowé podlé naděge žiwota wěčného.

Skrze swátosti býwáme poswěceni, z nichž některé nám milosti poswěcugjcý vdělugj, giné pak zase tu milost w nás rozmáhagj. Protož pjsse sw. Pawel k Řjm. 8, 11.: Duch toho, kterýž wzkřjsyl Gežjsse, přebýwá w wás. A

ten Duch oswěcuge kroky nasse w nebezpečenstwj, osussuge slzy w sauženj, napomjná k dobrému, roystřjhá před zlým.

Wssudy ten Duch swatý se nám vkazuge. Když někdo zlý skutek zpáchati obmeyssij: swědomj geho powstane, wzpjrá se, zbraňuge, hrozý, prosý, wzdychá, a toť gest wnuknutj Ducha swatého. Sám Duch, dj sw. Pawel k Řjm. 8, 26, prosý za nás lkánjmi newyprawitedlnými. Klesnemli, opět swědomj strasslivě powstane; a tuť gest žalobnjk náš, swědek náš, saudce náš, kat náš. A kdo gest to, než Duch swatý, který prawj skrze vsta Izaiássowa 3, 11.: Běda bezbožnému ke zlému; nebo odplata za skutky rukau geho dána gemu bude.

Bžjwámeli rozumu k dobrému, plnjmeli powinnosti swé, hořjli srdce nasse láskau k Bohu a k lidem, včinjmeli něgaký dobrý skutek: kdo gest, genž nás za nassi ctnost, dobrotu a lásku potěssj a w srdcy radost a spokogenost způsobj? Opět Duch swatý; nebo tak prawj sám Bůh Izai. 3, 10.: Řcete sprawedliwému, že dobře bude gemu, a že owoce skutků swých gjsti bude.

Duch swatý nás oswěcuge, zde w chrámě slowem Páně; tam čtenjm nábožné knjžky; zde rozmlauwánjm pobožného člowěka; ginde vkázánjm dobrého neb zlého přjkladu. Na nás gediné záležj, bychom milosti a dary Ducha swatého nevdussowali, ale rozněcowali,

Gako slunce paprslky swými wssudy pronikne a wsse oswěcuge, kam se paprslek geho pustj: tak milost Ducha swatého proniká mysl y srdce nasse, když wolni se vkazugem geg přigmauti. Stále stogj Duch swatý, a střeže v dweřj srdce nasseho. Blahoslawený člowěk, který poslauchá Ducha swatého! Ten mage dobré swědomj, má záwdawek žiwota wěčného.

Záwěrek.

Pročež deyme sobě záležeti na těchto milostech Ducha swatého; budme tak žiwi, bychom hodni byli slauti chrámem Ducha swatého. Přemáheyme zlé žádosti, které Ducha swatého od nás odwracugj; řidme se rozumem, nakloňme srdce k plněnj a k činěnj dobrého; měgme Boha a wěčnost před očima; a tak přigmeme Ducha swatého, a tjm způsobem wyplnj se wyřčenj sw. Pawla k Řjm. 8, 14.: Kteřj koli Duchem Božjm wedeni býwagj, tiť gsau synowé Božj.

Amen.

Na druhý swátek swatodussnj.

Tak Bůh milowal swět, že Syna swého gednorozeného dal, aby každý, kdož wěřj w něho nezahynul, ale měl žiwot wěčný. Jan 3, 16.

Tak nás Bůh welice milowal, že z nesmjrné dobroty a milosrdenstwj swého syna gednorozeného na swět nám poslal, aby nás z okowů auhlawnjho nepřjtele wykaupil, wssecky tmy a mrákoty bludů a předsudků, gessto před geho přigitjm rozum lidský obtěžowali, zapudil, cýrkew spasytedlnau na sobě, gakožto kamenu vhelném, založil, a tak skrze rozssjřenj vřenj swého po wssech swěta končinách skrze muže oswjcené sstěstj a blahoslawenstwj rozmnožil, a bránu k spasenj wěčnému otewřel. By tedy spasytedlná wjra tato od Krysta Gežjsse založená prospěch žádaný včiniti, a gako něgaký pěkný rozložitý

a na owoce bohatý strom po swětě rozssiřiti se mohla, bylo zapotřebj, tyto muže, hlasatele gegj mocý a sylau s hůry ozbrogiti a posylniti, aby pod těžkým břemenem mnohých pracý a nepohodlj nepoklesli, a w křjžjch a protiwenstwjch srdce neztratili, ale y we wssech trápenjch a saužených srdcem stálým wytrwali, aby smrti neyukrutněgssj s myslj neužaslau a ochotnau wstřjc pospjchali. Totoř y Spasytel náš včedlnjkům začasté slibowal, že gim sesse Ducha swatého, kterýž gim bude w zármutcých srdce Utěssitelem, a w temnostech rozumu Oswětitelem a Duchem prawdy.

Tento tedy Utěssitel a Duch prawdy, brzy po slawném na nebe wstaupenj Páně sstaupiw w způsobě gazyků plamenných na shromážděné včedlnjky, a naplniw ge horliwostj, stálostj a srdnatostj, udělil gim moc k činěnj zázraků a obdařil ge darem, že gazyky dřjwe gim neznámými mluwiti mohli, aby tjm tak Židy y pohany do cýrkwe shromáždowali.

Gako wčeregssj swaté Ewangelium o seslánj Ducha swatého gednalo; tak y gedná dnessnj o seslánj gednorozeného Syna Božjho na swět, k wykaupenj lidského pokolenj. Gak tam, tak y zde nestjhlá láska Boha swrchowaného gasně se wygewila.

A o tomto swém na swět seslánj rozmlauwá dnes Krystus s Nykodémem, gednjm z neypředněgssjch a neywzáctněgssjch včitelů Židowských, kterýž to včenj Gežjssowo s takowau stálostj a wnitřjm

přeswědčenjm o wýbornosti geho byl přigal, že wida, an Krystus gakožto neyhorssj zločinec ducha swého na křjži wypustil, nic se na tuto potupu neohljžel, ale sám přinesl masti wonné a drahé, aby mu poslednj čest dle obyčege wýchodnjch národů prowkázal.

Co Krystus dnes s Nykodemem o swém na swět seslánj rozmlauwá, toť buď y dnessnj rozmlauwánj nasse. Ta láska Boha nasseho, kterauž w seslánj Syna swého gednorozeného k nám wygewil, zasluhuge wssj nassj pozornosti, chwály, djkůčinčnj a welebenj. Nebo dj sw. Jan: Tak Bůh milowal swět, že Syna swého gednorozeného dal; aby každý, kdož wěřj w něho, nezahynul, ale měl žiwot wěčný. A tato slowa činj obsah dnessnj mé řeči.

Pogednánj.

Bůh gest láska. Nebo kamkoli okem hneme, wssudy gasná znamenj neywyššj lásky Božj a mocy a dobroty spatřugeme. Země y wody, hory y doly nesmjrnau mocnost Božskau zwěstugj. Ten neymenssj prássek, co ze země wystupuge, gako gasná hwězda na nebi; malý planý kwjtek gako slunce welebné; bezdussný kámen gako nesmrtedlný, rozumem a řečj ozdobený člowěk; nepatrný čerwjk, co se w prachu pod nohau plazý, gako plamenný cherubjn, celý swět gednohlásně wolá: Ne my, ne

my gsme sami včinili sebe; ale tys ó Bože, kterýs včinil nás.

A což medle Boha přinutilo k tomu, aby w čase swět tento stwořil? Nic giného, než láska. Co láska geho počala, to wywedly a dokonaly geho mocnost a moudrost. Bůh gen slowo wyřkl: Staň se! a mžiknutjm, mocý wůle swé, roztáhl oblohu gako něgaké modré raucho; gasné hwězdy se po nebi rozběhly; sluncem nádherným swjcy wssemu swětu rozswjtil, tmy a temnosti rozplássil, a včinil wsse, což smysly chápáme a pozorugeme. A kdož tebe o člowěče! včinil, a tobě wsse podrobil, což ti k potřebě a k pohodlj slaužj? Kdož ti dal žiwot, ducha rozumem a swobodnau wůlj obdařeného? Kdož se stará tak otcowsky o tebe, že bez geho wědomj a wůle ani wlásek s hlawy twé nespadne? Toť gest Bůh laskawý, w kterémž wssickni se heybáme, žigeme a gsme. A tento Bůh laskawý tak wygewuge dnes y na wěky lásku swau, a gi wssem stwořenjm oznamuge, gako na počátku. Welikost lásky geho ani nenj k pochopenj, tak syce, že ta neyprudssj láska matky neycytliwěgssj k djtěti rozmilému gest k lásce Božj přirownaná gen gako stjn k swětlu. Neboť y proroka Izaiásse prawj se, že byť y matka nad djtětem swým se zapoměla, Bůh Hospodin že nezapomene na Izraele. Bůh také nehledj na staw, na hodnost a důstogenstwj, a bohatstwj; před njm gest král gako žebrák, hřjssnjk gako sprawedliwý. On dáwá swé slunce, aby swjtilo zlým y dobrým, a posýlá déšť na pole spra-

wedliwých y bezbožných. Kdož se bogj Pána a koná sprawedlnost, tohoť miluge Hospodin Bůh. Čistotu srdce a pokoru oucha, tohoť Bůh od nás wyhledáwá. Aniž mysleme sobě, že se Bohu odslaužiti můžeme za tak nesčjslná dobrodinj. Neboť zdaliž nenj wsse, co máme, dar pauhý lásky a milosrdenstwj geho.

Y když Bůh gest tak laskawý, že z žiwé studnice geho lásky denně se občerstwugeme: zdaliž se nemáme přičiniti, bychom se lásky té nesmjrné poněkud hodny včinili? Zdaliž nemáme milowati toho, který milowal nás, dřjwe nežli gsme byli? Milugte Boha nadewssecko, prawj nám Krystus, a bližnjho swého gako sebe sami. Což nám wsse bez lásky prospěge? Bych gazyky lidskými y andělskými mluwil, pjsse swatý Pawel, lásky pak neměl, včiněn gsem gako měd zwučjcý aneb zwonec znějcý. Y bych měl proroctwj, a znal wssecka tagemstwj, y wsseliké vměnj; kdybych měl wssecku wjru, tak žebych hory přenássel, lásky pak neměl, nic negsem. 1. Kor. 13. 1, 2. Každý člowěk gest obraz Božj, wykaupenec Krystowau krwj, a máme ho proto milowati; y čjm wjce my wěřjcý se wespolek milowati zawázáni gsme? My máme wssickni gednu matku, genž gest cýrkew; geden pokrm, gessto gsau swátosti; geden křest, w němž gsme se w nowě zrodili; gednoho otce, genž gest Bůh na

nebesých; a gsme oudowé gednoho těla, gehož hlawa gest Gežjš Krystus.

Ze wssech ale dobrodinj božských gest neywětssj to, že nám dal gednorozeného Syna swého na swět. Wčj nás pjsmo, že Bůh stwořiw člowěka přenesl ho do ráge, mjsta plného rozkossj a sstěstj. Ale wssetečnost očj a trestu hodná dychtiwost po wětssj mocy byly přjčinau, že prwnj člowěk překročil dané sobě přikázanj; a tjm na sebe množstwj bjd, strasti a neřesti a nemocy wwalil. Gako když zlau gedowatinau kořeny něgakého stromu se nakazý, celý ten peň y listj, kůra y owoce tu gedowatinu do sebe wtáhne, a tak strom celý zwadne a vschne: také gsme my wssickni rozumnj obywatelé země tau nákwasau prwnjch rodičů nakaženi, gegjž následek gest, že wssickni gsme měli časně y wěčně vmřjti. Ach! cožby bylo z člowěka za nesstastného odbognjka, kdyby se Bůh milosrdný nad njm nebyl slitowal, a newyprostil nás z okowů smrti wěčné.

Kterak ale pomohl Bůh kleslému lidskému pokolenj od nesstastného pádu k radostnému powstánj, z přehrozné bjdy k nesmjrnému blahoslawenstwj, od wěčné smrti k žiwotu nebeskému? O Neymilegssj! powažugme nesmjrnau dobrotu a lásku Božj. Seslal nám Syna swého gednorozeného, který, gakož dj sw. Pawel, gest blesk slávy a obraz žiwý podstaty geho, a který nynj sedj na prawicy geho na wýsostech. A čemuž se zde wjce diwiti máme? Tak wssem nassjm křehkostem a wssem wěcem, krom hřjchu, podrobeného nechal se ho naroditi, a ta

ponjžiti, že neyhrozněgssj muky snásseti, a tu neyohawněgssj smrt, smrt křjže podniknauti musyl. Y zdaliž to nebylo znamenj neywětssj lásky? Nemámeliž y zde té lásky hodny se včiniti? Krystus na křjži roztrhl zápis hřjchu, otewřel bránu nebeskau, a včastny nás včinil sláwy otce nebeského. On nic nechce od nás, než bychom pro swé spasenj geho přikázanj zachowáwali. Kdo chce za mnau přigjti, wolá k nám Spasytel náš, wezmi křjž swůg, zapři sebe sám, a následug mne.

Záwěrek.

Kroňme tedy swé bugně tělesné žádosti, držme na vzdě swé plaché náružiwosti, vkřjžugjce tjm způsobem tělo swé. Nenjť owssem kwjtjm porostlá cesta k spasenj; trnj a bodláčj mnohých protiwenstwj a prachý těžkých gest na nj. Ale my rytěřowati musýme statečně; a čjm wjce sobě zde násylj včinjme, křjžků strpjme, swých plachých wássnj pobogugeme a nad swětem zwjtězýme: tjm wětssj mzda, tjm hogněgssj odplata, tjm gasněgssj koruna a sladssj sstěstj nás očekáwá.

Amen.

Na den sw. Petra a Pawla.

Ty gsy Petr, a na té skále wzdělám cýrkew swau. Mat. 16, 18.

Z pjsma swatého se widj, že nebylo může na swětě, kterýby k důstogenstwj tak wznesenému byl powýssen, tak welikau mocý obbařen, gako swatý Petr. Pán ho powolal a vstanowil za swětlo národům, za nástrog prawdy, za základ wjry, za hlawu cýrkwe, za knjže apoštolů, za otce wssech prawowěrjcých. Kterak pak ke wssemu tomu přissel swatý Petr? Otázal se gednau Spasytel včedlnjků swých: Kým mne býti prawj lidé? co o mne saudj, kdo gsem? Y řekli gemu: někteřj tě magj za Jana Křtitele; ginj že gsy Eliáš pro swau horliwost; ginj, že gsy Geremiáš pro swau srdnatost; a nebo geden z proroků. Negsa ale tjm spokogen, řekl Pán: Kým pak wy mne býti prawjte? Tu vmlkli

wssickni; gediný Petr horliwostj wjry zapálen propowěděl: Ty gsy Krystus, Syn Boha žiwého. Na tom měl Krystus dosti; y hned Petra za blahoslaweného wyhlásyl, a gemu swěřil klíče králowstwj nebeského.

Swatý Petr gest gediný, o němž Spasytel prawj (Luk. 22, 32.): Šimone, Šimone! gá gsem prosyl za tebe, aby nezahynula wjra twá: a ty někdy obrátě se, potwrzug bratřj swých. Mocý důstogenstwj swého, gakožto hlawa cýrkwe Petr hned po na nebe wstaupenj Páně v wssech wěcech důležitých sprawowal cýrkew. Na místě zrádce Páně hned dal dwanáctého apoštola wywoliti. On byl prwnj, který božstwj Gežjsse Krysta wyznal. Prwnj z apoštolů, kterému se Spasytel po swém slawném wzkřjssenj zgewil; prwnj, který při seslánj Ducha swatého Gežjsse vkřjžowaného ohlassowal a tři tisýce dussj na wjru obrátil. On prwnj bránu do cýrkwe pohanům otewřel; prwnj, který sněm cýrkewnj w Geruzalémě vstanowil, kdež wssickni mlčeli, gak mile Petr vsta otewřel. Bůh ho tak oslawil, že y geho stjn, na koho z nemocných padl, ge vzdrawowal.

Hle! tak powýssil Bůh Petra, tak tohoto sprostého a chudého rybáře wywolil Bůh za hlawu widitedlné cýrkwe. Ale ptcyme se, co tomu dalo přjčinu? Wjra geho. Ta se we wssech skutcých swatého Petra, gako gasně třpytjcý hwězda, vkazuge. Toho se také přjdržme. Nechtěgme dnes

mluwiti o tom, čemu se na něm diwiti, ale čeho následowati máme; ne o geho důstogenstwj a slávě, ale o geho wjře. Pročež vmjnil gsem sobě o wjře swatého Petra dnes obssjrněgi gednati, a syce:

Wjra sw. Petra byla
předně: w mysli vpřjmná;
za druhé: w vstech srdnatá;
za třetj: w skutcých dokonalá.

Z toho poznáme, gaká byla wjra sw. Petra, a gaká g st naše newěra. To prwnj nás navčj, co a gak wěřiti, a to druhé, čeho se wystřjhati máme.

Djl prwnj.

Vpřjmná wjra sw. Petra z toho se neywjce poznáwá, že nezkaumal wssetečně, a nehlaubal a nerozpakowal, máli slow Krystowých vposlechnauti. Když Pán chodil po zemi Judské, přigda k moři Galilegskému, a vzřew Šimona a Ondřege bratra swého, řekl k nim: Poďte za mnau, a včinjm wás rybáře lidj. Zpytowalli Petr, co to gest rybářem lidj slauti? Kam ho Gežjš wolá? O! bez rozmeyssleni wěda, že Gežjš gest, který mu to prawj, ssel za njm. A oni opustiwsse sýti swé, ssli za njm.

Tak někdy včinil Abraham, když mu Bůh řekl: Wygdi ze země swé a z domu Otce swého, a poď do země, kterau okáži

tobě. Wyssel Abraham, gakož přikázal Hospodin, newěda, kam ho powede. Tak když Eliáš prorok na Elizea, an woral, plášť swůg vwrhl, prawj pjsmo, opustiw hned woly swé, šel za njm.

Když Petr s towaryssi swými gistý čas byl na moři, widěl, že kdosy gde po wodě; y mysljce wssickni, že gest to něgaká přissera anebo obluda, strachem křičeli. Gežjš k nim promluwil: Nebogte se, gáť gsem. Y řekl hned Petr: Pane, gestliže gsy ty, rozkaž mi k sobě přigjti po wodě. On pak k němu prawil: Pod. Y wystaupiw Petr z lodičky, chodil po wodě, aby přissel k Gežjssowi. Gak sylná musyla býti wjra Petrowa k Pánu. On wěřil, že Pán gest mocen, pod nohama geho wodu ztužiti; neboť widěl, že Krystus přikázal wětrům a wlnobitj, a že se hned stalo vtissenj weliké. Šel tedy po wodě; ale gak dlauho? Gak dlauho wjra geho wssj pochybnosti byla prázdná; neboť gak pochybowati počal, tekutý žiwel se rozstupowal a Petr tonul. Y dal se do kriku, řka: Pane! zachowey mne. A y hned Gežjš wztáh ruku, vgal geg a řekl gemu: Malé wjry, proč gsy pochybowal?

Wjra Petrowa byla bez zkaumánj ochotná, bez pochybowánj sylná, bez weymluwy poslussná.

Stalo se, když Krystus přissel do Kafarnaum, kdež obyčegně bydlel, přistaupili ti, kteřj plat wybjrali, k Petrowi, řkauce: Mistr wáš nedáwá žádného platu; a on řekl: Dáwá. Y wyrozuměw

Na den sw. Petra a Pawla.

Ty gsy Petr, a na té skále wzdělám cýrkew swau. Mat. 16, 18.

Z pjsma swatého se widj, že nebylo může na swětě, kterýby k důstogenstwj tak wznessenému byl powýssen, tak welikau mocý obbaren, gako swatý Petr. Pán ho powolal a vstanowil za swětlo národům, za nástrog prawdy, za základ wjry, za hlawu cýrkwe, za knjže apoštolů, za otce wssech prawowěrjcých. Kterak pak ke wssemu tomu přissel swatý Petr? Otázal se gednau Spasytel včednjků swých: Kým mne býti prawj lidé? co o mne saudj, kdo gsem? Y řekli gemu: někteřj tě magj za Jana Křtitele; ginj že gsy Eliáš pro swau horliwost; ginj, že gsy Geremiáš pro swau srdnatost; a nebo geden z proroků. Negsa ale tjm spokogen, řekl Pán: Kým pak wy mne býti prawjte? Tu vmlkli

wſſickni; gediný Petr horliwoſtj wjry zapálen propowěděl: Ty gſy Kryſtus, Syn Boha žiwého. Na tom měl Kryſtus doſti; y hned Petra za blahoſlaweného wyhláſyl, a gemu ſwěřil kljče králowſtwj nebeſkého.

Swatý Petr geſt gediný, o němž Spaſytel prawj (Luk. 22, 32.): Šimone, Šimone! gá gſem proſyl za tebe, aby nezahynula wjra twá: a ty někdy obrátě ſe, potwrzug bratřj ſwých. Mocý důſtogenſtwj ſwého, gakožto hlawa cýrkwe Petr hned po na nebe wſtaupenj Páně v wſſech wěcech důležitých ſprawowal cýrkew. Na mjſtě zrádce Páně hned dal dwanáctého apoſſtola wywoliti. On byl prwnj, který božſtwj Gežjſſe Kryſta wyznal. Prwnj z apoſſtolů, kterému ſe Spaſytel po ſwém ſlawném wzkřjſſenj zgewil; prwnj, který při ſeſlánj Ducha ſwatého Gežjſſe vkřjžowaného ohlaſſowal a tři tiſýce duſſj na wjru obrátil. On prwnj bránu do cýrkwe pohanům otewřel; prwnj, který ſněm cýrkewnj w Geruzalémě vſtanowil, kdež wſſickni mlčeli, gak mile Petr vſta otewřel. Bůh ho tak oſlawil, že y geho ſtjn, na koho z nemocných padl, ge vzdrawowal.

Hle! tak powýſſil Bůh Petra, tak tohoto ſproſtého a chudého rybáře wywolil Bůh za hlawu widitedlné cýrkwe. Ale pteyme ſe, co tomu dalo přjčinu? Wjra geho. Ta ſe we wſſech ſkutcých ſwatého Petra, gako gaſně třpytjcý hwězda, vkazuge. Toho ſe také přjdržme. Nechtěgme dnes

mluwiti o tom, čemu se na něm diwiti, ale čeho následowati máme; ne o geho důstogenstwj a sláwě, ale o geho wjře. Pročež vmjnil gsem sobě o wjře swatého Petra dnes obssjrněgi gednati, a syce:

Wjra sw. Petra byla
předně: w mysli vpřjmná;
za druhé: w vstech srdnatá;
za třetj: w skutcých dokonalá.

Z toho poznáme, gaká byla wjra sw. Petra, a gaká gest naše newěra. To prwnj nás navčj, co a gak wěřiti, a to druhé, čeho se wystřjhati máme.

Djl prwnj.

Vpřjmná wjra sw. Petra z toho se neywjce poznáwá, že nezkaumal wssetečně, a nehloubal a nerozpakowal, máli slow Krystowých vposlechnauti. Když Pán chodil po zemi Judské, přigda k moři Galilegskému, a vzřew Simona a Ondřege bratra swého, řekl k nim: Poďte za mnau, a včinjm wás rybáře lidj. Zpytowalli Petr, co to gest rybářem lidj slauti? Kam ho Gežjš wolá? O! bez rozmeyssleni wěda, že Gežjš gest, který mu to prawj, ssel za njm. A oni opustiwsse sýti swé, ssli za njm.

Tak někdy včinil Abraham, když mu Bůh řekl: Wygdi ze země swé a z domu Otce swého, a poď do země, kterau okáži

tobě. Wyssel Abraham, gakož přikázal Hospodin, newěda, kam ho powede. Tak když Eliáš prorok na Elizea, an woral, plášť swůg vwrhl, prawj pjsmo, opustiw hned woly swé, ssel za njm.

Když Petr s towaryssi swými gistý čas byl na moři, widěl, že kdosy gde po wodě; y mysljce wssickni, že gest to něgaká přjssera anebo obluda, strachem křičeli. Gežjš k nim promluwil: Nebogte se, gáť gsem. Y řekl hned Petr: Pane, gestliže gsy ty, rozkaž mi k sobě přigjti po wodě. On pak k němu prawil: Pod. Y wystaupiw Petr z lodičky, chodil po wodě, aby přissel k Gežjssowi. Gak sylná musyla býti wjra Petrowa k Pánu. On wěřil, že Pán gest mocen, pod nohama geho wodu ztužiti; neboť widěl, že Krystus přikázal wětrům a wlnobitj, a že se hned stalo vtjssenj weliké. Šel tedy po wodě; ale gak dlauho? Gak dlauho wjra geho wssj pochybnosti byla prázdná; neboť gak pochybowati počal, tekutý žiwel se rozstupowal a Petr tonul. Y dal se do kriku, řka: Pane! zachowey mne. A y hned Gežjš wztáh ruku, vgal geg a řekl gemu: Malé wjry, proč gsy pochybowal?

Wjra Petrowa byla bez zkaumánj ochotná, bez pochybowánj sylná, bez weymluwy poslussná.

Stalo se, když Krystus přissel do Kafarnaum, kdež obyčegně bydlel, přistaupili ti, kteřj plat wybjrali, k Petrowi, řkauce: Mistr wáš nedáwá žádného platu; a on řekl: Dáwá. Y wyrozuměw

Pán žádosti weyběrčjch, by gim nedal pohorssenj, řekl k Petrowi: Gdi k moři a wrz vdicy; a tu rybu, která neyprw vwázne, wezmi a otewra vsta gegj, naležneš groš; ten wezma, dey gim za mne a za sebe.

Kdoby to z nás včinil, aby se newymlauwal? Řeklibychom: Pane! nedá se hned ryba polapiti; a byť y to se stalo, mohuliž daufati, že ryba ta groš w hubě mjti bude? ryba nehltá po penězůch gako lidé; a kdyby ho s potrawau polkla, nepřigdeliž tam, kam oftatnj potrawa? kterakž vwjzne w vstech? — Wymlauwalliž se tak Petr w té wěcy k wjře nepodobné? Nikoli; wjra geho byla bez weymluwy poslussna; vpřjmně vwěřiw ssel, rybu chytil, groš nassel, a celnjkům zaplatil.

Owčičky neymilegssj! gestli pak wjra nasse wjře swatého Petra podobna? gestli w mysli vpřjmná bez wssetečného zkaumánj, bez pochybowánj, bez weymluwy? O nastogte! nikdy nebyly časy pro wjru, pro zem, pro církew nebezpečněgssj a strassliwěgssj, gako nyněgssj od mnohých tak nazwaný oswjcený mudrcký wěk. Negen ten, který za hlawnj prácy má, přemeyssleti, alebrž nynj y ti, gessto celý den gen rukama pracugj a se starati musegj, gakby se vživili, opowažugj se ty neyhlubssj tagemstwj wjry nassj wssetečně zkaumati, o nich pochybowati, ge zawrhowati. Neyvčeněgssj a neyswěteggssj muži, kteřj celý čas žiwota swého w přemýsslowánj prawd wjry nassj zstráwili, pokořili rozum swůg wyřčenj sw. Ewangelium, přigali pjsmo

za slowo Božj, ctili vstanowenj cýrkwe za vsudek wsseobecné matky. A nynj mnohý sprostý, nic nevčený mudroch, který lecgakaus knjžku přeběhl, giž se zdá sobě býti včeněgssj, než sw. Jaroljm, oswjceněgssj než sw. Auǧustýn. Starých a vpřjmných bohabogných křesťanů sýla pozůstáwala w dokazowánj prawd náboženstwj křesťanského; nyněgssjch oswjcenců, w pochybowánj, weysměsskách a wywracowánj gich. Tak gest pokažen duch mnohých, že dřjwe vwěřj lecgakémus pokautnjmu přewratiteli otcowské wjry nassj, než weyslownjmu wyřčenj pjsma, spasytedlnému vstanowenj cýrkwe, gednomyslnému wýkladu Otcůw swatých. Každý chce býti oswjcený, každý chce poznati strom vměnj dobrého a zlého a okusyti owoce geho. Rozmnožili se ti newěřjcý gako komáři Egyptsstj, o nichž předpowěděl swatý Petr, že přigdau w poslednjch dnech s oklamáwánjm posměwači, podlé wlastnjch žádostj chodjcý. (1. Petr 3, 3.). Ti wolagj: Deyte se oswjtiti lidé sprostj; strhněte s očj ssupiny, kterými wám kněžj oči zaslepugj; poslaucheyte rozumu a ne biblj a cýrkwe; myslete sami a wěřte, co chcete; a prohljdnete a budete gako Bohowé, kteřj wědj, co gest dobrého a co zlého. Mnozý gim naklonili vcha swého; okusyli owoce newěry; a nynj se diwj a studj nad hanebnau swau nahotau a hrozý se nad prázdnostj srdce swého, nad tisýcerými pochybnostmi, které gjmi zmjtagj, ge zžjragj, nad tmau, která ge obkličuge, nad studenostj, kterau křehnau;

nad láskau, která w něm wyhasla; nad potěssenjm a nadějj, kterau ztratili; nad nepořádkem a hrůzau wěčnau, která ge opanowala. Darmo hanbu swau a nahotu zakrýwagj lijstjm a wěnjky mudrctwj, ofwjcenstwj, lidstwj, dobromyslnostj.

Gaká to, owčičky neymilegssj possetilost! ten který wj, že gjdlo zažjwá, newj ale kterak žaludek geho zažjwá; wj, že zemdlený vsne, newj ale, kterak se děge, že čerstwý a sylný se probudj a wstane; wj, že má dussi, protože w něm cýtj a myslj; newj ale, kterak dusse geho s tělem se spoguge a žige; nezná wlastnostj swětla, které widj; powětřj, kterým deychá; hromobitj, kterého se děsý; kterému tisýcerých a tisýcerých wěcý wůkol sebe, které widj, slyssj, maká, a o nich se přeswědčuge, nelze pochopiti; ten který o tolika wěcech přirozených řjcy musý s neyslawněgssjm w starožitnosti mudrcem, Sokratesem: To gediné wjm, že nic newjm; ten prawjm člowěk chce tagemstwj Božská wyzkaumati, a gsa gen čerwjček po zemi se plazýcý, chce k nebesům se wypnauti a ge pronikuauti? Co pochopiti nemůže, zapjrá, a tjm zapjránjm myslj w srdcy, že gest mudřec, že wjc wj, než giný. Dobře gsy napsal sw. Pawle: Gest ližeř kdo ginák učj, a nepowoluge zdrawým řečem Pána našeho Gežjsse Krysta, a tomu učenj, kteréž gest podlé pobožnosti: gest pyssný, nic newměge. (1. Tym. 6, 3, 4.).

Wssak zanechme těch possetilců, obraťme se opět k sw. Petru, a wizme, že geho wjra byla w vstech srdnatá.

Djl druhý.

Že wjra Petrowa byla w vstech srdnatá, poznáme z toho, že neměl při tom ohledu ani na lidi, gichž se neosteychal, ani na sebe, protože se nestrachowal muk a smrti; ani na čas, poněwadž nevstal. Wjra geho byla bez studu, bez bázně, bez unawenj.

Za času Krystowých byli mudrcy gako za dnů nassich. Petr lehčegiby srdce židů y pohanů byl zeyskal, kdyby gim podlé gegich ljbosti byl chtěl mluwiti. Nadřgiby ho byli poslauchali, kdyby toliko o lásce Božj a ne o geho přjsnosti k pokrytcům a nesslechetnjkům byl mluwil; kdyby gim byl powjdal, co chtěli. Ale Petr nedbage na mudrce swětské, wěda, že maudrost toho swěta bláznowstwj gest před Bohem, když ze wssech končin swěta lidé byli w Geruzalémě, weřegně wjru w Gežjsse Krysta hlásati se nestyděl. Byli tam mudrcy Medsstj, Partsstj, Elamitsstj, Judsstj, z Azye, z Fryžie, z Egypta; Řjmané, Židé, Kretsstj a Arabsstj. Wssem těmto, maudrým y sprostým, byl kříž Gežjssůw, Židům za pohorssenj, pohanům za bláznowstwj; ale wssem těm prawil Petr: Wěžyž tedy gistotně wssecken dům Jzraelský, že Bůh y Pánem ho včinil, y Krystem, toho

Gežjsse, kteréhož gste wy vkřižowali. (Skutk. aposst. 2, 36.). Ostychal a styděli se Petr, tak mluwě?

Mudrcůw se tedy nestyděl, ale snad se strachowal saudců, králů a tyranů? Ani za wlas. Knjžata kněžská a zákonnjcy na to se spikli, aby gméno Gežjš zahladili. Kdo se opowáži gim se na odpor postawiti? Kdo? Petr. Zůřiwost gegich roztlaukla se o skálu cýrkwe, o Petra. Duchem swatým gsa naplněn prawil k Annássi, knjžeti kněžskému k Kaifássi, k Janowi a Alexandrowi, a kolikokoli gich bylo z pokolenj kněžského: Gestliže my dnes sauženi gsme pro dobrodinj člowěka nemocného, skrze které tento zdráw včiněn gest, známo buď wssem wám, že we gménu Pána nasseho Gežjsse Krysta Nazaretského, kteréhož gste wy vkřižowali, kteréhož Bůh wzkřjsyl z mrtwých, skrze toho tento muž od narozenj chromý, stogj před wámi zdrawý. (Skutk. aposst. 4. 9, 10.) Ačkoli ti sami vkřižowali mistra geho: báli se Petr vkřižowánj, žalářů, metel, meče?

Ale snad časem v wjře vstal Petr? Nikoli. Nasyw semene swatého Ewangelium hogně w Geruzalémě, založil cýrkew w Antyochyi, w Pontu, w Galicyi, w Azyi, w Byrhynii lid zbjral pod praporec Krystůw, až přissel do Řjma, do neyhlawněgssjho wssecho pohanstwa města, aby w tom městě pohany oswjtil, mrawy gegich žsslechtil, srdce

zlepssil. Y stalo se co dj sw. Pawel 1. Kor. 1, 27.: Co bláznjwého gest v swěta, wywolil Bůh, aby zahanbil maudré: a mdlé wěcy swěta wywolil Bůh, aby zahanbil sylné: w. 28. a nevrozené swěta, a potupné wywolil Bůh, a to což nenj, aby ty wěcy kteréž gsau, zkazyl. Petrem Bůh zahanbil, sesslabil, zkazyl, co měl swět za maudré, za sylné, za vrozené.

Ale kterak swjš řjcy, řekne někdo, že wjra Petrowa byla wjra w vstech srdnatá? Bázliwý Petr sprosté djwčici mistra swého zapřel, přjsahau zapřel. Na to zkrátka odpowjme. Tenkráte Duch swatý nebyl gesstě na Petra sstaupil. Gakž lehce klesne a zhřesjj, koho Duch swatý neoswěcuge;

Wstupme my nynj do hlubiny srdce swého, a opteyme se: Bylali wjra nasse wždy srdnatá gako wjra sw. Petra? Ach! my gsme přissli do přjležitesti a towaryšstwj mnohých prostopássnúch lidj, kteřj mssi swatau za wynálezek kněžský; zpowěd za vždu hlaupých, chozenj do chrámu za zwyk zbytečný; zachowáwánj postu za swýwolné mořenj těla, wsse toto wyhlassowali za wěcy, bez kterých prý člowěk maudrý, počestný a wážný býti může.

Co gsme tomu řekli? osteychali gsme se zastati očest Božj? oněměli gsme, kde gsme mluwiti měli? Styděli, báli gsme se vsta otewřiti? Ale pjsmo dj: Wjce slussj poslauchati Boha, než lidj. — O gak wrtkawý gest saud lidský! Gasný přjklad wrtkawosti té máme na francauzském

národu. Střesenjm a hrůzau slyssel gsme popisowánj wzteklosti, mordů, vkrutnosti, nelidstwj, které bratr nad bratrem, syn nad otcem, dcera nad matkau, poddanj nad wrchnostj a na opak páchali? Potoky krwe tekly, wsse se wzrub obrátilo, a proč? Ach! swazek wjry swaté byl roztržen, hlas křesťanstwj vmlkl. Ale ten, který přebýwá w nebesých, smál se gim. Žalm 2, 4. Widělť, že záhubu sobě strogj. Sedjcým w sjnu smrti wzesslo swětlo; opět stawěgj chrámy, které byli zbořili; ozdobugj oltáře, které ztroskotali; wolagj o kněze, které wyhnali; hrnau se k přigjmánj swátostj, z kterých posměch měli. Poznali marnost swého mudrowánj, a nynj oprawdowě zmudřeli. —

Wssak sy gesstě rozgjmati musýme, že wjra sw. Petra byla w skutcých dokonalá. O tom w

Djlu třetjm.

Wjra bez skutků, dj sw. Jakub, gest mrtwá. A sw. Pawel prawj: Kdybych měl wjru, tak žebych hory přenássel, lásky pak neměl, nic negsem. Wjra s láskau spogená gest dokonalá; a tu měl Petr. Milowal Gežjsse, proto že toho byl hoden; činil dobře bližnjmu, protože to Bůh chce; a zapjral sebe, proto že wjce měl péči o dussi než o tělo.

Při wssj přjpadnosti, kde gen mohl, Petr vkazowal, že miluge Gežjsse, proto že ho měl za Syna Božjho, za Spasytele swěta, za Pána a

Boha swého. Když Pán včedlnjkům swým se zgewil po wzkřjssenj, ptal se Petra třikrát: zdali ho miluge? Odpowěděl Petr: Pane! ty wjš, že tě milugi. Tázán gsa po druhé, opět prawil: Pane, ty wjš, že tě milugi. Po třetj gsa tázán, zarmautiw se, řekl: Pane ty znáš wssecky wěcy, ty wjš, že tě milugi. Odwolal se tedy na wssewědaucnost Gežjssowu, a tak byl sobě powědom, že ho srdečně miluge.

Gak milowal Gežjsse, tak milowal y bližnjho swého a činil mu dobře. Wstupowal gednau do chrámu w třetj hodinu s poledne; seděl tam v dweřj muž chromý od narozenj, žebře. Co mu měl chudý rybář vděliti, který wsse opustil? Pohleděw naň, řekl: Zlata a střjbra nemám, ale což mám, to tobě dám. We gménu Gežjsse Krysta Nazaretského wstaň a chod. Y wyskočiw člowěk ten wstal a chodil. Gaký to byla almužna!

W Joppen wzkřjsyl mrtwau Tabitu, o njž swědčj pjsmo, že byla plná skutků dobrých a almužen, které činila.

Gak milowal Gežjsse a bližnjho, tak zapjral sebe, aby zeyskal dušši swau. Stále mu wězela před očima průpowěd Krystowa, an dj: Kdo ztratj dušši swau pro mne, nalezneť gi. Pročež zmužile pro Gežjsse trpj mrskánj w synagogách; když ho Heródes do žaláře wsadj, nic se nehrozý smrti, tak že twrdě spj, když ho anděl budj a prawj: Wstaň. — Petr pět a dwadceti let

wjru w Gežjsse w Řjmě rozhlassowal, což měl za to k očekáwánj? Nic než ohawnau smrt. A wzniklo protiwenstwj proti křesťanům; Petr, mage na křjž powěssen býti, wyžádal sobě, aby ne gako geho nebeský mistr; ale na opak hlawau dolů, a nohama wzhůru byl vkřižowán. A znage, co prawil mistr geho: Chceli kdo zamnau přigjti, zapřiž sebe sám, wezmi křjž swůg; zapřel sebe, ztratil žiwot pro něho, ale opět ho nalezl, když ho Pán oslawil, že nynj w přjbytých wěčného blahoslawenstwj se raduge.

Obraťme nynj mysl na sebe. Kdyby se nás tázal gako Jehu Jonadaba 4. Král. 13, 15.: Zdali gest srdce twé přjmé gako srdce mé s srdcem twým? Smělibychom mu odpowědjti, gako Jonadab: Gest? smělibychom se na Gežjssowu wssewědaucnost s Petrem při tom odwolati a řjcy: Pane, ty wjš, že gest? — Nastogte! Množý z ctitelů Gežjssowých skrze lakomstwj do rukau nepřátel gako Gidáš geg zrazugj; peychau gemu trnowau korunu na hlawu sázegj; smilstwem geg obnažugj; hněwem geg bičugj; nesprawedlnostj geg na křjž odsuzugj.

Honosegj se owssem nynněgssj křesťané láskau k bližnjmu, a kdyby podlé slow gegich sslo, celý swět by byl pln lásky. Ale skutek vtek. Slyssme co dj swatý Jaroljm: „Zlata a stříbra nemám, „prawil gednau sw. Petr k chromému, ale wjru a „lásku k Spasyteli mám, a skrze moc té wjry a „lásky vzdrawugi tebe. A nassi mudrcy mohau

„o sobě řjcy: Wjry a lásky nemám; zlata pak „a střjbra, které mám, tobě nedám.“ —

Gak přewrácenj gsau to dnowé! Kdo nynj co snássj pro Krysta? čjm zatwrzelegssj gsme na bližnjho, tjm wjce howjme sobě. Proč gsem na swětě, prawj se, než abych swěta požjwal, gak dlauho mohu? Wsse gen pro tělo činjme, pro dussi nic. O slepoto lidská! wywoláwám s gistým mužem wýborným: ó ničemné po wěcech swětských tápánj! tjm se vkogiti chceme, co gest marné, proto že to pomine; nebo nečisté, protože possklwrňuge; nebo vkrutné, protože vsmrcuge.

Záwěrek.

Pročež prosme Boha, Spasytele swěta, gehož Petr dnes za Syna Božjho wyznal, aby w sidcy nassem wjru zachowal, by byla w mysli vpřjmná, w vstech srdnatá, w skutku dokonalá. Držme se té wjry, které církew swatá nás wyučuge, ona gest slaup prawdy. Kdo nemá církew za matku, nebude mjti Boha za Otce, prawj swatý Augustýn. Kdo nenj w korábu církwe, vtone a zahyne někdy w potopě swěta; a kdožkoli mimo domu církwe nassj požjwá Beránka Božjho, nepatřj k owčincy Krystowu. Kdo Gežjsse zapjrá před lidmi, toho on také zapře před Otcem nebeským. Y hoďme o zem wssjm tjm, čjm páchne swětská maudrost a marnost. Měgme wjru Petrowu

w srdcy, w vstech, w skutku. Vzdrawowalli někdy stjn geho, gakž mocná bude geho nynj přjmluwa! Přidržjmeli se wjry geho, propugčj nám také swé ochrany; a wjra ta vpokogj, potěssj, oblahoslawj srdce nasse y žiwot náš.

Amen.

Giné Kázanj.

Pawel služebnjk Gežjsse Krysta, powolaný Apostol. Řjm. 1, 1.

Na těchto slowjch záležj celá pochwala sw. Pawla, gehož památku spolu s památkau sw. Petra dnes slawjme. Swatý Pawel byl apostolem w zwlásstnjm smyslu; onť gest včitel swěta, zakladatel cýrkwe, podpora wjry nassj. Tento apostol Páně gest onen muž znamenitý, který cýrkew zwelebil. On gest druhý Mogžjš pro mnohá widěnj a zgewenj; druhý Eliáš pro geho do nebes wytrženj; anděl w osobě lidské, gehož obýwánj bylo w nebi; wědlnjk Gežjsse Krysta, ne wjce smrtedlného, ale oslaweného Krysta; wywolená nádoba, která wssemi poklady milosti Božj byla naplněná; zwěstowatel slowa Božjho a poslanec Božj. Ale ačkoli swatý Pawel

wssecky tyto milosti na sobě měl, předce gen o sobě prawj: Pawel, služebnjk Gežjsse Krysta. W těchto ale slowjch celá geho také pochwala pozůstáwá.

Co služebnjkowi k pochwale neywětssj slaužjgest horliwost a přičiněnj o dobré a prospěch Pána swého. Zdaliž pak sw. Pawel také gsa služebnjkem Gežjssowým, horlil a přičinil se o dobré Pána swého? O tom chceme dnes mluwiti. Člowěk, který chce býti wěrným služebnjkem, k dwěma wěcem gest zawázán, předně: musý powinnosti swé zadost včiniti, a za druhé, gestli potřeba toho žádá, y za auřad swůg se obětowati. Kdo swůg auřad, který má na sobě, ctj a dobře ho zastáwá; a kdo se za swůg auřad obětuge, činj wjc, než ten, který ho ctj. Kdo ale to dwogj wykoná, neywyššjho stupně horliwosti dosáhl. To spatřugeme na sw. Pawlu. Tento apossstol auřadu swému apossstolskému dokonale zadost včinil, poněwadž ho ctil a se zaň obětowal; včinil zadost auřadu swému skrze kázanj swatého Ewangelium; on ctil auřad swůg skrze swé se w něm chwalitebné chowánj, a za něg obětowánj. To bude obsahem mého přednessenj.

Pogednánj.

Předně tedy sw. Pawel powinnosti auřadu swého apossstolského na wlas zachowal. Obzwlássstnj znamenj geho powolánj k tomu auřadu byla milost

Boží, gak sám o sobě prawj: Pawel, služebnjk Gežjsse Krysta, powolaný Apostol, a oddělený k Ewangelium Božjmu. On tedy zwlásstnjm způsobem k apostolstwj byl powolán, a syce z trogj hlawnj přjčiny, totiž: by židy zahanbil, za druhé: by pohany obrátil, a za třetj: by křesťanstwj zakládal a rozssjřowal.

Měli-li křesťanská wjra na pewném a stálém základu býti založena, bylo potřebj, aby od takowého apostola byla zwěstowána, kterýby zwlásstě schopen byl, newěřjcý židy negen přeswědčiti, alebrž y zahanbiti. Sw. Pawel byl práwě ten apostol. Když ostatnj apostolé vkřjžowaného Krysta hlásali, mohli židé sobě mysliti, že gakožto geho vředlnjcy s stranau mistra swého držegj, a tak že nenj tomu tak, co prawj. Ale když sw. Pawel řekl, že on gest ten, který prwé byl neytužssjm Krysta protiwnjkem, který soptě po krwi křesťanské, w Geruzalémě a wssudy křesťany gjmal, a do žalářů vwrhowal; že on diwotworným powolánjm nynj hlásá vkřjžowaného Krysta, který gest Spasytel a Mesyáš židowský, a za něho že nynj gest wolný žiwot swůg dáti a položiti. Když tedy ten, který prwé byl neytužssj protiwnjk, nynj se stane neyhorliwěgssj hágitel a zástupce: co proti geho swědectwj židé přiwesti mohli? Zdaliž on nynj nehorlil tak pro zákon Krystůw, gako prwé pro zákon Mogžjssůw? A když tedy takowá náhlá w tak oswjceném muži stala se proměna, nebyloliž to patrné

znamenj, že Bůh ho neobyčegným způsobem wolá k zastáwánj a rozssjřowánj wjry Krystowy? Protož o něm prawj sw. Lukáš w skutcých apoſſt. 9, 22.: Šawel pak mnohém wjce se zmocňowal a zahanbowal židy, kteřj bydleli w Damaſſku, potwrzuge, že ten geſt Kryſtus.

Ale na tomto židů zahanbenj a přeswědčenj, že Krystus geſt oprawdowý Mesyáš židowský, nebylo dosti. Bůh ho geſſtě k něčemu wyšssjmu powolal. Krysta židům hlásati, bylo djlo ostatnjch apoſſtolů; ale milost swatého Ewangelium wſſem národům zwěſtowati; Gežjſſe Krysta modlařům a pohanům kázati, gméno geho před krále a knjžata swětská přednásseti, ge wjře w Krysta zýskati a od model odtáhnauti; gim vkázati maudrost Božskau w tom tagemstwj, které židé dosawád za pohorſſenj a pohané za bláznowstwj měli; toť geſt k čemu sw. Pawel byl powolán, a proč Duch swatý ho od ostatnjch apoſſtolů oddělil, řka: Oddělte mi Pawla. (Skutk. apoſſt. 13, 2.). A kterakž se mu to v pohanů podařilo? Předstawme sobě něgakého witěze hrdinu, do země nepřátelské wpád cinjcýho, a wſſe sobě pokořugjcýho; a máme gasný obraz toho hrdiny na swatém Pawlu. Kamkoli přiſſel, wſſudy se obýwatelé od model k Gežjſſi Krystu obraceli. A co kázal, že geho kázanj a wjru lidé přigjmali? Hle nepowolowal rozkoſſjm; neſlibowal bohatstwj; ale wſſudy kázal přjsnost k sobě a čistotu. A nebyli gen sprostj a neumělj,

kteřj slowo geho přigjmali; alebrž y bohatj, knjžata, mudrcy, králowé. On widj wssudy cýrkwe powstáwati, a křjž Gežjssůw gako něgaký praporec slawný, wssudy postawený.

A k tomu wssemu neywětssj péče sw. Pawla byla, by křesťany wzděláwal. Neboť mimo to, co sám činil w zakládánj cýrkwj, krásné spisy zanechal, w kterých nás včj, gacý křesťané býti máme. Pročby syce byl wtržen do třetjho nebe, gestli ne proto, aby mu Bůh zwěstowal, co nám lidem má spasytedlného ohlassowati. Protož on sám prawj o sobě: Gá přigal gsem od Pána (skrze božské zgewenj), což y wydal gsem wám. 1. Kor. 11, 23. Skrze vsta Pawlowa včj Bůh biskupy, gak magj dokonale žiwi býti; kněze, gak pořádně a swatě; panny, gak mjrně a čistotně; wdowy, gak počestně a zdrželiwě žiwi býti magj. Včj pány, gak s swými poddanými nakládati; hospodáře, gak swau čeleď držeti, čeládku, gak vctiwě se k hospodářům chowati; rodiče, gak swé djtky k dobrému wésti; a děti, gak otce a matky poslauchati magj. Nenj ani gedinkého stawu, kterýby se z psanj sw. Pawla powinnostem swým nenavčil.

My ta psanj geho máme stále w rukau, wykládagj, kážj a ohlassugj se nám: Y medle čjm gest to, že předce mezy námi křesťany něgaký starý kwas židowstwa a pohanstwa, které sw. Pawel wywrátil, pozůstáwá? kwas, prawjm židowstwa, že podnes křjži Gežjsse Krysta se zprotiwugem, a geho pokory a přjkladu přigmauti na sebe se zpečugem.

Kwas, prawjm pohanstwa, protože skoro wjce podlé swěta nežli podlé wjry žiwi gsme: a wsse cokoli činjme, gen z lidského ohledu, z marného zysku nebo z bázně lidské činjme. Pjsmo swaté gest mrtwé pjsmo pro nás. A ač sw. Pawel wjce nenj žiw, předce nám káže w spisech swých.

A tak zadost včinil swatý Pawel swému apostolskému auřadu skrze kázanj swatého Ewangelium. Wssak týž apostol y za swůg auřad se obětowal.

Nebo gak mile k auřadu tomu byl powolán, hned dwogj oběť začal konati: oběť trpěliwosti, a oběť pokánj. Oběť trpěliwosti, skrze kterau se podwolil, wsse zlé trpěti pro čest a slávu Božj; a oběť pokánj, skrze kterau sám swým se stal následowníkem.

Zagisté nikdý žádný člowěk nepřinássel Bohu oběti hrdinsstěgssj trpěliwosti, gako sw. Pawel. Sotwa Krysta Gežjsse ohlassowati počal, giž celý swět se gako proti němu spikl. Od té doby nic nebylo pro něho, než samé zrady na zemi, nic než tonutj na moři, nic než žaláře w městech, nic než protiwenstwj a pronásledowánj. Geho kragané myslili, že ge swědomj gegich zawazuge, by byli geho neyljtěgssj nepřátelé. Pohané ho pronásledowali. Y mezy křesťany nalezl falessné bratry. Den po dni byl k saudům potahowán, brzy gako otrok mrskán, brzy gako zlobeyce a rauhač kamenowán. Gak mnoho cest konal! On sám wyprawuge, co trpěl, řka: W prácech mnohých býwal gsem, w žalářjch hogněgi, w ranách nad mjru, w smrtjch častokrát. Od

židů pětkrát čtyřidceti ran, bez gedné, trpěl gsem. Třikrát metlami mrskán gsem, gednau gsem byl kamenowán, třikrát gsem na moři tonul; wedne y w noci w hlubokosti mořské byl gsem, na cestách často, w nebezpečenstwjch na řekách, w nebezpečenstwjch od lotrů, w nebezpečenstwjch od swého pokolenj, w nebezpečenstwjch od pohanů, w nebezpečenstwjch w městě: w nebezpečenstwjch na paussti, w nebezpečenstwjch na moři, w nebezpečenstwjch mezy falessnými bratřjmi. W prácy a bjdě, w bděnjch mnohých, w hladu a žjžni, w postech mnohých, w zymě a nahotě. (2. Kor. 11, 23—27). A proč to wsse trpěl? y aby dussi Bohu zýskal; neboť prawj 2. Tym. 2, 10.: Wssecky wěcy snássjm pro wywolené, aby y oni spasenj dossli.

Nynj tedy přikročme sem a přirowneyme žiwot swůg s žiwotem sw. Pawla. On wsse činil, ne pro sebe, ale pro bližnj swé rozličná hrozná protiwenstwj trpěl, a my pro wlastnj spasenj swé nic trpěti nechceme. Nám přicházý to neymenssj zlé, které často Bůh k neywětssjmu dobrému pro nás wywádj, welice odporné a protiwné, y kterak tedy někdy před Bohem obstogjme.

A swatý Pawel netoliko trpěl od lidj; y sám se pokánjm trýznil. Ten muž, který w milosti Bo-

žj byl vpewněn, gemuž swědomj nic nepředhazowalo; který až do třetjho nebe byl wtržen, tento muž stále pokánj činil, a proč? protože se bál, by nebyl od Boha zawržen. A my kteřj gsme hřjssnjcy, mnohými hřjchy zkáleni, bezpečně wstáwáme a ljháme, a snad ani na swědomj ani na wěčnost, ani na Boha při tom nespomjnáme! při wssech hřjssjch bezewssj starosti žiwi gsme, bez bázně a swědomj! A při těch wssech hřjssjch myslime, že Bůh nás mezy wywolené swé, kteřj dokonalý na swětě žiwot wedli, do řjsse swé přigme.

Záwěrek.

O kýž nás přjklad sw. Pawla ze spánj hřjssného probudj! Následugme geho sslépřgj w zastáwánj swých powinnostj; buďme tak pilnj w swém auřadu, ku kterému nás Bůh powolal, gako sw. Pawel. Přemjteyme w mysli, a měgme před očima swatá navčenj, která on nám dáwá; žiďme žiwot swůg podlé nich; a potom také zagisté se stane, že gako sw. Pawel přissel k oslawenj, y my k oslawenj w řjssi nebeské přigdeme.

Amen.

Na den nawsstjwenj Panny Marye.

Požehnaná ty mezy ženami, a požehnaný plod žiwota twého. Luk. 1, 42.

K těchto slowjch, křesťané laskawj, máme neylepssj chwalořeč oné blahoslawené panny, gegjžto swátek dnes oslawugeme. Na tomto kratičkém propowědjnj záležj wssecka hodnost, kterau matka Spasytele nasseho od Boha poctěna byla, a wssecka uctiwost, kterauž gj prokazugeme. Tatoř gest ona přessťastná panna, kterau Bůh swrchowaný wywolil, požehnal a zwelebil nadewssecky ženy, a včinil gj matkau gednorozeného Syna swého. Sotwa gj zwěstowal anděl Gabryel tu přeradostnau nowinu, že počne a porodj od wěků žádaného Mesyásse:

sotwa gi Duch sw. zastjnil swau božskau mocý, a syn Boha wssemohaucýho w nj se wtělil: tuž chwátala Marya přes hory zwěstowati tuto radostnau nowinu swé milé přjbuzné Alžbětě do města Judowa Hebron. A hle! sotwa pozdrawila Marya Alžběty těhotné; poskočilo radosti w nj nemluwňátko, Jan Křtitel potom nazwané; a tjm zawjtal tento předchůdce Páně giž w žiwotě matky swé přjsstjho Pána a Spasytele swého. Gakž to musylo býti radostné a rozkossné nawsstjwenj osob tak bohumilých, swatých a nábožných!

Protož církew swatá slawj dnes památku tohoto přeslawného dne, na který nawsstjwila swé přjbuzné Alžběty ona přeblahoslawená panna Marya, by gj tu přepotěssenau nowinu zwěstowala, že působenjm Ducha swatého počala wykupitele swěta, včitele národů, přemožitele pohanstwa, zwjřezytele hřjchu a pekla, Gežjsse Krysta. Gaká to hodnost a důstognost, Neymilegssj! gak newýmluwné ssrěstj pro tuto mezy ženami požehnanau pannu, matkau slauti a býti toho, který božstwjm, sláwau a welebnostj rowen byl Bohu wěčnému, který byl stwořitel swěta a Spasytel pokolenj lidského! Zdaliž nás tato wznessená hodnost nemá wzbuditi, bychom neyhlubssj vctiwost této předwywolené panně prokazowali?

Nahljdnemli okem bedliwým do žiwota gegjho: tuž přjklad těch neykrásněgssjch ctnostj uwidjme; a tjm se přeswědčjme, gak hodna byla Marya, býti matkau Spasytele swěta. Toto rozwažowánj

ctnostj gegich zdali nás nenapomjná, bychom negen slussnau vctiwost gj prokazowali, alebrž y gegich spanilých ctnostj následowali a tak welebili Boha, který na nj a skrze nj tak welikè wěcy včiniti ráčil?

Z toho ohledu církew swatá swátky Marye Panny oslawuge, a nám gi za přjklad wystawuge, kterážto swau wznessenau hodnostj a důstognostj k vctiwosti a důwěrnosti, a swými spanilými ctnostmi k následowánj nás wzbuzuge a napomjná. Na těchto dwau wěcech oprawdowá čest pozůstáwá, kterau Maryj prokazugeme. A o tom také bude dnessnj mé kázanj. Důstognost Marye Panny musý nás k vctiwosti a důwěrnosti wzbuditi. O tom w djlu prwnjm. Wznessené ctnosti Marye Panny musegj nás k následowánj ponuknauti. O tom w djlu druhém.

Djl prwnj.

Důstognost Marye Panny musý w nás vctiwost a důwěrnost k nj wzbuditi. Zdali Marya pocty a vctěnj zasluhuge, zdá se mi otázka mezy křesťany welmi zbytečná býti. Kdož z lidj nassj vcty wjce zaslauziti může, gestli ne ta, která byla wywolená nádoba wtěleného Syna Božjho? Zde nám ta otázka nastáwá: Zdali pocta, kterau gj obyčegně prokazugeme, této přepožehnané panny hodna gest? Toť slussj wyswětliti drjwe než vwidjme, že

gegj důstognost důwěrnost k nj w nás wzbuditi musý.

Wjra nás wyvčuge, že swrchowaný Bůh smilowati se ráčil nad nesstastným pokolenjm lidským, ono skrze přestaupenj přikázanj Hospodinowa do nemilosti Božj vpadlo. Byť pak se sprawedinosti Božské zadost včinilo, ráčil sám gednorozený Syn Božj za oběť se položiti, a nás s swým otcem nebeským smjřiti. K tomuž bylo potřebj, aby netoliko s trůnu swého wěčného sstaupil, alebrž se y wtělil w panně neposskwrněné, kterážby ho ne z wůle těla, ani z wůle muže, ale skrze wssemohaucnost božskau přičiněnjm Ducha swatého počala a porodila. W té tedy blahoslawené matce hodnost panenstwj neporussená zachowána byla.

Gakéž to tedy wznessené stwořenj býti muselo, které k této tak weliké důstognosti vrčito a zřjzeno bylo? Y Marya byla tato přesstastná a wywolená od wěků, z kteréžto od wssech starých swatých Otců žádaný Mesyáš naroditi se měl. Protož prawj swatý Bernard: Taž gest, kteréž Bůh nemohl wětssj včiniti; nebe y zemi mohlť zwětssiti; ale matku wětssj, nežli matku Božj, nemohl včiniti. Takť gi dnes wjtá Alžběta, řkaucý: Odkudž mi to, aby přissla matka Pána mého ke mně? — Onať gest neporussená panna, důstogná panj, welebná králowna, gegjžto koruna gsau hwězdy, a měsýc podnožj gegj. Protož y nynj w plnosti swatých obydlj gegj. W plnosti swatých, dj sw. Bernard, gest obýwánj Marye; neboť gj nescházela

wjra patryarchů, náděge proroků, horliwost apoſſtolů, ſtálost mučedlnjků, ſtřjdmost wyznáwačůw, čiſtota panen, a předewſſjm čiſtota andělů.

Zagiſté můželi mezy wſſemi hodnoſtmi něgaká wětſſj býti, gako býti matkau Boha wtěleného? A když při tom powažugeme, že ſkrze Syna ſwého, kterého porodila, nám neywětſſj dobrodinj prokázala, tak že ſkrze ten ſwůg blahoſlawený porod byla pomocnicý a aučaſtnicý Kryſtowau k wykaupenj lidſkého pokolenj: zdaliž náš toto přemeyſſlenj nemá pohnauti, bychom tuto přeſſťaſtnau matku, gjž tolik máme co děkowati, ſluſſně ctili a welebili?

Ctjce ale Maryi proto, že geſt matkau Spaſytele naſſeho. Wyſtawugjce gegj obrazy na oltáře neklanjme ſe gim, nýbrž abychom ſe gako lidé ſmyſlnj na přjběhy gegjho ctnoſtného žiwota vpamatowali. Proſýme gi, vtjkáme ſe k nj s proſbami; ne abychom myſlili, že ona z wlaſtnj mocy může nám zdrawj a žiwot dáti; ale by za nás v Boha orodowala. Wſſecka čeſt, kterau gj prokazugeme, na Boha ſe wztahuge. Y neděkugemli Bohu za geho dobrodinj, které nám ſkrze Maryi ſpůſobil, když gi nadewſſecko ſtwořenj za blahoſlawenau wyhlaſſugeme, a gi s anděly nebeſkými a s Alžběťau za požehnanau mezy ženami gmenugeme?

K čemu ale Neymilegſſj, toto rozwažowánj hodnoſti neyſwětěgſſj matky Božj geſſtě má a muſý nás wzbuditi? Y k tomu, bychom gi netoliko ctili, nýbrž v ſylnau měli důwěrnoſt, že ſkrze orodowánj gegj wſſe nám na Bohu wyproſý, oč gi koli ſrdcem

důwěrným žádati budeme, a co k duchownjmu zwlásstě vžitku nám prospjwá.

Vkazuge nám pjsmo swaté, že prosba lidj sprawedliwých wěc gest Bohu přjgemná a milá. Gak dlauho Mogžjš s wyzdwiženýma rukama k Bohu se modlil, Izraelsstj zwjtězowali; gak mile ruce geho klesati počaly, nepřátelé nad Izraelity zwjtězowali. Mogžjš prosyl Boha, aby odpustil lidu reptawému, odbognému; a Bůh wyslyssel prosbu geho. Prorok Eliáš se modlil, a modlitbau wrauch mrtwého chlapce k žiwotu wzkřjsyl. — My wěřjme obcowánj swatých, že gako my, církew bogugjcý, prosýme za církew trpjcý, za dusse w očistcy: tak církew zwjtězylá, nebesstané swatj, nás na zemi putugjcých bratřj se vgjmagj, a v Boha za nás orodugj. Y ku kterému z těch wywolených Páně s wětssj důwěrnostj vtjkati se můžeme, gako k Maryj, kterážto předewssemi nebesstany k trůnu Neywyššjho, neybližssj stogj?

Vtjkeyme se tedy k nj, Neymilegssj, se wssj možnau důwěrnostj; onať gest králná hwězda gitřnj, pomocnice křesťanů, potěssitelkyně zarmaucených, autočisstě hřjssnjků, a orodownice nasse. We wssech nebezpečenstwjch, dj swatý Bernard, w nauzy a bjdě, w pokussenjch, w protiwenstwj, w hřjssjch, w žádostech, we wssem se k Maryj vtjkeyme, prawau magjce důwěrnost, že wsse, pomoc, posylu, milost, odpusstěnj od Boha obdržjme.

Odtud widjme dostatečně, že důstognost Marye Panny nás k poctě a k důwěrnosti k nj zawazuge.

Nynj pohledme, gak nás gegj ctnosti k následowánj wzbuzugj.

Djl druhý.

Kdo Maryi dokonale ctjti žádá, nemá na tom dosti, aby toliko gegj hodnosti se obdiwowal, gj welebil a prosbau k nj se vtjkal; máť y zapotřebj, by gegj wznesené ctnosti následowal. Kteréž pak gsau ty obzwlásstnj ctnosti, gimiž se Marya Panna skwěla? — My na Maryi pozorugeme panenskau čistotu srdce, hlubokau pokoru ducha, stálau důwěrnost w Boho, a vstawičné odewzdánj se do geho neyswětěgssj wůle.

Newinnost a panenská čistota byla obzwlásstnj ctnost blahoslawené rodičky Božj. Giž w lůnu swé matky bezewssj posskwrny počatá, celý čas zachowala srdce swé w neposskwrněné čistotě, a tim y zaslaužila býti matkau Spasytele swěta. O nj se může řjcy: O gak krásná gsy a spanilá! pěkná gsy gak měsýc, swětlá a čistá gak slunce! Na tobě nenj ani possk wrny! — Marya byla tělem na zemi, ale duchem a srdcem w nebesých. Žádná zlá žádost, žádná nezbedná wásseň čistého srdce gegjho nezachwátila; ona wždy newinná a čistá před obljčegem Páně pokračowala, a tjm se Bohu neywjce zaljbila.

Zdaliž pak my se Bohu a Maryj bez čistoty srdce y těla zaljbjme? Zdaliž Marya, neposskwrněná panna, takowé lidi za swé ctitelé vzná, kterýchž srdce wssjm tjm páchne, což gest swětského, neči-

gegj důstognost důwěrnost k nj w nás wzbuditi musý.

Wjra nás wyvčuge, že swrchowaný Bůh smilowati se ráčil nad nesstastným pokolenjm lidským, ano skrze přestaupenj přikázanj Hospodinowa do nemilosti Božj vpadlo. Byť pak se sprawedinosti Božské zadost včinilo, ráčil sám gednorozený Syn Božj za oběť se položiti, a nás s swým otcem nebeským smjřiti. K tomuť bylo potřebj, aby netoliko s trůnu swého wěčného sstaupil, alebrž se y wtělil w panně neposskwrněné, kterážby ho ne z wůle těla, ani z wůle muže, ale skrze wssemohaucnost božskau přičiněnjm Ducha swatého počala a porodila. W té tedy blahoslawené matce hodnost panenstwj neporussená zachowána byla.

Gakéž to tedy wynessené stwořenj býti muselo, které k této tak weliké důstognosti vrčito a zřjzeno bylo? Y Marya byla tato přesstastná a wywolená od wěků, z kteréžto od wssech starých swatých Otců žádaný Mesyáš naroditi se měl. Protož prawj swatý Bernard: Tať gest, kteréž Bůh nemohl wětssj včiniti; nebe y zemi mohlť zwětssiti; ale matku wětssj, nežli matku Božj, nemohl včiniti. Takť gi dnes wjtá Alžběta, řkaucý: Odkudž mi to, aby přissla matka Pána mého ke mně? — Onať gest neporussená panna, důstogná panj, welebná králowna, gegjžto koruna gsau hwězdy, a měsýc podnoží gegj. Protož y nynj w plnosti swatých obydlj gegj. W plnosti swatých, dj sw. Bernard, gest obýwánj Marye; neboť gj nescházela

wjra patryarchů, nádĕge proroků, horliwost apo-
sstolů, stálost mučedlnjků, střjdmost wyznáwačůw,
čistota panen, a předewssjm čistota andělů.

Zagisté můželi mezy wssemi hodnostmi něgaká
wětssj býti, gako býti matkau Boha wtěleného?
A když při tom powažugeme, že skrze Syna swé-
ho, kterého porodila, nám neywětssj dobrodinj pro-
kázala, tak že skrze ten swůg blahoslawený porod
byla pomocnicý a aučastnicý Krystowau k wykau-
penj lidského pokolenj: zdaliž nás toto přemyssljenj
nemá pohnauti, bychom tuto přessťastnau matku,
gjž tolik máme co děkowati, slussně ctili a welebili?

Ctjce ale Maryi proto, že gest matkau Spasytele
nasseho. Wystawugice gegj obrazy na oltáře neklá-
njme se gim, nýbrž abychom se gako lidé smyslnj
na přjběhy gegjho ctnostného žiwota vpamatowali.
Prosýme gi, vtjkáme se k nj s prosbami; ne aby-
chom myslili, že ona z wlastnj mocy může nám
zdrawj a žiwot dáti; ale by za nás v Boha oro-
dowala. Wssecka čest, kterau gj prokazugeme, na
Boha se wztahuge. Y neděkugemli Bohu za geho
dobrodinj, které nám skrze Maryi spůsobil, když
gi nadewssecko stwořenj za blahoslawenau wyhlassu-
geme, a gi s anděly nebeskými a s Alžbětau za po-
žehnanau mezy ženami gmenugeme?

K čemu ale Neymilegssj, toto rozwažowánj
hodnosti neyswětěgssj matky Božj gesstě má a musý
nás wzbuditi? Y k tomu, bychom gi netoliko ctili,
nýbrž y sylnau měli důwěrnost, že skrze orodowánj
gegj wsse nám na Bohu wyprosý, oč gi koli srdcem

důwěrným žádati budeme, a co k duchownjmu zwlásstě vžitku nám prospjwá.

Vkazuge nám pjsmo swaté, že prosba lidj sprawedliwých wěc gest Bohu přjgemná a milá. Gak dlauho Mogžjš s wyzdwiženýma rukama k Bohu se modlil, Izraelsstj zwjtězowali; gak mile ruce geho klesati počaly, nepřátelé nad Izraelity zwjtězowali. Mogžjš prosyl Boha, aby odpustil lidu reptawému, odbognému; a Bůh wyslyssel prosbu geho. Prorok Eliáš se modlil, a modlitbau wraucý mrtwého chlapce k žiwotu wzkřjsyl. — My wěřjme obcowánj swatých, že gako my, cýrkew bogugjcý, prosýme za cýrkew trpjcý, za dusse w očistcy: tak cýrkew zwjtězylá, nebessťané swatj, nás na zemi putugjcých bratřj se vgjmagj, a v Boha za nás orodugj. Y ku kterému z těch wywolených Páně s wětssj důwěrnostj vtjkati se můžeme, gako k Maryj, kterážto předewssemi nebessťany k trůnu Neywyššjho, neybližssj stogj?

Vtjkeyme se tedy k nj, Neymilegssj, se wssj možnau důwěrnostj; onať gest králná hwězda gitřnj, pomocnice křesťanů, potěssitelkyně zarmaucených, autočisstě hřjssnjků, a orodownice nasse. We wssech nebezpečenstwjch, dj swatý Bernard, w nauzy a bjdě, w pokussenjch, w protiwenstwj, w hřjssjch, w žádostech, we wssem se k Maryj vtjkeyme, prawau magjce důwěrnost, že wsse, pomoc, posylu, milost, odpusstěnj od Boha obdržjme.

Odtud widjme dostatečně, že důstognost Marye Panny nás k poctě a k důwěrnosti k nj zawazuge.

Nynj pohledme, gak nás gegj ctnosti k následowánj wzbuzugj.

Djl druhý.

Kdo Maryi dokonale ctjti žádá, nemá na tom dosti, aby toliko gegj hodnosti se obdiwowal, gj welebil a prosbau k nj se vtjkal; máť y zapotřebj, by gegj wznesené ctnosti následowal. Kteréž pak gsau ty obzwlásstnj ctnesti, gimiž se Marya Panna skwěla? — My na Maryi pozorugeme panenskau čistotu srdce, hlubokau pokoru ducha, stálau důwěrnost w Boho, a vstawičné odewzdánj se do geho neyswětěgssj wůle.

Newinnost a panenská čistota byla obzwlásstnj ctnost blahoslawené rodičky Božj. Giž w lůnu swé matky bezewssj posskwrny počatá, celý čas zachowala srdce swé w nepossskwrněné čistotě, a tim y zaslaužila býti matkau Spasytele swěta. O nj se může řjcy: O gak krásná gsy a spanilá! pěkná gsy gak měsýc, swětlá a čistá gak slunce! Na tobě nenj ani posskwrny! — Marya byla tělem na zemi, ale duchem a srdcem w nebesých. Žádná zlá žádost, žádná nezbedná wásseň čistého srdce gegjho nezachwátila; ona wždy newinná a čistá před obljčegem Páně pokračowala, a tjm se Bohu neywjce zaljbila.

Zdaliž pak my se Bohu a Maryj bez čistoty srdce y těla zaljbjme? Zdaliž Marya, nepossskwrněná panna, takowé lidi za swé ctitelé vzná, kterýchž srdce wssjm tjm páchne, což gest swětského, neči-

ſtého, marného, oplzlého? Chcemeli tedy od neyſwětěgſſj rodičky Božj wyſlyſſáni býti, zapotřebj geſt, bychom wſſecky zlé a nečiſté žádoſti z ſrdcý ſwých wykořeniti hleděli, ginák by ſe nám ſtalo, co prawj ſw. Pawel: Budeteli žiwi podlé těla, zemřete.

Wſſak Marya bylať v pokorná. Bůh, wywoliw gi ſobě za matku Syna ſwého, nehleděl na gegj ſpaniloſt těla, a giné dokonaloſti, kterými gi ſám byl obdařil. Na pokoru ducha wzhledl, gakož ſama prawj řkaucý: Welebiž duſſe má Hoſpodina, že wzezřel na pokoru děwky ſwé. Anděl gj zwěſtuge, že počne a porodj Spaſytele ſwěta. Zdaliž gi toto tak wzneſſené a ſlawné poſelſtwj popudj k peyſſe? Ale Marya prawj: Ay děwka Páně. Děwkau ſe nazýwá ta, která měla wtěleného Syna Božjho poroditi. Nemámeliž y my w tom náſledowati Marye? Marya při wſſj neywyšſſj hodnoſti a důſtognoſti byla ponjžená; ó gak tato pokora zahanbuge peychu, nádhernoſt a wyſokomyſlnoſt oněch lidj, kteřj gſauce w tom neyhanebněgſſjm otroctwj ſwých zlých žádoſtj poſtaweni, giné zawrhugj a nad giné ſe wypjnagj.

Mimo to Marya měla nepohnutau, důwěrnoſt w Boha, a vſtawičně byla odewzdána do wůle Neywyšſſjho. O gak mnohých trpkých protiwenſtwj, lopot a neſnázý zakuſyla Marya ſkrze celý žiwot ſwůg! Sotwa Gežiſſe poredj, giž bezbožnj židé záhubu naň ſtrogj, a tjm matku geho nutj vtécy

do cyzyny, mezy lidi neznáme. Ba ani ku porodu nemá mjsta; w chljwě se rodj Spasytel swěta. Y když widj Syna swého milého na křjži, gako zločince wiseti, gakž tehdáž gegj srdce se rozžalostiti muselo. Ale ona wj, že to tak býti musý pro dobré pokolenj lidského, a odewzdáwá se do wůle Neywyššjho. Tak stogj skála w moři nepohnutá, o kterau se tisýcerá zuřiwé wlny marně rozrážegj.

Následugme y my toho krásného přjkladu a nechť gaká chce pohroma, bjda a nesstěstj na nás dolehne a nás ohromj: měgme důwěrnost w Boha, že nám pomůže ze wsseho.

Tak tedy blahoslawené Panny následugme. Prawá pocta gegj nepozůstáwá tak w slowjch gako w skutcých. Bez vdussenj swých zlých náklonnostj; bez proměněnj zlého žiwota w dobrý; bez ctnostného a sslechetného obcowánj ani Bohu ani Maryj se nezaljbjme. Což prospjwagj slowa, když skutkowé odporugj? Mnozý lidé nepořádně gsau žiwi; poněwadž ale gistým modlitbičkám zwyklj, domnjwagj se, že, byť byli sebe hůře žiwi, skrze swé autočisstě, které k Maryj berau, předce k spasenj přigdau. Kterak to? Kdo zde syl kaukol, na nebi bude žjti pssenicy? Odstup to od nás? Marya gest autočisstě hřjšnjků; ale hřjssnjků kagjcých, kteřj se polepssiti chtěgj.

Záwěrek.

Prokazugme tedy slussnau vctiwost blahoslawené Maryj Panně; neboť gegj důstognost toho

zasluhuge. Měgme k nj srdečnau důwěrnost, že nám skrze swé mocné orodowánj we wssech potřebách přispěge. Následugme gegjch wznessených ctnostj, ne toliko slowy ale y skutky. Wynasnažme se, bychom gako Marya čistým srdcem a pokorným duchem Bohu slaužili, a s nepohnutau důwěrnostj v wssech žiwota swého přjhodách do geho swaté wůle se odewzdali.

Amen.

~~Giné~~ kázanj. na den sw. Wawřince.

Kdo miluge dussi swau, ztratjť gi; a kdož nenáwidj dusse swé na tomto swětě, k žiwotu wěčnému ostřjhá gi. Jan 12, 25.

Nemáliž srdcy nassemu, dautnáli w něm gen giskra ctnosti a pobožnosti, milá a drahá býti památka oněch hrdin křesťanských, kteřj negen žiwotem swým sprawedliwým a bohobogným wjru swau ozdobili, alebrž gi y krwj swau zapečetili? Tito muži, opowrhsse wssemi rozkossmi a radostmi swětskými, nenáwiděli dusse swé, aby gj ostřjhali k žiwotu wěčnému; oni zemřeli swětu, aby žiwi byli Bohu. Srdce těchto reků křesťanských k Bohu tak wraucý plápolalo láskau, že hrozné muky a trápenj za nic sobě nepokládagjce, ochotně na smrt pospjchali, gak

*

mile toho wjra gegich žádala. Krew těchto horliwých swědků Krystowých stala se gako semenem, z kteréhož wjra nasse se po swětě rozsýlá, rozplodila, vpewnila.

Obraťme oči swé na oltář, ku poctiwosti sw. Wawřince, mučedlnjka Páně, poswěcený. Geho obraz má nás vpamatowati, gak swatý a bohumilý žiwot wedl, a gak slawně a hrdinsky pro Boha rytěřowal; a přjklad tak gasný má nás wzbuditi k gakésy swaté vctiwosti a k wěrnému následowánj.

Cýrkew swatá na swatém Wawřincy nalezla wraucného dělnjka na winnicy Páně. Geho snážná horliwost dělala naděgi, že cýrkew swatá hegného duchownjho vžitku a owoce od něho nadjti se může; ale sw. Wawřinec dřjwe než gesstě kněžstwj dosáhl, gakožto Jahen neb Lewita se swěta násylně sessel. Chudi ztratili na něm laskawého Otce, který gim v sprawedliwě v laskawě z pokladů cýrkewnjch sstědře darů vdělowal.

Ctnost a maudrost vwedly ho w přátelstwj Syxtowi druhému, papeži tehdeyssimu; ale tyran a pronásledownjk cýrkwe, cýsař Weleryán, tento pěkný swazek dwau sslechetných srdcý roztrhl. Wawřinec musyl hleděti, kterak zlostnj lidé Syxta na poprawisstě wedau; a netrwalo to dlauho, Wawřinec sám také wjru swau w Krysta krwj swau srdnatě zapečetil.

Tak někdy neprawost hlawu swau pyssně wypjná; mnohý smělý zlosyn nad newinnostj a prawdau zwjtězug. A člowěk zatjm sprawedliwý a

ctnostný býwá ponjžen a vtlačen. Mnohý padauch množj hřjch na hřjch, a předce dočká welikého wěku; a giný, kterýby wlasti a lidem wysoce mohl prospěssen býti, vmjrá w kwětu wěku swého. Ten tu oplýwá w zahálce bohatstwjm a rozkossemi; a onen pobožný tamto tře nauzy a sotwa tolik wydělá, aby hladowým dětem swým chleba k nagedenj se dosyta dáti mohl.

Y pozorugjce tyto tak hořké osudy, kteřj nás samých neb giných lidj potkáwagj, kterak se při nich asy gakožto křesťané zachowati máme? Odpowěd na tuto otázku budiž obsahem dnessnj řeči mé. Předně powažugme, magjce ohled na žiwot sw. Wawřince, kterak se při přjkrých cestách bližnjho swého zachowati máme. Za druhé rozgjmegme, gaké má býti nasse chowánj, když my sami odporných osudů zakausseti musýme.

Djl prwnj.

Trpjli člowěk zlý a otrok hřjchu něco zlého: geliž se tu čemu diwiti? Trpjť, co skutkowé geho zaslaužili. Widjmeli ale člowěka, an se nám zdá bohobogný, přjkladný a bez posskwrny, něco trpěti, a newidjme, odkud a proč to trpj; tuť newjme, co máme mysliti. A co gest tedy, čeho w té přjpadnosti gakožto křesťané ssetřiti máme?

Swatý Wawřinec w podobné přjpadnosti předně wsseho nelaskawého sauzenj se wystřjhal, a za druhé raděgi ku pomocy přispěl. Tjmť nám přjklad dal, co my w podobných přjpadnostech činiti máme.

Widělli sw. Wawřinec, že někdo trpj, wystřjhal se wsseho nelaskawého sauzenj. Můžemliž sobě pomysliti, žeby muž, gehož srdce k Bohu y k lidem neyprudssj hořelo láskau, něco zlého o bližnjm swém sauditi mohl? Widělli sw. Wawřinec něgakého slepého, neptal se, gako včedlnjcy Páně se tázali Gežjsse: Pane, řekni nám, proč tento oslepl? kdo zhřessil, on, či geho rodiče? Nepřemjtal Wawřinec gakožto pokladnjk a Otec chudých, proč ten neb onen ochudl, a tak máli ho pod swau ochranu wzýti; dosti mu bylo na tom, že pomocy potřebowal. Wěděl Wawřinec, že saud patřj Bohu; že láska dle wyrčenj sw. Pawla nemyslj nic zlého, 1. Kor. 13. 6., a aby tedy wyplnil zákon, zlého sauzenj se wystřjhal.

Následugemeliž my sslépěgj geho? Ach nastogte! že prawdu řjcy musým. My widauce člowěka w něgaké psotě postaweného, nemysljmeliž sobě často: Ha! člowěk tento zagisté musý býti weliký hřjssnjk, poněwadž ho Bůh tak přjsně tresce. Zagisté Bůh ho netresce nadarmo; kdo wj, gaký hřjssnjk ohawný gest on potagmo?

Tak nezřjzená láska k sobě nás zaslepuge, že mrwu w oku bližnjho swého widjme; ale břewna, trámu w swém wlastnjm widěti a cýtiti nechceme.

Saužili nás něco, nepřičjtáme winy sobě! doleheneli ale na bližnjho psota něgaká, wssecku winu gen naň sčjtáme a skládáme. Ale negsauliž nasse podobná sauzenj bez rozmyslu často a nelaskawá? Řekněte gen Neymilegssj, zdaliž časné sstěstj nebo nesstěstj na osobné zaslaužilosti nassj záležj? Kdyby tomu bylo tak, zdaližby wssickni pobožnj a zaslaužilj nemuseli oplýwati sstěstjm, a ti bezbožnj, kteřj nic dobrého nečinj, nemuseliliby wždy psoty a bjdu zakausseti? Ale nastogte! truchliwá zkussenost nás ginač wěj. Negednau se stáwá, že neybezbožněgssj zlosyn w rozkossj se kochá; když zatjm člowěk sprawedliwý a bohabogný nauzy a bjdu tře? Neodjwáli se neprawost a lichwa hedbáwjm, když zatjm mnohý poctiwý člowěk sprostau se kryge halenau? Gako tedy nesmjme řjcy, že ten gen wždy milášek Božj, který wssjm dobrým oplýwá, tak podobně s gistotau twrditi nesmjme, že ten gest člowěk neprawostem oddaný a Bohu nemilý, který s bjdau a nesstěstjm zápasý. A předce gak často tak bez rozmyslu saudjme!

Mám toho přjklady z pjsem swatých potwrditi? Job trpěl, a gak hrozné wěcy trpěl, wssickni wjme. A bylolij geho trápenj a sauženj následkem geho zlého žiwota? nikoli. Sám Bůh o něm prawj, že sprawedliwého rowného gemu nenj na zemi. Newinný Jozef mořj se wžaláři; a nectná Putifarowa žena w radostech se kochá. Pawel wleče na rukau y nohau těžké železné okowy; a nehodnj a ničemnj lidé, Ağrippa a Felix zlatem se odjwagj

a na trůnu sedj. Wawřinec a s njm mnoho tisýc swatých mučedlnjků pod násylnau rukau katowau vmjrá; a krwežjžniwým tyranům, gessto ho k smrti odsuzugj, swět se kořj a klanj. Gežjš vmjrá na křjži co zločinec; a Pilát, Heródes a ginj bezbožnjcy dobře gedj a pigj, magj čest a sláwu, moc y bohatstwj. Powažme z toho, zdaliž s rozmyslem a laskawě saudjme o bližnjm, když to, co trpj, za znamenj nemilosti Božj, a wlastnj geho winy, bereme a držjme? Pročež na mjstě wssech trpkých sauženj, gimiž srdce trpjcýho bratra swého mnohém wjce poraňugeme, raděgi gim ku pomocy přispjweyme. Zde opět překrásný přjklad na swatém Wawřincy máme. On nalezl zde kwjljcý wdowu, kterau manžel beze gměnj a ochrany pozůstawil; a přispěw gj ku pomocy, osussil slze gegj. Tam se hrnuly osyřalé djtky k němu, gako k Otcy swému, a on ge ochotně přigjmal, aby ge Bohu y lidem zýskal. On z cýrkewnjch pokladů a přjgmů chudé wyžiwowal. A proto když se ho tyran Waleryán na cýrkewnj poklady otázal, přislibil Wawřinec, že mu ge okáže. Na zeytřj přiwedl mu lidi chudé. Gsa otázán, kdeby byly poklady? řekl: Tito zde gsau poklady cýrkwe. O swatém Wawřincy práwem se řjcy může, co prawj Job o sobě: Oko gsem byl slepému, a noha kulhawému. Otec byl gsem chudých. Job 29. Nenjli muž ten hoden, bychom obraz geho na oltář postawili, a tak žiwý přjklad dobročinnosti před očima měli.

Pročež bratřj křesťané, gdětež a čiňtež podobně; neboť y wy se znáte k wjře Gežjsse Krysta, gako sw. Wawřince. A které gest přikázanj hlawnj, které nám Krystus dal? Po čem poznáme, kdo gest včedlnjk Krystůw? zdali gen potom, když někdo dělá křjž? Či když se nazýwá křesťanem? Či když pilně do chrámu Páně chodj? Či když se často a dlauho modlj? Ach, wssecky tyto wěcy y ten neyhorssj nekřesťan činiti může, který se vmj přetwařowati. Potom prawj Krystus, poznagj wás, že gste mogi včedlnjcy, budete lě mjti lásku gedni k druhým. Kdo tedy pro Krysta miluge bližnjho swého, gest křesťan. Gsme my takowj křesťané? O Neymilegssj, nemilugme gen slowem a gazykem, ale skutkem a prawdau. Činjce chudým dobře, gako Krystu činjme dobře, a tak w osobě chudého, ctjme osobu samého Krysta. O blaze nám, když někdy před trůn Boha wssemohaucýho předstaupjme, bychom přigali mzdu za skutky swé; blaze nám, když z vst geho vslyssjme: Poďte, miláčkowé Otce mého! poďte a wládněte králowstwjm sobě připrawenym od vstanowenj swěta. Nebo cokoli gste neymenssjmu z mých včinili, mně gste včinili. Nenj třeba wjce řjcy, bych Láskám Wassim to na srdce wložil, by gste se wssecho nelaskawého sauzenj o trápenjch bližnjho wystřjhali, ale raděgi gemu pomáhali.

Widauce tedy, gak se při přjkrých cestách bližnjho zachowati máme: powažugme nynj, gaké má býti nasse se chowánj, když nás něco odporného potká.

Djl druhý.

Kde a který gest člowěk na swětě, kterýby stále a bez přjtrže sstěstjm oplýwal, w rozkossjch se kochal, a radostj požjwal? Gako slunce neswjtj stále: ale po gasném dni tmawá noc swá sserá rozestjrá křjdla: tak na nás nesměge se stále slunce radostj a potěssenj; ale někdy se žiwot náš zasseřj a zatmj tmau sauženj a trápenj. A kterakž se zachowati máme, když prozřetedlnost Božská nás na trnowau bodlawau cestu sauženj něgakého vwede? Nasse powinnost tehdáž gest: předně, sauženj, která Bůh na nás dopustil, wolně podstaupiti a přigjti máme. Za druhé, máme ge wssemožně k swému vžitku obrátiti.

Předně máme sauženj, která Bůh na nás dopausstj, wolně přigmauti a trpěliwě snésti. Kohož pak za lepssj přjklad dnes představiti mohu, gako patrona chrámu nasseho, Wawřince swatého? Geho srdce tak láskau k Bohu plápolalo, že wssecky muky za nic sobě pokládal, když ge pro Boha měl trpěti. Bolelo ho srdce, když widěl, gak katané papeže Syxta na poprawisstě, wlekau, a že gemu s njm nelze vmřjti. Kam gdeš Otče, prawil k němu: kam gdeš Otče bez syna swého? Wždyť gsy nikdy obětj nekonal beze mne služebnjka swého; a nynj gda poslednj obět, obět žiwota swého wykonati, nebéreš mne za služebnjka a towaryse swého? Ale k newyslowitedlné radosti slyssel z vst ctihodného starce tato slowa: Nermuť se synu; po třech dnech

půgdeš za mnau, a nad vkrutným tyranem gesstě slawněgssj obdržjš wjtězstwj.

Takž se y stalo. Cýsař Waleryán zůřil a wztekal se wida, že gest oklamán, že Wawřinec žádných pokladů mu newydal. Gako lew řwaucý, který žjžnj po krwi newinného beránka, tak po krwi tichého Wawřince žjžnj wzteklý tyran Waleryán. Giž přikazuge, aby se odřekl Krysta a modlám aby obětowal; ale Wawřinec, hrdina křesťanský neyzmužilegssj, směge se geho poručenj; směge se mukám, které vkrutnjk geho naň wymeyssij. Y nechť poručí autlé audy geho klesstěmi trhati, metlami mrskati, Wawřinec vprostřed muk obracý oči k nebi, k Bohu, který mu sesýlá občerstwenj. Na konec zůřiwý vkrutnjk káže ho na železný rošst vwrhnauti, ohněm podpáliti a tak za žiwa zdlauha smažiti. Proč trpj Wawřinec swatý muky tak strasslíwé? Můžeť gen modlám obětowati a tak wssech muk sprosstěn býti. Ale on dobrowolně ta muka podniká; dusse geho na tom řeřawém rossti se čistj, a po kratičkém trápenj do slávy neskonalé se odebjrá.

Gaký to překrásný přjklad stálosti a hrdinstwj w saužení pro nás, Neymilegssj! Nás žádný tyran klesstěmi netrhá, metlami nemrská, na rossti nesmažj. Ale negsauliž giná saužení a trápení, která na srdce nasse gako drawá káně dolihagj a ge rozsapugj? Nesaužjli nemocy a bolesti těla nasseho, nekormautjli nassich wnitřnostj rozličné psoty a strasti; nemučjli srdce nasseho žrawé starosti, lidská

pronásledowánj, nesstastné pohromy, ztráta swých milých? Žiwot člowěka, prawj Job, gest vsta, wičný bog; ale dokládá swatý Jakub, kdo setrwá až dokonce, obdržj korunu sláwy.

Trpmež tedy wolně, co odporného na nás dolehne. Nemysleme, že náboženstwj nasse tak gest kruté, aby nám nedowolowalo w sauženj ani sobě powzdychnauti, posteskauti, twář slzý smočiti. Slzamiť se včinj wolnost srdcy zkormaucenému; kdo pláče, giž ho polowic odbolelo. Neplakalli sám Gežjš nad nekagjcým městem Geruzalémem? Bůh nežádá nelidské necytedlnosti w sauženj; ale to chce, bychom to, co na nás dopustj, byť to bylo sebe trpčegssj, wolně přigali, a za dobré vznali.

Y kterakž to mohu za dobré vznati? řekne snad někdo: gá tolik psot a protiwenstwj trpjm; a ginj mnohem bezbožněgssj lidé w radostech a rozkossech se kochagj a brodj. Zdá se, gako by Bůh ani o mne newěděl.

Gak zpozdilé a nekřesťanské byloby smeyssleni nasse, kdybychom tak smeyssleli! My trpjce něco odporného, podobáme se nerozumným dětem, které nemohau pochopiti, že gegich otec dobře s nimi mjnj, když ge tresce; a protož magjce geho kázeň za něco zlého, gakoby ge gen ze msty a z hněwu kárał, vrputně se mračegj. Podobně y my se chowáme k Otcy nebeskému. Nawsstiwjli nás něgakým křjžkem, reptáme, gakoby se nám křiwda stala; gessto, kdybychom to maudře rozwážili, nalezlibychom, že buď co buď, co Bůh na nás sesýlá, wždy

k nassemu časnému nebo wěčnému prospěchu se děge. Měgme za neygistssj prawdu a prawidlo swého žiwota: Potkey tebe člowěče co potkey, Bůh to seslal ne bez přjčiny, ač ta přjčina gest tobě tagná, ale Bůh to opět k twému lepssjmu wywede. Wěžme, že ani wlásek z hlawy nassj nesegde bez wůle Božj: Tak buď Bůh podpora nasse w nesstěstj; pewná kotwice w bauři lopot a strastj; mocný sstit w strassných protiwenstwjch.

Sessleli Bůh něco protiwného na nás, hleďme to za druhé k užitku swému obrátiti. Sauženj odtahugj srdce nasse od wěcý a statků pozemských, a wodj nás k Bohu. Swět srdce nasse ze wssech stran wábj: a gakž lehce nás může oklamati? Dokuď se nám wede dobře, a sstěstj se na nás směge: gak snadno zapomjnáme na Boha! Dáwáme srdce bůgným žádostem gako na dračku a tak gsme žiwi, gakobychom se smrtj činili smlauwu. Bůh wida, že ku propasti zahynutj pospjcháme, nagednau nás w nesmyslném běhu zachytj, podá nám kalich sauženj, abychom poznawsse pomjgjtedlnost wěcý pozemských, k Bohu, a k prawému sstěstj se obrátili.

Měllis někdo bohatstwj? měls y přátely. Ztratil's bohatstwj: wiz, wssickni přátelé twogi se rozprchli, žádný tě nezná. Nynj smutný sedě, rozmeyssljš o nestálosti bohatstwj, o zrádě přátel. Twůg nyněgssj staw tě učj, bys giné zbožj shromážděwol, zbožj, gehož ani rez nehryže, ani mol nežere, ani zloděgi nekradau; učj tě hledati přjtele wěrněgssjho, který tě ani w nesstěstj neopustj; učj tě hledati Boha.

Co gſem zde řekl o bohatſtwj, platj o wſſech giných wěcech, o zdrawj, o ſýle, o kráſe, o důſtegnosti. Wſſecko geſt marnost. Tlačjli nás něgaké břemeno ſtraſti, pozdwjhněme očj k nebeſům, kdež máme korunu ſláwy připrawenau. Řekněme k ſobě s ſw. Pawlem: Mohauliž wſſecka trápenj tohoto ſwěta k ſláwě budaucýho žiwota přirownána býti? Kdo zde ſyl w žaloſti a pláči, tam bude žjti w radoſti a pleſánj.

Amen.

Na nebe wzetj Marye panny.

Marya neylepssj stránku wywolila, která nebude odňata od nj. Luk. 10, 41.

Cýrkew swatá předkládagjc nám na dnessnj slawnost čtěnj, které gsme slyssel, žádá, abychom nezůstali toliko při smyslu slowném; ale geg y na neyblahoslawenněgssj pannu, matku Spasytele nasseho duchowně obrátili. Marta, ona starostliwá Marta to dnes byla, ana Krysta Gežjsse do swého domu přigala. Wssak my zde y Maryi pannu máme rozuměti. Ta přigala Syna Božjho do přjbytku swého čistého panenského žiwota; a tjm tak gako ona Marya, sestra Marty, která poslauchagjc včenj mistra nebeského, wjce o duchownj, o nebeské, nežli o wěcy pozemské a wezdegssj se starala, neylepssj sobě

stránku wywolila. Tato gegj neylepssj stránka gest nynj swrchowaná sláwa, že nynj korunu dosáhssj, a bych slowa sw. Pawla na ni obrátil přissedssj k hoře Syonu a k městu Boha žiwého, Geruzalému nebeskému, a k zástupu mnoho tisýc andělů, a k cýrkwi prworozených, a k duchům sprawedliwých dokonalých a k prostřednjku nowého zákona Gežjssowi, Synu swému, a saudcy wssech lidj, na něhož ne gako my zde na swětě w zrcadle, w podobenstwj, ale twářj w twář na Boha hledj, a z geho nesmjrných dokonalostj se těssj. A my, winssugjce blahoslawené Panně k této tak wznessené důstognosti a oslawenj sstěstj, oslawugeme y dnes památku gegjho na nebe wzetj.

Ale oslawugjce tuto radostnau památku, zdaliž nemáme očj swých pozdwihnauti k těm sstastným přjbytkům, a w duchu do nebe za nj gjti, tam kam wssickni sprawedliwj a ctnostnj daufagj, že přigdau? Či snad gest někdo z nás, w němžby toto naděge byla vhasla? či gest někdo z nás, gesstoby žádal, aby w tom okamženj, když tělo geho se rozwalj a sesype w prach, také wssecko s tjm tělem zahynulo a zmizelo? Nenj možná! Wssickni se těssjme, že byť y tělo w prach se obrátilo, ta lepssj částka w nás, duch nesmrtedlný, do přjbytků wěčných se dostane. Zdaliž pak tato náděge nassj nesmrtedlnosti a budaucýho oslawenj pro nás nynněgssj žiwot gest mrtwá a beze wsseho vžitku? Čili nás mnohau naplňuge radosti a blaženostj, a sstěstj nasse zde potwrzuge? Zagisté ta náděge žiwot wezdegssj nám oslazuge, a

nás oblahoslawuge. A protož Neymilegssj! což wám w tuto nábožnau hodinu spasytedlněgssjho powědjti mohu, gako když tuto náděgi w srdcých wassich, kdyby snad někde byla povhasla, wzkřjsyti, a wssecky pochybnosti zapuditi se wynasnažjm? Tjm způsobem mysljm, že přjtomnau hodinu k pobožnosti a k wzdělánj sebe neylépe obrátjme, a swátek dnessnj ré Panny přeblahoslawené neylépe zaswětjme. Gedinau tedy wěc ale welmi důležitau dnes sobě rozgjmati budeme, a to syce: Z gakých důwodů se náděgj žiwota wěčného těssiti můžeme a máme. To nám okáže netoliko, že dusse nasse neywětssj gistotau kogiti se může, že nesmrtedlnost a oslawenj gj očekáwá; alebrž y to, že nic nenj pod nebem, coby žiwot náš wezdegssj, tak lopotný a strastný, lépe w ctnosti utwrdilo a w bjdě oslawilo gako náděge žiwota wěčného. To bude obsahem mého přednessenj, kteréž wassj pozornosti zasluhuge.

Pogednánj.

Důwody o nesmrtedlnosti a někdegssjm oslawenj dusse nassj, gsau: Bůh sám, Duch a křesťanstwj. Zdaliž gest potřebj, abychom dokazowali, že gest Bůh? Wssecka stwořenj, prawj korunowaný žalmista Páně: gednohlasně wolagj: Ne my gsme sami včinili sebe, ale tys ó Bože, kterýs včinil nás. Žalm 99, 3. Y kdožby zapjral, že Boha nenj, leč bezbožnjk neb

blázen? Řekl blázen w srdcy swém: Nenj Boha, prawj týž prorok. Žalm 13, 1. Ten pak Bůh musý býti neydobrotiwěgssj, neymaudřegssj, neysprawedliwěgssj.

Bůh gest neydobrotiwěgssj. Ale medle zdaliž pak wssudy sslépěge té swrchowané dobroty nalezáme? Negsauli lidé, kteřj se w potu twáře od rána až do wečera smažegj, a předce sotwa tolik wydělagj, by hladem plačjcý děti vpokogiti, by sobě neypřednějssj k žiwotu potřeby zaopatřiti mohli? Ohljdněme se po swětě, gaké množstwj zlého zde nalezneme! Pohljdněme gen na begissté? co tam spatřjme? lidi bratry nasse, zohawené a smrtj zápasycý tam vwidjme; pronikawý hlas vbohých poraněných vslyssjme. Wegděme tam, kde mor lidi žžjrá, kde vkrutné nemocy lid hubj, kde hlad, chudoba a nahota se křj; gakéž to množstwj zlého! Zde sucha, tam wětry neb krupobitj požitky polnj kazegj; tam se země otewře, a propadnauc se w rozwalinách swých celá lidná města zatopj a pohřbj. Nemagjli někteřj lidé se hůře než ta zwjřata, která magj pokrm a pohodlj, a žiwa gsau bez starosti a bázně? A když tedy tolik wěcý lidi sužugjcých na swětě spatřugeme: kterak řekneme, že Bůh gest neydobrotiwěgssj? Člowěk přicházý na swět s pláčem, nahý, opusstěný, tak že ani sám gjti, ani mluwiti, ani čjm sobě pomocy nemůže. Od koljbky až do hrobu prohánj ho bolest, strach a bázeň, klam a náděge, nemoc a slabost, až přigde smrt, a geho žiwotu konec včinj. Kdyby tedy tento žiwot náš

tak krátký a w sobě předce tak lopotný, a strastný, toliko na tuto chwilku žiwota wezdegssjho měl owázán býti: kdyby nebylo náděge žiwota giného, lepssjho, ssťastněgssjho, blahoslawněgssjho: zdaližby Bůh byl neydobrotiměgssj, gakž ho za to vznati musýme? Ale nynj předstawjce sobě žiwot někdy nowý, nesmrtedlný, oslawený: wsse před očima widjme mizeti; neywětssj sauženj gsau nám gen za malé trápenjčko a zkaussenj: neboť wjme, že bychomť y w hořkosti a pláči sylj, někdy budem žjti w radosti a sladkosti.

Bůh gest neymaudřegssj. Čožbychom řekli o stawiteli, kterýby dům pěkný začal stawěti, ale nemohl ho dokonati? Bůh nám dal rozum a wůli, abychom wždy dále k wětssj dokonalosti postupowali. A kdož gest mezy námi, anby řjcy směl, že giž gest na neywyšssjm stupni dokonalosti? kdož wykonal giž wsse to dobré, které mu wykonati možná? Ach! y ten neystarssj člowěk pozná, že w geho poznánj a wědomosti dosti gest gesstě nedostatku; pozná, že w geho ctnosti dosti gest gesstě wad a pokljsek; pozná, že w geho žádostech dosti gest nečistoty. Každý člowěk, sebe starssj, záhy vmjrá; nebo dálssj zkussenostj wždy by se wjce zdokonaliti mohl. Ba někteřj vmjragj gako mladá paupata, která se rozwinula a zossla. Widjme, že wsse na swětě wždy k wětssj dokonalosti postupuge. A nynj kdyby člowěk s tělem zagjti a k nesmrtedlnosti w nebi přigjti neměl, kdežby byla waudrost Božská, kterau syce wssudy spatřugeme?

*

Wssak Bůh gest také neysprawedliwěgssj. On sprawedlnost swau wygewuge skrze odplacenj dobrého a potrestánj zlého. Sprawedlnost božská plyne z geho lásky k dobrému a k blahoslawenstwj lidského pokolenj. Lidé musegj mjti zákon a práwa. A Bůh by w řjssi swé neměl trestati zlých a neměl odplaceti se dobrým? Zde na swětě nenalezáme prawé sprawedlnosti. Tu se wede bezbožným, gakoby měli skutky sprawedliwých; oplýwagj radostmi, brodj se w rozkossjch, pnau se sláwau. Naproti mnohým sprawedliwým se dařj, gakoby měli skutky bezbožných; vtlačugj se a vtiskugj. Kdyby Bůh zde na swětě každému podlé skutků odměniti se měl: zdaliby nemusyl wždy a stále zázraky činiti? Ale gestliže sobě člowěk newinný, sprawedliwý pomyslj: Gak někdy bude lépe; Bůh se mi za to nebem odměnj: zdaliž to swědomj geho nevpokogj? A když Bůh, bych tak řekl, často obsypáwá wssjm dobrým lidi zlé a přewrácené, kteřj darů geho zle vžjwagj: zdaliž nevčinj nic pro člowěka sprawedliwého zde nesstastného, který gemu se zalibiti vsyluge? Ctnost a dobré swědomj gest odplatau neylepssj samo sobě. Ale co gest dobré swědomj a newinnost člowěku vtlačenému, když nemá náděge, že někdy buď zde neb po smrti newinnost geho na gewo přigde? — Člowěk lehkomyslný nic sy nedělá ani z dobrého ani ze zlého; často wykročuge z toho swěta, gako ten neypobožněgssj. A kdež tedy ten ctnostný nagde odplatu, gestli ne w náděgi žiwota wěčného? Kdyby nebylo nebe: neměliliby dobře ti, ani prawj:

Poďme, gezme, a pjme a weselme se: neboť snad zeytra zemřeme!

A nenjliž giž w duſſi naſſj ta giſkra této božſké náděge, která nás k nebesům pozdwihuge? který na swětě žiwočich tauží gako my po giném žiwotu? Duſſe naſſe nezná mezý, aby se gj řeklo: Dotud půgdeš a nic dále! Celý widitedlný swět gest gj malý; ona y mlhy chce prohljdnauti, které wěčnost zatemňugj, a wyweyſſj se až k poznánj půwoda wſſech wěcý, Boha swrchowaného. A tato giſkra božſkého přirozenj, která w nás cýtj, myſli a wolj, nemá nic wjce býti, nežli co tělo naſſe? a má s tjm tělem zahynauti? má ta nevhaſytedlná žádost ſrdce naſſeho vhaſnauti a zahanbena býti? Celý swět, nic nemůže naſſich žádostj naſytiti: a což tedy ge naſytj a wyplnj! Y nic giného, než Bůh a wěčnost.

A tuto tak potěſſitedlnau náděgi žiwota wěčného potwrzuge y křeſťanſtwj. Spaſytel náš zgewně giſtj, že duſſe nemůže vmřjti, řka: Nebogte ſe těch, kteřj zabigj tělo, ale duſſe nemohau zabiti. Kdo bude zachowáwati ſlowa má, prawj ginde, ſmrti nevzřj na wěky. A těſſe včedlnjky ſwé, prawj gim: Gdu k Otcy, abych wám připrawil mjſto, a přigdu zaſe k wám, a wezmu wás k ſobě, aby gſte, kdež gſem gá, y wy byli. A nač wjce důwodů? Spaſytel náš wſtal z mrtwých gako ſlawný wjtěz, a my tedy ſmělе s ſw. Pawlem řjcy můžeme: Kde geſt peklo wjtězſtwj twé? kde geſt ſmrti

osten twůg? Toto tělo se rozsype a w prach obrátj, ale dusse nesmrtedlná do přjbytků wěčných se dostane.

A ty, gsyli kdo, který nám tu náděgi žiwota wěčného odnjmáš, čjm nám gi wynahradjš, když na nás bjda, chudoba, nemoc, nesstěstj, gakákoli strast dokročj? Co nám tehdáž dáš, načbychom spolehnauti, se potěssiti a vpokogiti mohli? Co nám dáš, když ležjce na smrtedlné posteli s hrůzami smrti zápasyti budeme? Čjm zawážeš swědomj člowěka, zlý skutek spáchati chtjcýho, gaký odstrassek, aby w tu dobu, když bude bezpečen, před hanbau a trestem swětským, w skrytě zlého skutku neočinil? Hle! tak člowěk newěřjcý bere ctnosti podnět a pobjdnutj, newinnosti podporu, swědomj potěssenj, w sauženj a strasti oslazenj, wssecku bázeň a odstrassek od zlých činů člowěku zlému, sladkau náděgi w smrti, a tjm bránu wssj bezbožnosti otwjrá.

A proč to činj ten člowěk lehkomyslný? Y aby se swého swědomj, tohoto zlého hosta sprostil, kteréž mu gest žalobnjkem, swědkem a saudcem. Tu prawj sám k sobě: Nenj wěčnosti. A proč nechce wěčnosti? Bogj se saudu Boha sprawedliwého. Aby tedy té mysslence o tom hrozném saudu vgjti mohl, nechce wěřiti, že dusse gest nesmrtedlná a raděgi chce, aby nic po smrti nebylo, aby tak swůg zlý žiwot podlé swých zlých žádostj ztráwiti mohl. Půgdeli to ale tak podlé geho žádosti a wůle? Ach!

sprawedliwý Bůh k němu zahřmj: Odegdi odemne zlořečený do ohně pekelného!

O wěřme, že dusse nasse gest uesmrtedlná; nebo Bůh gest neydobrotiwěgssj, neymaudřegssj, neysprawedliwěgssj; on náděgi po wěčném žiwotu, kterau do srdce nám wsstjpil, wyplnj. Prosme ho gen, aby nás w té náděgi posylnil a vpewnil, a tak se někdy wedauce žiwot bohabogný, do přjbytků wěčných dostali.

Amen.

Giné Kázanj.

Marya neylepssj stránku wywolila. Luk. 10, 42.

Spasytel náš milowal Lazara a sestry geho, Maryi a Martu. Y nawsstiwil ge gednau. Obě sestry se radugjce, každá ginau prácy sobě wywolila. Marta, aby hostě tak wzáctného náležitě vctila, měla péči o slussný oběd a objrala se geho přjprawau. Marya ale potřebněgssj zaměstknánj sobě wywolila. Co činila? Seděla v nohau spasytele; poslauchala prawdy geho nebeského včenj; powažowala cenu spasenj a obmeyssleła, gakými prostředky by ho dosáhnauti mohla; slowem: gsauc na zemi objrala se s nebem, a tak neylepssj sobě stránku wywolila.

Spasenj wěčné, toť gest prawá ta stránka, kterauž y Marya, matka Páně, sobě wywolila,

a w gehož držení dnes s neywětssj sláwau přissla. Prawda, ona byla giž na swětě wssemi milostmi od Boha obdařena, bywssi za matku Synu Božjmu powolána a tjm samým nad wsseliké stwořenj powýssena. Ale což gest to proti té dnessnj gegj sláwě, když dnes do nebe wstupuge, gasnau nesmrtedlnosti korunau se ozdobuge, a gakožto dcera Otce nebeského, matka Syna Božjho a choť Ducha swatého nadewssecky nebessťany na neywyššj trůn po Bohu se powýssuge, že gest měsýc podnožj nohau gegjch a slunce a hwězdy okolo hlawy gegj?

Y my očj swých a ducha pobožného za blahoslawenau pannau k nebesům pozdwihugem. A toť dobře. Žiwot někdegssj, který nás w nebi očekáwá, s žiwotem nyněgssjm zcela gest spogen a slaučen. Žiwot wezdegssj má se k onomu budaucýmu, gako sýge ke žni. Pročež dj sw. Pawel: Kdo skaupě rozsýwá, skaupě y žjti bude; a kdo rozsýwá w požehnánj, hogně, w požehnánj, totiž hogně y žjti bude.

Žiwot náš wezdegssj nenj s to, by nám sstěstj a blahoslawenstwj žiwota budaucýho vkázal; my widjme nynj gen zatměle, co Božská dobrota a sprawedlnost nám přistrogila; nicméně předce tolik máme důwodů, že gsau dostatečnj, nás w bogi proti hřjchu posylniti a probuditi, bychom žiwot wedli bohabogný a swatý. Trogj zwlásstě oblahoslawugjcý radost nás na nebi očekáwá, a syce předně: Radost z nassjch dobrých skutků zde wykonaných. Za druhé: Radost z spro-

ſſtěnj wezdegſſjch ſauženj. Za třetj: Radoſt z ſpolečenſtwj Božjho a ſwatých.

Pogednánj.

Prwnj radoſt, ana nás na nebi očekáwá, a ſe doplnj, geſt blažené wědomj dobrých ſkutků, které gſme zde wykonali. Co gſau wſſeckny radoſti wezdegſſj bez dobrého wnitřnjho ſwědomj? Pomjgjtedlné radoſti, které ſmyſlům gen a tělesnoſti lahodj; potěſſenj, která, když ſe w nich člowěk přebjrá, a gich wjce požjwá, než ſluſſj, tělo zemdljwagj, a pak za náhradu žrawými boleſtmi ſe odſluhugj; radoſti, které člowěku w geho wlaſtnjch očjch odnjmagj čeſt a wážnoſt, geg ponjžugj a nutj, oſobě ſaměm ſmeyſſleti, že hanebně gedná; radoſti, které ſrdce nenaſycugj a nenaplňugj, ale wnitřnj neſpokogenoſt, ſtrach, bázeň a auzkoſt po ſobě pozůſtawugj; radoſti, které čaſto w tom okamženj, když ſe požjwagj, k málomyſlnoſti a k zaufalſtwj přiwodj, protože hrůzu zlého ſwědomj rozmnožugj, a s třeſenjm a hrůzau na žiwot budaucý nás pa matugj.

Gakž geſt to docela ginác s radoſtmi, které dobré ſwědomj dáwá! gakž gſau čiſté, kterak ſrdce pozdwihugj, a ſtaň ſe co ſtaň, ſtále s člowěkem trwagj a nepomjgegj. Potěſſenj dobrého ſwědomj nic nemá, coby ge zakaliti mohlo; ono ſe neſſtjtj pomyſliti na Boha, na wěčnoſt, na ſaud; ono oſlazuge wſſecky

ostatnj radosti a činj ge přjgemné a sladké; ono působj, že sami swau čest a důstognost cýtjme a sobě wážjme; ono powyssuge nasse wezdegssj stěstj a poskytuge vtěssenj a vpokogenj w bolestech, wsauženj a protiwenstwj. Opusť nás celý swět, neopustjli nás dobré swědomj, nic negsme opusstěni. Byť nás wssickni lidé potupiti a ponižiti chtěli, ono nás ctj a pozdwihuge; a nechť se o nás klewetá, tlachá, sočj, pomlauwá a vtrhá, co chce, ostřj zlého gazyka obrazý se o nasse dobré swědomj a ztupne. Trpjmeli sauženj, pozdwjhnem očj k nebi a pomoc nám přigde od Hospodina. Potkáli nás nesstěstj, máme potěchu, že nesstěstj to nenj následkem nassj possetilosti, ale maudré řjzenj Božj. Giž zde nás dobré swědomj oblahoslawuge, gakž nás teprw oblažj tam, kde wssecky nasse poklisky, pochybenj a poblauzenj přestanau a zmizý; kdež člowěk bude mocy sobě dáti swědectwj, že Bohu a wjře zůstal wěrný; sprawedliwě hřiwnu sobě swěřenau wynaležil; mnoho dobrého způsobil; wjce zlého zamezyl; mnohau slzy osussil; stěstj a radost rozmnožil. Dobře o takowých lidech prawj sw. Jan w Zgew. 14. 6.: Blahoslawenj, kteřj w Pánu vmjragj, by odpočinuli od pracý swých; nebo skutkowé gegich následugj gich.

Za druhé: radost na nebi bude z toho, že wssech sauženj wezdegssjch sprosstěni budeme. Kdo gest zde tak šťastný, aby nikdý nezakusyl hořkého kalichu bolestj, sauženj a tisýcerých lopot a strastj?

Tam ale gest mjsto, kde wsseliká žalost se proměnj w radost neskončenau.

Dělnjk, an nese břjmě dne y horka, a s neywětssjm wynasnaženjm sýly swé pracowal, by chleba sobě wydělal; gakž se raduge, když přicházý den odpočinutj, w kterém se břemene swého sprostiti, a tělu swému odpočinutj dáti může. Hle my dělnjcy w plačtiwém tomto audolj, dostawsse se k cýli, k wečeru swé práce, budem mocy řjcy: Dopracowals, požjwey nynj odpočinutj a pokoge na wěky. Když dlauhé a bolestné nemocy nás mořj a saužj, gakž gest nám rozkossno, když se pozdrawjme? Čjm wětssj gsme zakusyli bolest, tjm wětssj gest potom radost nasse, tak že gako znowu se narozugem. Gakáž radost bude pro nás, když složiwsse toto křehké tělo, složjme s njm spolu y wssecky bolesti a strasti; rany nasse se zahogj, slzy osussj. Když nás bezbožnj lidé sužugj; lstiwě, nepráwě, mstiwě s námi gednagj; gakž se těssjme, když se gich sprostjme a dobré lidi nagdeme, kteřj nás laskawě a přátelsky přigjmagj. O gaké sstěstj to bude, když skrze smrt wssech trapičů sprostěni budeme, když do společnosti dobrých dussj přigdeme, kteřj nás s nepromněnau láskau přigmau, a wěčně gi k nám zachowagj!

Slyssme co o tom prawj kniha Maudrosti 3, 1.: Sprawedliwých pak dusse gsau w ruce Božj. Zdálo se očjm nesmyslných, že mrau; a to které gest od nás wygitj, pokládáno za wyhlazenj, ale oni gsau w pokogi. Maličko pokárani gsauce

we mnohém dobře způsobeni budau; nebo Bůh zkusyl gich a shledal, že hodni gsau geho, gako zápalnau obět přigal ge; a stkwjti se budau, a gako giskry mezy třtinami probjhati se budau. Co laskawý Bůh pobožným za odplatu připrawil, nynj wěděti nám nelze. Nebo dj sw. Pawel, že ani oko newidělo, ani ucho neslyssělo, ani na srdce lidské newstaupilo, co Bůh připrawil milugjcým sebe. Ale nesmjrná to musý býti odplata, dle slow téhož apoštola, an dj: Mohauli wssecka sauženj swěta přirownána býti k té sláwě, ana nás na nebi očekáwá? Tam setře Bůh dle wyřčenj sw. Jana (Apok. 21, 4.) wsselikau slzu s očj gegich a smrti wjce nebude, ani kwjlenj, ani křiku, ani bolesti nebude wjce.

Konečně radost nasse bude z společenstwj Božjho a swatých. Giž zde nás těssj hleděti na skutky Božj, že zwolati musýme s sw. Pawlem: O hlubokosti bohatstwj, maudrosti a vměnj Božjho! Řjm. 11, 33. A což když teprw swářj w twář budeme na Boha hledjce geho dokonalost spatřowati? Nás těssj, když s přátely se shledáme; a medle gaké přátely tam nagdeme? Slyssme co prawj sw. Pawel k Žid. 12, 22.: My přistaupjme k městu Boha žiwého, k Ceruzalému nebeskému, a k zástupu mnohotisýců Andělů. A k cýrkwi

prworozených, kteřj zapsáni gsau w nebesých, a k Bohu saudcy wssech, a duchům sprawedliwých dokonalých; a k prostřednjku nowého zákona Gežjssowi. — Tam bude srdečná přjzeň, vpřjmná láska, wěrné přátelstwj. Tam bude žiwot bez smrti, swětlo bez temnosti, radost bez konce. Tam se shledáme s dussemi, které Božj y lidsstj neymilegssj byli přátelé. Rodiče s djtkami, bratřj s sestrami, přjtel s přjtelem, manžel s manželkau, s těmi dussemi, které nám k neywětssj radosti a potěssenj zde byli.

Záwěrek.

Pročež budeli y nám někdy zde za těžko břjmě žiwota snásseti, těžká zkaussenj ztrpěti, bog ctnosti podniknauti, pamatugme, že segeme zde v hořkosti a w pláči, ale žjti budeme w radosti a w plesánj. Nechť nám sstěstj wěčného spasenj prohljdnauti nelze; radost dobrého swědomj, odpočinutj po přestálém sauženj, gasněgssj poznánj Boha, hogná odplata bohabogného žiwota, a wěčné s nebessťany a swatými společenstwj: to musý wssecky nasse žádosti přewýssiti. Toť buď gako Marye Panny nasse neylepssj stránka; buďme swatě a Bohu y lidem mile žiwi, a swědomj nám řekne: že gsme neylepssj stránku sobě wywolili.

Amen.

Na narozenj Panny Marye.

Jakub pak zplodil Jozefa, muže Marye, z njžto se narodil Gežjš, genž slowe Krystus. Mat. 1, 16.

Dnessnj den, na kterýž se zde shromáždugeme k oslawenj narozenj blahoslawené Marye Panny, gest zagisté geden z neyslawněgssjch a neyradostněgssjch. Slawný gest pro Maryi; radostný pak pro nás wssecky. Dnes přissla na swět ona dáwno předpowězená panna, která Emanuele, Mesyásse a Wykupitele swěta poroditi měla. Dnes se narodila ta, která porodila nasseho oswoboditele z okowů ďábla, přemožitele pekla, zwjtězytele smrti. Dnes se narodila ta, z njžto se narodil Gežjš, genž slowe Krystus.

Cýrkew swatá památku tohoto přeradostného narozenj blahoslawené Marye Panny ročně oslawuge, chtjc nás tjm přiwesti k tomu, bychom negen na welikć dobrodinj, které se nám skrze narozenj matky Spasytele nasseho stalo, pamatowali; nýbrž bychom v srdce y vsta swá k prokázánj djků a chwály gemná včinili.

Mimo tento chwalitebný křesťanský aumysl, má cýrkew swatá y giný gesstě ohled při slawenj dnessnjho dne. Gestiř geden den w žiwotě člowěka, který gednomu každému z nás neyslawněgssj a neyradostněgssj býti musý; den, který nám bezpřjtržná dobrodinj Božská před oči předstawiti a k wděčnosti wzbuditi musý; den, kterým gsme počali swětla Božjho požjwati, a do společnosti lidské na swět wstaupili. A kterýž to den? Den narozenj nasseho. Ročnj oslawowánj této sstastné hodiny má nám w pamět vwesti, že gsme na swět přissli, a žiwi býti počali.

Za tau přjčinau nebude neslussné dnes, když narozenj Marye panny obnowugem a oslawugem, mluwiti o způsobu, gak každý oprawdowý křesťan den swého narozenj bohabogně má slawiti. Totoť gest gistě vžitečné a důležité zaneprázdněnj, kterým se dnes objrati máme. Křesťan, který ze dne narozenj chce vžitku dogjti, má předně: na swůg wěk, který giž ztráwil, se ohljdnauti, a geg rozwažowati, a za druhé: má z rozwažowánj toho spasytedlných následků vžjti.

Djl prwnj.

Každý den, každá hodina ba y každé okamženj žiwota nasseho gest krok bljže k hrobu nassemu. Gak mnoho takowých kročegů gestiž k hrobu, když celý rok powážjme? kdo wj, které okamženj člowěka do hrobu přiwede? Myž gsme gako snjh, na něgž prudké slunce dotjrá; gako list na podzym w čas wětru a bauře. Y když člowěk nynj sobě wzpomene: Dnes gsem se narodil; a kdo wj, zdali rok přjssti gesstě přečkám, nebo budu prach a země: zdaliž, Neymilegssj! myssljnka tato nepronikne wnitřnosti člowěka, který den po dni, rok po roku k wěčnosti se bljžj? K wěčnosti se bljžj, která buď mu bude odplatau hognau za dobré skutky, buď pokutau za hřjchy a neprawosti. Můželi tedy býti důležitěgssj wěc pro něho, gako na den narozenj swého zkausseti, gak ta léta předesslá ztráwil, a gak w swědomj swém před Bohem stogj? O mnoho snad nagde, co swědomj geho pochwálj a korunau spokogenosti a potěssenj obdařj; mnoho ale snad také, z čehož ho bude winiti, a srdce geho hořkostj naplnj.

Tak zlý gistě nebyl žádný, gesstoby za celý rok nic dobrého byl nevčinil. Mnohý z nás způsobil, že včinil skutky, gimiž se čest Božj rozmnožila, sstěstj a prospěch óližnjho rozmnožil, ctnost a spasenj nasse rozssjřilo. Ale kdo byl to, gessto to dobré způsobil? nasseli sýla a nasse wůle? Ale wždyť prawj sw. Pawel 2. Kor. 3, 5.: Negsme

dostatečni mysliti něco sami z sebe, gakožto sami z sebe, ale dostatečnost nasse z Boha gest. Bůh byl ten, gessto nám sýly k wykonánj dobrých skutků propůgčil, Bůh nás postawil do takowých okoličnostj, w nichž boha-bognost swau a lásku k bližnjmu prokázati gsme mohli. Bůh nám tolik prostředků swé milosti a tolik dobrodinj prokázal, že wsse co gsme myslili, mluwili a činili, bylo djlo wssemilosrdné lásky geho.

Nemůžemli my nic ze sebe, ale wssecko gen z Boha, který w nás wsse dobré y počjná y dokonáwá: komu patřegj tedy djky gestli ne tomu, který to dobré w nás započal a y wykonal? A kdy ty djky magj býti horliwěgssj, zdali ne na ten den, na který Hospodin nás na swět tento postawil? Nebyloli to w Božj mocy nás w prach a nic obrátiti w tom okamženj, w kterém gsme swětlo swěta spatřili? Ale milosrdenstwj Páně nedalo nám zahynauti. Od okamženj narozenj ochromná ruka geho nás ostřjhala; geho anděl nás po cestách wyprowázel a wedl k dobrému, a swrchowaná moc Božj posylňowala nás tam, kde sýla nasse byla mdlá a nestatečná. A kdo gest s to, aby sčetl pjsek mořský, hwězdy nebeské? ten ať sečte dobrodinj, které nám Bůh každého okamženj prokazuge. Y nemáliž srdce nasse se zapáliti wděčnostj k Bohu neylaskawěgssjmu, neydobrotiwěgssjmu?

Deyme, že Bůh nás nesstěstjm, bjdau, protiwenstwjm, wsselikými pohromy nawsstěwuge. Nebyloliž to tolik dobrodinj, kterýmiž srdce nasse od

wezdegssích marnostj chtěl odwrátiti, trpěliwosti a stateřnosti nás včiti, k důwěrnosti w Boha wzbuditi a k nebi, které trpj násylj, chtěl přitáhnauti. Sečteme radostné a smutné; sstastné a nesstastné dni žiwota swého: kterých počet bude wětssj? zdali ne těch radostných a sstastných? Nebylaby to newděčnost, kdybychom toliko ty smutné a nesstastné chtěli připomjnati, a na ty radostné a sstastné docela zapoměli?

Sotwa gsme spatřili swětlo swěta: zde w chrámu Páně přisáhli gsme Bohu, že chceme w čistotě a bohabognosti žiwi býti, a žiwot swůg Bohu poswětiti. Ale smlauwu tuto s Bohem včiněnau roztrhl prwnj hřjch, gehož gsme se dopustili; raucho newinnosti nassj se zkálelo; byli gsme otrocy hřjchu a smrti. O gakž nás má den narozenj nasseho na to wsse vpamatowati! gakž to má srdce nasse hořkostj a žalostj naplniti když se na swá marně ztráwená léta ohljdneme! Ale toť gest práwě, což čiňj, bychom spasytedlných následků pro swůg budaucý žiwot z toho vžili, což zkrátka w djlu druhém přednesu.

Djl druhý.

Chcemeli spasytedlných následů pro swůg budaucý žiwot dogjti, gest potřebj, žiwot swůg předesslý dokonale rozwažowati a při tom rozgjmati, gak žiwot swůg budaucně podlé toho nastrogiti chceme. Následek rozgjmánj nasseho předesslého wěku

nenj giný, než hořkost a žalost nad tjm zlým, které gsme zpáchali léta minulá, s tjm wěrným předsewzetjm, že se chceme w dobrém posylniti. Tak tedy křesťan má obzwlásstě na ten den, na který swětj hodinu swého narozenj, sylný včiniti aumysl, že po wssecky budaucý dni, kterému Bůh propůgčj, to dobré, které dosawád činil, s wětssj horliwostj bude wykonáwati; toho pak zlého, které zpáchal, pilně se chce wystřjhati.

Poněwadž to gest toliko oprawdowé dobré, které se s přikázanjm Božjm srownáwá, a nás k cýli nassemu, a k spasenj wede: tedy gest patrné, že gen to horliwě wykonáwati máme. A které přikázanj to wsse zkrátka w sobě zawjrá? Milowati budeš Pána Boha swého z celého srdce swého, ze wssj dusse swé, ze wssj sýly swé, ze wssj mysli swé. Luk. 10, 27. A bližnjho swého milowati budeš, gako sebe samého. Toť gsau powinnosti, gessto se zwlásstě křesťanů týkagj. Rozssjřenj slávy Božj, wystřjhánj se wsseho, co na překážku gest rozmnoženj cti a slávy Božj; synowská důwěrnost w Boha w každé přjpadnosti, třebaž nás ruka Páně y těžce se dotkla; wěrné zachowáwánj geho přikázanj: toť gsau powinnosti, ku kterým se w den narozenj swého zwlásstě wzbuditi a ge w sobě obnowiti máme.

Povčenj nevmělých; ku pomocy přispěnj potřebným a nuzným; laskawé na dobrau cestu přiwedenj blaudjcýho; srdečné odpusstěnj tomu, kdo nás rozhněwá; potěssugjcý přimlauwánj chaulesti-

wému; odjwánj nahých; nasycowánj hladowých, slowem: wsse co chceme, aby nám lidé činili, wsse toto že y my bližnjmu prokazowati budeme, musýme sy na den narozenj swého předewzýti.

Konečně zachowánj pokoge w dussi nassj; pokogně a weselé swědomj; srdce plné lásky; trpěliwost w protiwenstwj; přemoženj každé nedowolené žádosti; zwjtězenj nad sebau samým: slowem: co nás sslechtj, a z nás křesťany a přátely Božj činj, to na den swého narozenj sobě na mysl vwoditi máme.

Záwěrek.

Tatoť myssleni a takowá předsewzetj má každý křesťan na den narozenj swého mjti a činiti, totiž: vpamatowati se na wssecko dobré, kteréž wykonal; na to dobré, kteréž vžil; a co zlého wykonal. A z tohoto vpamatowánj sy vstanowiti; wssecky powinnosti, kteréž nám nasse křesťanské náboženstwj vkládá, gakož y powinnosti stawu swého wěrně a bedliwě budaucně zachowáwati, a wssech hřjchů podlé možnosti se wystřjcy. Čiňte to neymilegssj owěčky! a čiňte to rádi na den swého narozenj; nebo takowé rozgjmánj vtwrdj a posylnj wás w náboženstwj; dodá wám zmužilosti k plněnj wssech wassjch powinnostj, a vřinj, že se Bohu zaljbjte.

Amen.

Giné kázanj.

Z njžto se narodil Gežjš, genž slowe Krystus. Mat. 1, 16.

Po tolika stoletjch přicházý ten tak slawně zaslibený a tak tauzebně očekáwaný twor, kterýžby hlawu pekelného hada setřjti měl. Pořádkem obecným a působenjm docela giným wycházý z rukau stwořitele swého Marye, gakožto předmět geho neysladssjho zaljbenj, které Bůh na ni má. Nadarmo se wynasnažuge peklo, by swau mocnost na ni wylilo; milost Páně gi předessla, a Bůh wzezřel na ni okem lásky neywraucněgssj.

Kdožby z křesťanů neměl se radowati, zaswěcugic swátek dnes, na který tato nowá Ewa se narozuge, skrze kterau gsme do duchownžho nesmrtedlného žiwota wessli. Marye gest w smyslu mnohem

tužssjm, dítě Božj, obraz Boha wssemohaucýho; ona k welikému důstogenstwj, k mateřstwj Syna Božjho powolána byla. Bylať k tomu vrčita, by Syna Božjho w žiwotě swém nosyla; a w smyslu tom byla žiwý chrám Božj.

Nic nenj w celém přirozenj, coby s nj w přirownánj wgjti smělo. Ty s celá krásná, přjtelkyně má, prawj k nj Pán w pjsni Šalomaunowé. Marya naproti tomu zwe wesskeré přirozenj, by s nj stwořitele gegjho welebilo, a gemu se klanělo.

Poněwadž se wolj za matku Synu Božjmu, tedy wssemi milostmi se naplňuge; a poněwadž gest plná milosti, tedy zasluhuge býti matkau Spasytele swěta. Tato plnost milosti Božj powyssuge gi nade wssecka stwořenj na nebi y na zemi, slowem: Marya má wsse, což nás k neyhlubssj vctiwosti a k neysrdečněgssj pobožnosti pohnauti může. A to bude obsahem mé řeči.

Pogednánj.

Od počátku swěta až do narozenj Marye Panny nic se na swětě nevkázalo welikého a důstogného, coby se buď na Gežjsse nebo geho matku newztahowalo. Adam, člowěk prwnj, byl giž obraz druhého Adama Gežjsse Krysta, w němž gsme se wssickni w duchu swatém znowu zrodili. A Ewa, nasse wsseobecná matka, byla obraz giné Ewy, Marye

Panny, skrze njž gsme wssickni duchownjho žiwota dossli. Progděme pjsma, a wssudy se nám Marya pod neypěkněgssjmi podobiznami okazuge. Tu widjme Judytu, tamto Esther, z nichž prwnj swau srdnatostj, druhá swau maudrostj oswoboditelkyněmi swého lidu se staly. Nynj widjme ctnostnau Abyǧail, která swau pokorau hněw přemožitele Goliásse zkrocuge. Nynj widjme Bethsabei na gasném trůnu pa straně Syna swého, ana wssecku čest a sláwu s njm dělj, gehož maudrost, Maudrost Mesyássowu předstawowala.

Gakéž gsau to vsslechtilé podobizny! Ale to nenj nic než stjn. Nesmjme při tom zůstati stati. Celý pořádek přirozenj se přewracuge, když Marya za matku Synu Božjmu se wolj. Wjme, že wssickni gsme w Adamu zhřessili; ale vloženj Božské, gakkoli wsseobecné gest, předce na Maryi se newztahuge. Newědomost, blud, zbauřenj těla, hřjssná srdce náružiwost: toť gest co od matky Páně wzdáleno bylo. Gakáplnost w nj těch neywznesseněgssjch milostj! Gaká náklonnost k činěnj dobrého! Ale tomu se nediwme. Toť žádala wznessená důstognost Rodičky Božj. Rozum náš se w tmawé propasti tratj, když na gegj zastjněnjm Ducha swatého působený plod wzpomeneme; ale rozum náš musý vmlknauti a přjprawám Božským se klaněti, když o Matce Božj řeč se děge; neboť tyto diwy negsau nic než následky gegjho důstogenstwj.

Syn gegj gest Bůh, a spolu člowěk. Zdali Bůh méně swau matku milowati bude, nežli mi-

lowal král Asswer swau manželku Esther? Tento král poručil, aby žádný před geho twář nepředstaupil, dokud se nezawolá; a kdo se to opowáží, že smrtj vmře. Rozkaz ten ale wztahowalli le y také na Esther? Nikoli; neboť když přissla ku králi, aby za lid Izraelský orodowala, a strachem twář gegj zbledla: wzchopil se král s trůnu, a obgaw gi prawil: Což gest ti Esther? Nebogž se; zákon ten nenj pro tebe, ale pro wssecky. Podiwné wygádřenj! Ale tjm chtěl Asswer řjcy: Rozkaz můg, byť y wssecky mé poddané wázal, předce se newztahuge na tebe, kterau gsem nad giné wywolil a na trůn posadil. A nebylaliž Esther obraz Marye Panny? Gisté. Zákon, který se gako za následek dědičného hřjchu powažowati má, nenj pro ni, ale pro wssecky. Co nás bjdné zde činj, gest bog mezy duchem a tělem; ale bog ten nebyl w matce Božj. Zákon ten nenj pro ni, ale pro wssecky. Ba y gegj tělo od dusse nebylo dlauho rozlaučeno. Tělo Páně ge w nebi; y Maryino tělo gest w nebi. Zákon, kterýmž tělo nasse w hrobě až do saudného dne ležeti a hnjti má, nenj pro ni, ale pro wssecky. Gaké to tedy přednosti Matky Božj! Na tuto důstognost zakládagj se také slawná gména, gjmiž gi cýrkew od počátku ctila. My gi nazýwáme spolupůsobitelkynj nasseho spasenj, protože nám dala toho, gemuž gsme spasenj powinni, gmenugem gi prostřednicý; nebo gako Bůh nic neodepře Gežjssi, swému gednorozenému Synu: tak Syn Božj neoslyssj prosby Marye, matky swé.

Wssak rozmnožme sebe wjce gegj tytule, nikdy gakž slussj, gi nevctjme. Mezy Bohem a mezy Maryi gest nesmjrná prostora; ale postawme gi hned prwnj po Bohu, a nade wssecky Anděly wywyssena bude. Zpolehněm wssj důwěrnostj a náděgj na Gežjsse, Spasytele swého; ale nerozmeyssleyme se k orodownicy nassj autočisstě bráti, a daufati, že nám v Gežjsse Syna swého wsse wyprosý. Pomysleme sy, gestli sy gj sám Bůh wážil, tak že gi w nebesých oslawil, tjm wjce že nasseho vctěnj zasluhuge.

Pročež důstognost Marye Panny zasluhuge nassj vctiwosti, a gegj láska a dobrota nassj důwěrnosti. Kdožkoli, pod a přistup k matce Božj. Gakkoli měsýc a slunce gegi gsau podnožj, a hwězdy se stkwěgj okolo nj; gegj neywětssj blesk pozůstáwá w tom, že se k nám snižuge a nassim potřebám pomáhá. Prwnj zázrak, který Pán včinil w Káni Galileyské, stal se na žádost geho neymilegssj matky. Toť gest důkazem, že Pán chce, bychom wždy skrze tuto prostřednicy prosýce o něco, k němu přistupowali. Gežjš, Syn Božj, sedj nynj na prawicy Božj; on gest náš Bůh, a náš někdegssj sprawedliwý saudce. Tato myssljnka, ana nám předstawuge geho přjsnau sprawedlnost a nasse hřjssné žiwobytj, naplňuge nás strachem a bázni. Ale když sobě pomysljme: Marya gest matka geho a prostřednice nasse v něho: toť nás opět naplňuge náděgj a vmenssuge nassi bázeň; neboť na ni nic nenalezáme, cožby nás strassilo, ale coby nás náděgj

a důwěrnostj naplniti mohlo. Gest prawda, Marya gest gen stwořenj: ale od tohoto stwořenj possel Gežjš Krystus, Spasytel náš. Gakž gi tedy nemáme milowati a ctjti?

Zde s nj w skutku řjcy musýme: Ey! welebiž dusse má Hospodina, neboť mnohé a weliké wěcy na nj včinil. Pán gest s tebau Marye; ten wssemohaucý neywyšssj Hospodin gest s tebau; tys plná geho milosti; neboť od twého početj a narozenj oswěcowala tě milost Páně, bys byla matkau Spasytele swěta. Požehnánas ty mezy ženami; tys nosyla pod swým srdcem neywětssj požehnánj swěta, wykupitele lidského.

Záwěrek.

Tak prozpěwugj a za požehnanau wyhlassugj dnes tisýcerá usta rodičku Božj. Spogmež s nimi tu radostnau pjseň a řekněme pozdrawugjc gi s Andělem: Zdáwas Marya, milosti plná, Pán s tebau, požehnána ty mezy ženami, matko Pána nasseho Gežjsse Krysta, gemuž buď čest a chwála a djky na wěky wěků.

Amen.

Na den powýssenj sw. křjže.

A gá, když budu powýssen od země, wssecko potáhnu k sobě samému. Jan 12, 32.

Z přjhod znamenitých, které k zwelebenj křesťanstwa přispěly, nenj poslednj ta, která přjčinu dala k zaswěcenj swátku dnessnjho. Slawjme dnes swátek powýssenj sw. křjže, křjže, na kterém Spasytel swěta pněl, swau předrahau krew wycedil, zápis hřjchu roztrhl, s otcem nebeským lidské pokolenj smjřil, a gemu bránu do řjsse nebeské otewřel. Nenjliž tedy hodno, sprawedliwo a slussno, bychom my následownjcy Krystowi w žiwé měli paměti, a hlubokau ctili vctiwostj nástrog wykaupenj a spasenj swého?

K tomu cýli gsme se dnes sessli, bychom w paměti obnowili, a s pokorným a wděčným srdcem slawili památku powýssenj křjže Páně. Co ale toto powýssenj znamená, zkrátka poslyssme. Asy tři sta let po narozenj Páně pobožná cýsařowna Helena, matka cýsaře Konstantýna, nassedssi křjž Gežjssůw, wyzdwihla a powýssila ho na mjstě tom, kdež Spasytel pněl. Tu stál tento překrásný praporec wjtězstwj křesťanské wjry dlauhý čas, až Perský král Kosrors, za panowánj cýsaře Foky, wpád do země zaslibené včiniw, mnoho křesťanů pobil, a dobyw města Geruzaléma, mezy ginými kořistmi zawezl s sebau do wlasti swé křjž Spasytele nasseho. Nebyl ale déle w rukau pohanských než 14 let; neboť Syroes, syn Kosrorůw, včiniw smlauwu a pokog s cýsařem Herakliem wydal mu y křjž swatý; a tak cýsař Heraklius opět tuto korauhew wjtězstwj Páně s slawným processým na hoře Kalwáryi, kdež Krystus byl vkřjžowán, wyzdwihl a powýssil. Totoť gest přjběh o Powýssenj swatého křjže.

Na ten křjž swatý, dnes wyzdwižený a opět slawně powýssený, my nynj hledme. Mogžjš wyzdwihl hada měděného na paussti; a ti, kteřj naň hleděli, od vssřknutj a neduhů vzdrawowáni byli. Nač my hleděti budeme, bychom od swých duchownjch neduhů vzdrawowáni byli? Na křjž Gežjsse Krystá. Ten křjž k vzdrawenj nassemu wssudy se nynj powýssuge w chrámjch a w domjch, po cestách a ryncých, na wrssjch a w dolinách. Křjž tento gest

obrana duſſe, ochrana těla, autočiſſtě w protiwenſtwj, ſladkoſt w ſauženj, pozdrawenj w nemocy, náděge w ſmrti. Křjž, ne wjce ſſibenice, na které otrocy vkřižowáni býwali; ale křjž geſt nynj waſſe neywětſſj čeſt, neyſlawněgſſj wjtězſtwj, neypěkněgſſj okraſa, a neymilegſſj chlauba, tak že ſ ſw. Pawlem řjcy muſýme: Odſtup to ode mne, abych ſe w něčem chlubil, gediné w křjži Pána naſſeho Gežjſſe Kryſta.

Ale co půſobj w nás památka křjže Gežjſſe Kryſta? My powyſſugem křjže na wſſech ſtranách: ale gaký vžitek z toho pocházý? Gdauce okolo křjže, pomjgjme, a včinjli někdo křjž, a pomodlj ſe zběžně Otče náš, giž myſlj, že wſſe dobře odbyl.

My gdauce okolo křjže, máme na počátek a konec wjry naſſj, na Gežjſſe Kryſta, ſe vpamatowati; a toto vpamatowánj má w nás ſpaſytedlné aučinky způſobiti. A které gſau ty aučinky? W dneſſnj řeči ge oznámjm.

Kdykoli na křjž pohljdneme, to má w nás zbuditi:

1) Oſſkliwoſt hřjchu.
2) Ljtoſt a láſku k Gežjſſowi.
3) Vtěſſenj w ſauženj.
4) Náděgi a vpokogenj w ſmrti.

Pogednánj.

Křjž Gežjſſe Kryſta ſe powýſſuge:

Předně: aby w nás ošklíwost hřichu wzbudil. Slowa pohybugj a přjklady táhnau, prawj obecné přjslowj. Mnohému člowěku kdyby se gazyky lidskými y andělskými mluwilo, gest tolik platno, gako hlas wolagjcýho na paušti; wšecka slowa se o geho skalnaté srdce rozrážegj, a žádné ho nepronikne. Co ale nemůže slowo, to včinj přjklad. Gest zde někdo, kterého slowo Božj, hřjšnjku wěčným trestem hrozycý, dosawád nepohnulo k lepšjmu žiwotu, cy! wiz krjž Gežjše Krysta. Zde máš obraz vkřižowaného Syna Božjho, an na šjbenicy krjže mezy nebem a zemj wisý! Wyobraz sobě w myšli, že od spodku paty až do swršku hlawy mjsta zdrawého na něm nenj. Tam wisý gako ruhač a zloleyce, gako zločinec a odbognjk, ten který hřjchu neznal. Rozwažug ó křesťane: kdo gest ten, který na krjži wisý? co zawinil? a nagdeš, že byl gednorozený Syn Boha žiwého; že nic zlého nevčinil; ale on prawil k swým neyauhlawněgšjm nepřátelům: Kdo z wás může mne trestati z hřjchů? Ale nemohl žádný. Bezbožnost ljtých nepřátel, gegichž peychu byl vrazyl, že gegich zlý žiwot káral; láska geho neobmezená k lidem přiwedla ho na krjž. Ale gako tichý beránek šel na smrt, a neotewřew ani vst, wycedil krew za nás hřjšné.

O gakž přjsný byl Otec nebeský na Syna swého milého, o němž sám prawil, že na něm má zaljbenj! Wtiskněme to w srdce sobě. Když Bůh

na Synu swém gediném hřjch tak strassliwě tresce, w gakéž musý mjti osskliwossi hřjch! O! ty, který sobě z pekla posměch činjš, pod a wiz křjž Páně. Ty, který hřjch k hřjchu přidáwáš a w prostopássnosti srdce swého bůgného prawjš: Zhřessil gsem, co se mi stalo zlého? Pod a wiz křjž Páně; pod a řekni, můžešli s srdcem pokogným, že nenáwidj hřjchu, když ho na Synu swém tak tresce! Když se tak děge na dřewě zeleném na Synu geho; se suchau a hřjssnau ratolestj gak se djti bude? Když Bůh odsuzuge sprawedliwého, kam se poděge hřjssnjk? Když Otec gediného Syna swého opausstj, a tak přjsně s njm nakládá, gakž naložj s tebau ó lehkomyslný hřjssnjče! Dlauholi gesstě w smrtedlném spánj hřjchu wězeti budeš? Kdy k žiwotu lepssjmu bohumilému procýtneš? Ach! tehdáž snad teprw, když Bůh rozhněwaný, krwe Syna swého, kterau pro tebe wylil a kterau ty nohama sslapeš, z rukau twých požádá. Ach! tehdáž k tobě řekne: Wolal gsem tebe, ale nechtěl gsy hlasu mého slyssetí; a protož nynj ani gá tebe neoslyssjm, a když budeš wolati: Padněte na mne wy pahrbky a hory, k sauženj a k bjdě twé smáti se budu.

Za druhé: Křjž Gežjsse Krysta má w nás ljtost a lásku k Spasyteli wzbuditi. Ty dobrý synu nebo dcero dobrá, kteřj gste milého Otce swého smrti ztratili: když gdete okolo hrobu milého Otce swého, mluwte: zdaliž nic necýtjte? nepamatugeli wás ten hrob, který ho kryge, že tu ležj rozmilý,

o wás pečliwý, dobrý Otec wáš? To pohljdnutj na hrob Otce wasseho připomene wám geho starosti, které o wás měl, tu lásku, kterau wám prokazowal, tu prácy, kterauž ani zymy, ani horka, ani těžkosti nelituge, na wás wynakládal; kterak raděgi swým vstům vtrhl, a wám poskytl; a wssemožně se staral, aby wám statek a zbožj zanechal, a wolněgssj žiwot způsobil; wy dobré děti, které gste měly otce dobrého: když sobě připomenete, že gste tak dobrého otce častěgi zarmautili a vrazyli; nepronikneli ljtost srdce wasse, a nebudeli slze z oka wasseho twář swlažugjcý swědkem, že toho litugete, a tjm Otce gako za odpusstěnj prosýte?

Zde na křjži gest hrob neylepssjho Otce wasseho, křesťané, wy geho krwj wykaupené dobyté děti! Nechť wás křjž vpamatuge na lásku geho, co pro wás vřinil, tento neylaskawěgssj Otec, a na to, co wy geho děti, činiti máte. Ten křjž wám prawj: Žádný otec nemilowal tak djtě swé, gako tento milowal lidi. A nemá nám býti ljto, když Otce tak dobrotiwého hněwáme? Chcemeli se o geho lásce přeswědčiti, wizme, gakž on nás milowal. Deyme, že gistj poddanj se proti mocnáři swému pozdwihli, a tak statky y žiwoty ztratiti měli. Giž se gim strasslíwý ortel četl, že ohawnau smrtj sgjti magj. Kdyby w této smutné přjpadnosti gediný syn vraženého mocnáře powstal a řekl: Ljto gest Otcy mému y mně, že tolik poddaných ohawnau smrtj sgjti má; gá chcy býti prostřednjkem

u obětj sprawedlnosti za ně; gá chcy vmřjti, aby oni žiwi byli, a kdyby w skutku za ně žiwot dal, řekněte, kdyby wy gste byli ti, za které vmřel ten syn, nezaslaužilliby ten welikomyslný dobrodinec wssi wassj láskу? nebylliby hoden, aby gste ho wssickni milowali?

Ey wizme křjž! Na něm wisý gediný Syn Otce nebeského, prostřednjk náš, který se za hřjchy nasse Bohu, mocnáři nebeskému obětuge. Djž pjsmo, že sotwa gest kdo, aby za giného třebas sebe sprawedliwěgssjho žiwot dal; a nynj Bůh nám tak weliké dokazuge láskу, že Krystus za nás, když gsme hřjssnjcy byli, vmjrá? Mohlli wětssj lásku k nám prokázati? A nezasluhugeli nassj ljtosti a láskу?

Za třetj: Křjž Páně má nás w saužení vtřchau naplniti a potěssiti. Bůh žiwot náš tak zpořádal, že netrháme wždy po cestách wzdegssjho putowánj nasseho wždy toliko wonné růže k obweselenj, alébrž y často vhodjme o trnj pichlawé, které nás ranj a bolest nám působj. Negen v lidj sprostých, nýbrž y w neywyšssjch palácých často se pohnau prsa těžkým wzdychnutjm pozdwižená; často wypustj oko slzy, swědka srdce ztrápeného. Někdy tak gsau tmawé cesty putowánj nasseho, že ani hwězdičky radosti a naděge nám nezaswjtj, a žádný sebe milegssj přjtel nenj s to, by srdcy nassemu polehčenj a vpokogenj působiti mohl. Čeho swět tobě, dusse zkormaucená dáti nemůže, toho křjž Spasytele twého tobě poskytne.

Neſtěžug ſobě, že trpjš ſauženj, bjdy, boleſti, protiwenſtwj. Ey wiž, Pán nebe a země, neſe křjž těžký na ſwých ſwatých ramenau a prawj k tobě: Chceſli za mnau přigjti, wezmi křjž ſwůg a následug mne. Miſtr neſe křjž, a včedlnjk ſe zpauzý geg néſti? Rozpomeň ſe, trpjšli mnoho a třebas newinně, že on tak na duſſi trpěl, až hrůzau krwj ſe potil; že tebe žádný tak nepoličkuge, nevplwá, nebičuge, netrýznj gako geho; geſt kalich ſauženj twých tak hořký, gako kalich geho žlučj ſmjſſený? proráží někdo tobě hřeby tupými ruce a nohy? Otwjrá ti kopjm bok a vſmrcuge tebe? Wſſe to trpěl Spaſytel twůg pro tebe; a ty pro něho nic trpěti nechceš?

Konečně za čtwrté: Křjž působj nádějgi a vpokogenj w ſmrti. Nenj důležitěgſſj hodiny pro člowěka, gako poſlednj hodinka. Když člowěk ležj na ſmrtedlné poſteli; wſſe wůkol něho tmau ſe krege a mizý a toliko to pomyſſlenj nás děſý: Nynj předſtaupjš před ſaudnau ſtolicy Božj, byš wydal aučet z činů ſwých; w tu hodinu, když ſwědomj naſſe, které gſme zde rozličnau wýmluwau, tam mnohonáſobným wyraženjm vſpáwali, procýtne a hřjchy gako pekelné potwory nám před myſl předſtawj; když nebe a peklo ſe zdagj o duſſi naſſi ſe gako potýkati? Co w tuto ſtraſſliwau hodinu nás potěſſj a vpokogj? Naſſi přátelé? či bohatſtwj? či ſláwa? či rozkoſſe? Ach! wſſe to tehdáž nic. Nic tehdáž než křjž Gežjſſe Kryſta nás potěſſj a vpo-

kogj. Ne ale tebe, kterýs stále běhal k zpowědi, a wždys Bohu lhal, že se polepssjš, a předce w bahně hřjchu wězel; ne tobě, kterýs skrz celý žiwot swůg Krysta hřjchy vkřižowal, tobě křjž w smrti bude wjce k pomatenj a k zármutku, než k potěssenj a radosti. Ty gen, kterýs oprawdu hřjchu želel, a wssemožně to, cos na sobě hřjssného znamenal, také naprawiti hleděl, gen tobě bude křjž ten k radosti.

Tu řekneš k sobě: Spasytel můg, který pro mne na křjži vmřel, roztrhl zápis hřjchu; on zaplatil dluh, který gsem sám nemohl zaplatiti. Na geho zásluhy spolehnu, poněwadž gsem celý žiwot swůg hleděl gich hodna se včiniti. Daufám tedy, že geho milostj gsa osprawedlněn, žiwota a spasenj wěčného dogdu. A w této naděgi pobožný křesťan půgde z kratičkého žiwota wezdegssjho do žiwota nesmrtedlného.

Záwěrek.

Nechť křjž Gežjsse Krysta lidem swětu oddaným gest gen ku pohorssenj gako Židům, a za bláznowstwj, gako pohanům; nechť lidé, kteřj toliko břicho za Boha magj, a swětem gen páchnau; lidé, gichž počátek gest syce radostný, konec ale žalostný, křjžem Páně pohrdagj: nám budiž křjž dle wyřčenj swatého Páwla moc Božj a maudrost Božj. Ten křjž nechť w nás působj osskli-

wost hřjchu; ljtost a lásku k Spasyteli; vtěssenj w saužení; náděgi a vpokogenj w smrti. A když někdy ten Syn Božj s welikau sláwau přigde ke dnu saudnému, a znamenj swého wjtězstwj, křjž swatý, vkáže, ať tehdáž gest praporec k nassemu wěčnému wjtězstwj, k oslawenj a nesmrtedlnému žiwotu.

Amen.

Na den sw. Hawla.

Pro Krysta wssecko gsem ztratil. Filip. 3, 8.

Zato slowa, která obracugi na swatého Hawla, gehož swátek dnes zaswěcugem, prawil o sobě sw. Pawel, apostol Páně. On byl wywolená nádoba, kterau Bůh poswětil, aby nesl swětlo sw. Ewangelium k zaslepeným pohanům, aby prohljdsse, poznali skrze včenj Gežjsse Krysta, Boha gediného, prawého, Stwořitele nebe y země. A co prawj o sobě w prwnjm swém listu ku Koryntům 15, 9.? Gá gsem neymenssj z apostolů, kterýž negsem hoden slauti apostol. A ten, který byl apostol, ne od lidj, ani skrze člowěka, ale skrze Gežjsse Krysta, od Boha Otce

gakž sám o sobě swědčj Gal. 1, 1.: který byl přemožitel židowstwa, zrussitel pohanstwa, hlasatel swatého Ewangelium, slaup cýrkwe: ten prawj o sobě: Gá gsem neymenssj z apossstolů? Ten, který pro swůg znamenitý rod, swau wznessenau wýmluwnost, weliké vměnj a neynawenau horliwost mohl neywyššjch stupnů slávy a znamenitých bohatstwj dogiti: ten wsse powažuge za leyno, gen aby Krysta zýskal? Čjm wjce se Pawel swěta odřjká, tjm wjce přibližuge se k Bohu; čjm wjce se ponižuge, tjm wjce ho Bůh zwelebuge.

Y nenjliž to zřegmý obraz sw. Hawla, patrona chrámu zdegssjho? Bůh ho předzřjdil k swětské důstognosti; w cýrkwi měl slawných dogiti stupnů slávy. Ale kterak o sobě smeyssjel sw. Hawel? Gá gsem geden z neymenssjch služebnjků Krystowých; wssecko co mám, pokládám za leyna, toliko abych Krysta zýskal. On prawj o sobě, co řekl někdy Gideon, hrdina Izraelský (Saudc. 6, 15): Gá gsem neymenssj z domu Otce swého. Gá wjm, odpowěděl mu Hospodin, ale proto práwě tě zwelebjm a oslawjm. Poněwadž sw. Hawel, moha slávy a rozkossj swětských požjwati, wsseho se odřekl a se ponjžil; protož geg Bůh powýssil a korunau slávy obdařil. —

Sw. Hawlu chwalnau řeč držeti, nenj nic giného, než geho pokoru wychwalowati. Wssecky ctnosti w geho pokoře a zapřenj sebe se zawjragj, totiž: žiwá geho wjra, wraucý láska, tuhý a přjsný žiwot. Bůh chce Hawla powýssiti; ale Hawel

se powýssenj swému zprotiwuge, odřjká se swěta, vtjká na paussť. Hawel se ponižuge; a Bůh ho powýssuge, wytahuge z paussťě, w které gest žiw a tak se zprotiwuge geho ponjženj. W tom Neymilegssj! má dnessnj přednessenj mé pozůstáwati. W prwnjm djlu budem powažowati, gak se swatý Hawel ponižuge a zapjrá, a w druhém: gak Bůh Hawla powýssuge a zwelebuge.

Djl prwnj.

Kdo nenj nic, a nic ze sebe nedělá; kdo gest gen cosy málo, a málo ze sebe činj: ten činj, čeho newyhnutedlně pokora a zapřenj sebe wyhledáwá. Neboť čjm se bude wypjnati ten, který ničjmž nenj? Ale kdo gest welikým, a činj se malým; kdo má wznessené zásluhy a ponižuge se, gakoby gich neměl; kdo wj, že Bůh ho sobě wážj, a předce se za chatrného člowěka pokládá; kdo na swětě sláwy, bohatstwj a rozkossj dogjti může a předce wssého toho se odřjká: toť gest milost Božj; toť gest, o čem sw. Bernard prawj: Neypodiwněgssj ctnost mezy wssemi gest, když někdo o sobě wj, že gest pln zásluh a důstogný, a předce o sobě ponjženě smeyssljl. A tuto podiwnau ctnost na sw. Hawlu nalezáme. Předstawte sobě muže wssj ctj a sláwau obgasněného; muže, an gest mocný slowem, to gest řečj, y skutkem; muže, gegž králowé swěta a knjžata chledagj a sobě wážj; muže, gegž celj národowé a rozlehlé kraginy ctěgj; muže, který diwy činj;

a přitom muže, ani nehledá, než aby byl zatagený a swětu neznámý; který wssjm pohrdá, toliko aby Bohu slaužiti a Krysta sy zýskati mohl: toť w muži tom máte obraz patrný patrona chrámu nasseho, sw. Hawla.

Co sw. Hawel sobě vmjnil, giž z počátku hned sstastně se mu dařilo, Widělť, že nelze dwěma panům, Bohu a swětu slaužiti; a že kdo chce za Krystem gjti, ne ssirokau, z počátku radostnau ale ku koncy dost často žalostnau cestau slávy, rozkossj a bohatstwj; ale auzkau a bodlawau cestau zapřenj sebe a pokory pokračowati musý. W mládí dostatečně wycwičen gsa od sw. Kolumbána opata, swé znamenité a slawné rodiče y wlast swau opustil, zemi Škotskau, w Angličanech, a odebrel se do Francauz a k Šweycarům, gako druhý Pawel, apostol Páně, horliwě Krysta pohanům ohlassuge. Geho horliwá dusse stále po tom žjžnila, aby těm slepým lidem wzesslo swětlo wjry prawé; a o nic nepečowal wjce, gako aby gim tu swjcy swatého Ewangelium zažehl a rozswjtil. Bůh pak požehnal práce a vsylj geho. Když přissel k gezeru Duryenskému; tuť horliwostj gako nowý Eliáš rozpálený, lid na wjru Krystowu horliwě obracel, chrámy pohanské russil, modly bořil, a oběti gim přinesené do gezera vwrhowal. Ale na tom nebylo dosti. Co tedy včinil? Včinil hrdinské předsewzetj, které mu toliko milost Božj wnuknauti mohla. Kdyby tělesné a swětské maudrosti se byl tázal; taťby geho aumysl za bláznowstwj byla wyhlásyla. Ale co

prawj sw. Pawel? Maudrost tohoto swěta bláznowstwj gest v Boha. (1. Kor. 3, 19.) A opět, 1. Kor. 1, 27.: Co bláznivého gest v swěta, wywolil Bůh, aby zahanbil to maudré.

Hawel se odebral na paussť, která wjce daupatům ljté zwěři, nežli obydlj lidskému podobna býti se zdála. Zde nalezá swůg byt osamotě, který sy w auzké geskyni wyhljdl. Geskyni tuto powažuge za hrob swůg; on gest hotow w nj žiwot swůg dokonati.

Kdybych mluwil o tom, co sw. Hawel na paussti činil; kterak nebeským swětlem byl oswěcowán, w gakých spasytedlných aumyslech se vtwrzowal, w ctnostech wznessených cwičil, a w gaké přjsnosti žiwot trávil, mluwilbych o wěcech, které nasse nahljdnutj přewyssugj. Musyl bych mluwiti, že zcela ewangelický žiwot wedl, že skrze modlitbu s Bohem nevyžssj měl přátelstwj; že tu swau geskyni oslawil swým skraussenym pokánjm, kteréž se rownalo pokánj Eliássowu a Janowu; že půst tridennj byl geho pokrm, žjněný pytel geho oděw, holá země geho postel; že tělo swé a geho žádosti krotil. Wsse toto gest wýborné a chwály hodno. Ale gesstě něco gest wětssjho, a to syce: že při wssj swé dokonalosti chtěl swětu býti neznámý, a že chtěl splniti, co prawj sw. Bernard: přičiň se, abys swětu neznámý zůstal.

Na paussti té, swětu neznámý, několik let ztrávil. Ale přissla hodina, kde gi opustiti musel.

Powěst o geho swatosti tak se wssudy roznesla, že ze wssech stran lidé k němu pospjchali, geho swatosti aučastni býti chtjce. W tom geg powolal, weywoda Kunzo k dworu swému. Nynj mu nastalo giné žiwobytj. Mysljme snad, že obyčege dwořské na sebe přigal, že lehkomyslný duch, duch toliko po rozkossech a radostech swětských gdaucý, srdce geho opanowal? Nikoli. Co Hawel činil na paussti, w tom se cwičil při dwoře. Gako prwé, tak y nynj pilně se modlj, přjsně se postj, w mrawjch prostotu, w řečech wyřjmnost, w gednánj bohomyslnost a pokoru na sobě vkazuge. Dwůr se mu proměnil w paussk. Geho malá komůrka, w njž v prostřed paláce knjžecýho přebýwal, byla gako ona starozákonnj swatyně, w které Bůh bydlel; gako archa v prostřed dwanáctera pokolenj Izraelských; a gako slitownice, kdež Hawel stále obět swé pokory za knjže swé Bohu obětowal. Knjžeti Kunzowi rozstonalo se dcera neymilegssj. Wsseliké vměnj a spomáhánj lékařů neyvčeněgssjch nebylo k prospěchu a k pomocy. Mnozý se o vzdrawenj gegj pokusyli, ale žádný toho dowésti nemohl. Nynj wzal Kunzo autočisstě swé k Hawlowi, který obrátiw se k Bohu s wraucnau modlitbau, nepřestal prosyti, až prosba geho wyplněna byla. Wědělk, co dj písmo: Proste a bude wám dáno. Gako Mogjjš s wyzdwiženýma rukama se modlil, nevmdljwage; tak modlitbau wraucnau wyprosyl sw. Hawel zdrawj dceři knjžecý, a zarmauceného otce potěssil.

Kdož wyprawj duchownj radost sw. Hawla, když ta geho modlitbau od smrti wyprossená dusse geho včenjm w poznánj prawého Boha wycwičená panna, z wnuknutj Ducha sw. sobě obljbila s přiwolenjm Sigisberta krále, do klásstera gjti a tam ostatnj dni žiwota swého Bohu poswětiti? Tak že ze dwora prwé swětského a bezbožného včiněn gest dwůr duchownj a pobožný. Gakých pak asy pokladů, myslj sy někdo, obdržel Hawel ode dwora knjžecýho? Tak owssem mnozý sauděgj; ale Hawel pokládal se za sstastného, že nic s sebau newzal, než co tam přinesl, dwogj poklad, totiž: poklad chudoby a pokory. Kunzo, chtěge mu se wděčným prokázati, obětowal mu mnohé drahé dary a spolu biskupstwj Konsstanské; ale Hawlowi nezáleželo na pokladech a sláwě gako na chudobě a pokoře. Y nawrátil se na swau paussť, a tam založiw několik klássterů a mnoho mnichůw k sobě připogiw, žiwot wedl gako prwé pokorný a přjsný.

Na tuto pokoru wystawěl Hawel celý duchownj dům swého spasenj. On dobře znal cenu této perle, a protož wsse prodal, aby gen gi kaupiti mohl. Gá nemjnjm řjcy, že y my gako on wlasť milau máme opustiti, bohatstwj a gměnj se odřjcy, na paussť gjti a o samotě žiwu býti. Ale to prawjm, že při bohatstwj a sláwě, auřadech a prácech, nic od pokory křesťana nemáme ztratiti. Owssem gest to cosy těžkého; ale zde se neprawj, geli to co těžkého nebo lehkého; ale o tom, co Bůh chce. Hledme w zrcadlo wssj ctnosti, na Spasytele na-

ſſeho Gežjſſe Krysta, an prawj: Učte ſe ode mne; neboť gſem tichý a pokorný ſrdcem. Mat. 11, 29. A geſtli ten přjklad geſt tuže wyſoký pro náš, obraťme oči ſwé na ſw. Hawla, gakožto neydokonalegſſjho náſledownjka Gežjſſe Krysta. On wſſecku ſýlu ſwau wynaložil, aby malý zůſtal; ale deyme pozor, Bůh naproti tomu wſſech pokladů miloſti ſwé vžjwal, aby geg oſlawil a zwelebil. A o tom w

Djlu druhém.

Korunowaný žalmiſta Páně ſw. Dawid prawj w Žalmu 138, 17.: Přjliš vctěni gſau přátelé twogi ó Bože! Bůh tedy má potěſſenj, když ſwaté, přátely ſwé, oſlawuge. Ale přiznati geſt ſe potřebj, že Bůh žádných z ſwatých tak nehledj zwelebiti, gako těch, kteřj w zapřenj ſebe ſamých a w pokoře neydále přiſſli. Proč? proto že Bůh, gſau ſlowa ſw. Auguſtýna, ne tak korunuge ge dary ſwými, gako korunuge a powyſſuge w nich dary ſwé. Potřebugem toho giný přjklad, než gako máme na ſw. Hawlu? On ſe ponjžil; ale čjm wjce ſe ponjžil, tjm wjce ho Bůh oſlawil. Oſlawil ho djlem ſkrze ſebe, když mu znamenj Božſtwj ſwého vdělil; oſlawil ho twory, když mu v knjžat a národů ſwěta čeſt a ſláwu způſobil. Toť geſt, což w geho chwále geſt neywětſſj a neydražſſj.

Bůh gest mezy ginými wlastnostmi, wssewědaucý a wssemohaucý. Gako wssewědaucý wj a předzwjdá y budaucý wěcy a zpytuge ty neytegněgssi srdce prameny. Gako wssemohaucý působj wsse a činj. W sw. Hawlu vboge to nalezáme. Částku wssewědaucnosti Božj, totiž ducha prorockého; a částku wssemohaucnosti swé, totiž daru činěnj zázraků propůgčil mu Bůh, tak že se nám vkazuge Hawel gako člowěk, který maudrostj Božj gest oswjcen, a mocý Božj ozbrogen.

Na kom odpočine Duch můg, Duch maudrosti a rozumu? ptal se Bůh proroka Izaiásse; a prorok odpowěděl: na tom, kdo bude pokorný srdcem. Slowa ta na sw. Hawlu se wyplnila. Mimo giná proroctwj, swau wlastnj smrt předpowěděl. Neboť procházege se mezy hustým trnjm, k Bohu se modlil, a padna na zem, prawil: Zde bude odpočinutj mé až na wěky. A tak y potom skonal.

K tomuto duchu prorockému připogme y dar činěnj zázraků. Že dceru Weywody Kunzy pauhau toliko modlitbau vzdrawil, swrchu giž gest vrčeno.

Gestliže Bůh swatě swé za této smrtedlnosti, gessto gest čas práce, takowým způsobem oslawuge; cožť gim přihotowuge po smrti, gessto gest čas odplaty pro ně? Sw. Hawel swatě žiw byl, swatě y w Pánu vsnul. Což pak přihotowil Bůh pro Hawla swatého? Smrt gest ponjženj pro Knjžata a pány tohoto swěta. Byť y třebas celý swět

gménem swým byli naplnili, a celau zemi bleskem slávy swé byli zaslepili: ach! w hrobě zmizý a zhasne wssecka sláwa a důstognost; a paměť gegich pomine gako den wčeregssj. Trefně prawj Žalmista Páně 30, 13.: W zapomenutj dán gsem a gako mrtwý od srdce z paměti wyssel gsem. Ale přátelé Božj třebas y w lůnu smrti y w tmawých stjnech hrobowých obdařuge Bůh nowým bleskem. Po tolika sto letech wssickni katoličtj křesťané dosawád autočisstě k němu bérau, geho orodowánj a mocy zakussugj, a ctjce geho památku a zaswěcugjce geho swátek, wzýwagj geho swaté gméno, obdiwugj se geho činům, probuzugj se k následowánj geho chwalitebných, wznessených ctnostj.

Záwěrek.

Ale což gest wssecka ta sláwa pozemská, když gi k slávě nebeské, k koruně nesmrtedlnosti, přirownáwáme? Co swatým na tom záležj, zdali gsau lidem welicý či malj, když gen gsau welicý v Boha. Co oni se ptagj po tom, oslawugeli se gméno gegich na zemi, když gest gen w knize wěčné řjsse zapsáno? Tak swatý Hawel wsseho nasseho oslawowánj pro sebe nepotřebuge; ale my ho potřebugem pro nás. Gestli ho Bůh powýssil; tedy to včinil proto, by nás poučil, gak my se w zapřenj sebe a w pokoře cwičiti máme. Wssecka

sláwa toho swěta gest gako blesk, an w nocy s nebe, gako hwězda, spadá, a zmizý. Nasse neywětssj čest buď, taužiti s sw. Hawlem po sláwě nebeské, která nás k Bohu wede; a gako swatý Hawel se ponjžil a Bůh ho powýssil: tak y my, skrze zapřenj a ponjženj dogdeme zwelebenj a oslawenj v Boha w řjssi žiwota nesmrtedlného.

Amen.

Na den poswěcenj chrámu Páně.

Dnes stalo se spasenj domu tomuto. Luk. 19. 9.

Spasenj se musyloť státi domu člowěka smrtedlného, do kterého nesmrtedlný Bůh wstaupiti se ponjžil. Geho přjtomnost člowěku tomu y těm, kteřj w něm bydleli, nic giného nezpůsobila, nežli sstěstj a spasenj. Wkročenj Gežjsse do domu Zacheowa bylo důkazem, že přissel na swět, aby hledal a spasyl, což bylo zahynulo.

Zacheus, wrchnj nad celnými, žádostiw byl widěti toho diwotworného muže, an na wssech mjstech, která prossel, znamenj mocnosti swé zanechal; geho žádost tjm byla wětssj, když vslyssel,

že Gežiš práwě gest w té kragině a mjstě, kde byl Zacheus. Y wida, že zástup weliký ge s Gežjssem, předběhl zástup tento; a poněwadž byl postawy malé, ochotně na strom planého sjku wlezl, aby odtud Gežjsse widěti mohl. Tato wraucná žádost tak se Gežjssowi zaljbila, že při prwnjm Zachea spatřenj, laskawě naň promluwil a k němu se pozwal. Zachee, prawil Spasytel, s stup spěssně dolů; nebo dnes w domě twém musým zůstati. O gakž asy tato laskawá slowa musyla srdce Zacheowo potěssiti, gakau radostj ge musyla naplniti! On chtěl Gežjsse gen widěti; a Gežiš mu přjtomnost swau obětuge a k němu se zwe. Gaké to neočekáwané sstěstj pro Zachea! Y spěssně se stromu sstaupil, s radostj Gežjsse přigal, a do přjbytku swého uwedl. Tam aučinek milosti Páně zakusyl, když na slowa Gežjssowa, která z vst geho slyssel, řekl: Ey! polowicy statku swého chcy dáti chudým, a oklamalli gsem w čem koho, nawrátjm čtwernásob. Na toto dobré předsewzetj řekl Gežjš: Dnes se stalo spasenj domu tomuto, protože y on gest syn Abrahámůw.

Neymilegssj! Práwě tento Bůh, který se psnjžil do domu Zacheowa wkročiti, a geho spasenj způsobiti, ten, prawjm, ponjžuge se až do dnessnjho dne do přjbytků přicházeti a w nich přebýwati, které k geho cti a sláwě wystaweni a poswěceni gsau. Také w tomto chrámě, který gest k geho cti poswěcen, gehož poswěcenj dnessnjho dne

památku konáme, gest Božstwjm y člowěčenstwjm swými přjtomen; gde on k nám sstupuge, by nás pasyti mohl. Stalo se tedy dnes spasenj chrámu tomuto, gako se stalo domu Zacheowu, a my gsme tak sstastnj gako byl Zacheus. O kdybychom wssecku milost tuto nám vdělenau powažowali! O kdybychom tenkráte, když do chrámu tohoto a přjbytku Boha neywyššjho se scházeti máme, tak přicházeli, gakž přjslussj! O bychom s prawau pobožnostj sem přicházeli, zagisté gako Zacheus, aučinek milosti Božj bychom w sobě zakusyli.

Shromáždili gsme se dnes zde, bychom weyročnj památku poswěcenj chrámu Páně swětili. Y což wám potěssitedlněgssjho a spolu spasytedlněgssjho powědjti a přednesti mohu, gako když wám ty vžitky gasně před oči předstawjm, gichž w chrámu Páně docházýme. Djl prwnj. Ty vžitky gsau přjčinau, proč chrám Páně w neywětssj máme mjti vctiwosti. Djl druhý.

Djl prwnj.

Bůh, Pán nebe a země, wesskeren swět za chrám sobě obljbil. Wstaupjmli na nebe, dj žalmista Páně w Žalmu 138,7, gsy tam; sstaupjmli do pekel, ey! přjtomen gsy. Wezmuli křjdla swá na vswjtě, a budůli bydliti w končinách moře, y tamť ruka twá, ó Pane, prowodj mne,

a držeti mne bude prawice twá. Wssewssudy geho neskončená mocnost působj, nestjhlá maudrost řjdj, nesmjrná láska zachowáwá a swatá prozřetedlnost bdj a zprawuge.

Nicméně na důkaz wděčnosti, a aby Boha na bljzku měli, k němužby se w potřebách vtjkali, lidé wystawěli mjsta k geho cti a chwále, gež chrámy gmenugeme. Mlčenjm pomjgjm, že wssickni skoro národowé chrámy na čest Bohu wystawené měli. Arcyotcowé židowsstj, tu kde se gim Bůh vkázal, oltáře k geho cti wzdělali. Ssalomaun wystawěl chrám welmi nádherný a slawný a geg ke cti Boha neywyššjho poswětil, aby w něm Židé, když se zůřiwj nepřátelé na ně walili, země suchotau pukala, hlad a mor ge zžjral, w gakékoli potřebě a sauženj, k Hospodinu Bohu swému se vtjkali, w bogjch za wjtězstwj, w potřebě za pomoc, w nebezpečenstwj za ochranu prosyli, a za obdržená dobrodinj a dary děkowali. Bůh, wida gegich skraussenost, zřjdka gich oslyssel.

A zdaliž my těch a giných prospěchů w chrámjch nassich nedocházýme? Bůh syce nepotřebuge mjst rukama lidskýma wzdělaných; nebydlj on toliko w Geruzalémě ani na hoře Garyzym; on chce, bychom ho, poněwadž duch gest, w duchu a w pravdě ctili. Bůh nepotřebuge chrámů, ale my gich máme zapotřebj. Neboť chrám gest mjsto, kdež se klaněgjce Bohu, se modljme; gemu jsně prozpěwugeme, geho swatá přikázanj po-

slaucháme a tagemslwj neyswětěgssjch aučastni býwáme.

My chodjme do chrámu, bychom se modlili a Bohu se klaněli. Dům můg, dům modlitby gest, prawj Krystus. Hle Bůh stan swůg zde rozbil a s námi chce smlauwu včiniti. Nenj tu knjže, král nebo cýsař něgaký, ale Pán nebe a země; pán, o němž dj Izaiáš prorok: Nebesa gsau trůn sláwy geho a země podnožj geho. Ten Bůh zde dary swé a milosti rozdáwá. Hle stánek Božj dj sw. Jan w zgewenj 21, 3: hle stánek Božj s lidmi, a přebýwati bude s nimi. A oni budau lid geho, a on Bůh s nimi bude gegich Bohem; a setře Bůh wsselikau slzu s očj gegich; a bude gegich Bohem a budau geho syny. Zde tedy wssecko, co koli nám na srdcy ležj, wssecky žádosti a sauženj, wssecka myslenj přednássjme Bohu, a tjm mu obět neymilegssj, obět skraussenéhо srdce a pokorného ducha, přinássjme. Zde se k němu vtjkáme, a geg za milost a pomoc, za odpusstěnj hřjchů; za odwrácenj wsseho zlého, za požehnánj na poljch; za zdrawj rodičů, děti, přátel a swých milých a tisýceré dary a milosti Božj prosýme; prosýme a obdržugeme; tlučem a otwjrá se nám; hledáme a nalezáme. Zde před Bohem wsseliká nerownost mizý; Bůh zde prosbu žebráka gako knjžete; starého gako mladého wysseh-

chá. Když křesťan widj, gak se zde beze wssého rozdjlu stawu, wěku a pohlawj lid shromážduge; když widj, gak wssickni společně k Bohu se obracugj: gak za obdržená dobrodinj děkugj; z přjtomných se radugj; za budaucý prosegj: ó tuť srdce člowěka k Bohu se pozdwihne, a wraucným plamenem lásky a důwěrnosti w Boha se rozplápolá. Tu w duchu widj Boha gako na trůnu seděti, který gako otec laskawý čest a chwálu od swých djtek přigjmá, gegich důležitosti swau maudrostj sprawuge, a gim hogné milgsti a dary oděluge. Tuť dusse křesťanská gako holubice, na křjdlách milosti až k trůnu Welebnosti Božské se wznese a tu pocýtj, gak newymluwně sladké gest to pocýtěnj, mjti Boha tak na bljzku a mocy s njm, gako s neymilegssjm přjtelem rozmlauwati, potřeby swé gemu přednásseti, darů a milostj od něho dosahowati.

Toto wznessené ducha pozdwiženj wětssj sýly nabýwá skrze společný zpěw a hudbu. Neboť my na způsob andělů a nebessťanů Božjch, zpěwy Boha chwáliti můžeme. Zpěw a hudba, gakž na chrám Páně přjslussj, wssecky nasse čitedlnosti probuzuge, a dussi nassi gakausy mocý newiditedlnau opanuge. Když společně Bohu prozpěwugem, buď se srdce nasse truchliwostj naplňuge; anebo radostj opoguge. Hudba a zpěw roztržitau mysl w gedno shromážďj a w vtěssený pokog a vtěssenj gako vkoljbá; a nynj opět w neywraucněgssj lásku a djků činěnj rozhorlj a rozplápolá. Nic nenj pod nebem, co nezřjzené nasse žádosti lehčegi a gistěgi w vzdu pogjmá, tichau

spokogenost w srdce vwodj, starosti zapuzuge, srdce radostj naplňuge, gako zpěw a hudba. A nenjliž slussno, bychom Boha, an gest tak dobrotiwý gako welebný, wznessený gako mocný, bychom geg vsty weselými chwálili a pjsně k geho cti a slávě prozpěwowali? Nynj srdce nasse radost cýtj při společném prozpěwowánj: a což pocýtj, když s Anděly Boha oslawugjc prozpěwowati a řjkati budeme: Požehnánj a gasnost a maudrost a djkůčiněnj a čest a moc a sýla Bohu nassemu na wěky wěků!

A co mám wjce řjcy? Zde w chrámě se nám wykládá pjsmo swaté; zde se slowo Božj, zde prawidla wjry, zde poslaupné včenj cýrkwe swaté, zde gednostegné včenj swatých otcůw se přednássj. Mnozý křesťané na Boha, na swědomj, na peklo a ztrátu dusse zapomenuwsse, w tenata marného swěta vpadli a w hřjssjch se zapletli. Spalo gegich swědomj; necýtili paut hřjchů a bezpečně chodili w stjnu smrti. W tom zaslepenj přissli do chrámu Páně. Tuř se gim bohatstwj milosrdenstwj Božjho zwěstowalo; zde se gim vkázala strasslíwá pokuta, která zaumyslných hřjssnjků očekáwá. A co se stalo? Milost Páně ge oswjtilo, gako Augustýna; swědomj gegich probcytla; poznali strasslíwost hřjssnosti swé; a tak oplakawsse hřjchů swých, giné žiwobytj wěsti Bohu přislibili, a tjm spokogenost, lehké swědomj, a milost Božj z chrámu ge domů doprowázela. O gakž mnoho těch neyzatwrzelegssjch hřjssnjků slowem Páně se polepssilo!

Tento chrám Páně by řjcy mohl, gak mnoho bedliwěgssjch hospodářů, laskawěgssjch rodičů, posluss-něgssjch dětj, měrněgssjch čeledjnů, vpřjmněgssjch manželů, pokogněgssjch sausedů, čistotněgssjch mládenců a panen a obcy vžitečněgssjch audů se způsobilo!

(Konečně gesstě něco o swátostech a tagemstwjch, gichž zde aučastni býwáme, powědjti slussj. Kde gsme byli obmyti od nečistoty hřjchů prwotnjho? zde w chrámu; zde gsme skrze křest gako skrze dweře do cýrkwe prawowěřjcých wkročili a bjlým rauchem ztracené a opět nabyté newinnosti přiodjni byli. Wykročili gsme častěgi z mezý powinnosti a vchýlili se od cesty k spasenj. Y kde gsme se opět k Bohu obrátili a čerwa, an na swědom nassem hryzl, pozbili? Zde w chrámě, w zpowědnicy. Kde se posylňugem předrahým pokrmem a nápogem, který nás k žiwotu wěčnému zachowáwá? Zde opět w chrámě. A kdež koná se nekrwawá oběť nowého zákona, která se někdy krwawě na křjži za hřjchy swěta wykonala, než zde w chrámě? Y když my takowých dobrodinj w chrámu, Páně aučastni býwáme, že se zde k Bohu modliti společně prozpěwowati, zákon a přikázanj Páně poslauchati a tagemstwj neyswětěgssjch dogjti můžeme. máliž to námi pohnauti, bychom tento chrám obydlj Páně, negen pilně a bedliwě nawsstěwowali, nýbrž y w náležité vctiwosti měli?

Hle! těch a tak welkých vžitků docházýme zde w chrámu Páně. Z toho wyplěwá, že práwě

pro tyto vžitky chrám Páně w neywětssj máme mjti cti, wážnosti a vctiwosti.

Djl druhý.

Během obyčegným se děge, že každá wěc, čjm wjce nám prospjwá, tjm v wětssj také vctiwosti a wážnostj gi máme. Zdaliž tedy chrámu Páně, který nám k spasenj tak welice prospjná, w neywětssj nemáme mjti wážnosti? Tuto ale wážnost a vctiwost dwogjm dokážeme způsobem: zewnitřnjm a wnitřnjm. Nasse pocta wyzrazuge se na těle: ale počátek swůg z dusse béře. Gako ten, kdo klečj, zpjwá, obětuge a ruce spjwá, zewnitř pobožnost swau na gewo dáwá; tak ten, kdo se modlj, děkuge, Bohu so odewzdáwá, prosý, welebj, ten wnitřnj pobožnost wykonáwá. Člowěk pozůstáwá z těla a z dusse, a tjm se od andělů, ani gsau pauzý duchowé, rozeznáwá. Musýť tedy geho pobožnost býti y zewnitř, totiž, tělesná; y wnitř, totiž, duchownj.

Zewnitřnj pobožnost w chrámu Páně nenj nic giného, nežli gistj způsobowé, kterými swau wnitřnj pobožnost na gewo dáwáme. Nemusegjliž tito způsobowé wsselikau vctiwost a slussnost na sobě vkazowati? Pročež zewnitřnj slussnost gest gakásy mrawopočestnost a mrawů sslechetných zachowánj. Kamkoli okem hneme, wsse nas k neyhlubssj zwe vctiwosti. Pohleďněme na Tabernákulum neboli stá-

nek. Tam gest Bůh, gemuž se kůrowé andělsſti klaněgj. Pohljdněme na oltář; tam gednorozený Syn Boha žiwého gako kněz Bohu otcy za hřjchy naſſe se obětuge. Zde gest křtitedlnice, kdežto gſme poncyprw milosti Božj doſáhli. Zde gſau ſaudné ſtolice, kdež hřjſſnjcy odpuſſtěnj hřjchůw ſwých docházegj. Zde z této kazatedlnice slowo Božj se zwěſtuge. Zdaliž wſſe to k uctiwosti nás neponauká?

Ale zachowáwáli se wždy také tato zewnitřnj pobožnost? Mnozý, naſtogte! křeſťané tak se w chrámě chowagj, gakoby chrám křeſťanſký byl hospoda. Tato sem přicházý, aby se vkázala; onen, aby widěl; a ti kteřj se ſnad newiděli celý teyden, magj chrám za přjhodné mjſto, kdež ſe widěti a ſhledati mohau. Bez ohledu a ſtupu pauſſti ſe vzdg zde očjm, tak gazyku. Co někdy Spaſytel náš Židům řekl, toř y ſnad mnohým křeſťanům řjcy můžeme: Wy! gſte chrám tento učinili peleſſj lotrowſkau. Kryſtus mrſkal z chrámu ty, kteřj ſe tam nechowali gak měli; taký y křeſťan, který ſe weřegného weyſtupku w chrámě dopuſtj, kárán má býti. Ale budemli dobřj křeſťané, když z bázně treſtu ne, z láſky k dobrému, k Bohu a k ſpaſenj duſſe ſwé, zlého ſe wywarugem? Mnozý ſe ſyce tiſſe chowagj; ale aby ſe vkázali za mudrce a wyšſſj nad giné, ſtyděgj ſe klekngti, a giné w cýrkwi katolické obyčegné způſoby prowozowati. Aby ſe na knjžkách modlili, k čemu? oni gſau ducha ſylného a ſrdce citedlného; toř gim doſtateč-

ně poskytne, co mysliti a cýtiti magj. Ale řekněm gen zhola: Gsauce takowj peychy a nepokory těla a ne dusse, swěta a ne Boha milownjcy, hledagj gen toho, k čemu ge wede peycha, k čemu ge pudj tělo, a čeho žádá swět a marnost.

Mnozý, bohužel! a toť gest oplakánj hodno, nevměgj ani čjsti; gegich duch stálau hmotnau prací vnawený, zřjdka myslj. A kterak ten trefj mysliti w chrámě, který se nikdy w přemysslowánj necwičil? Knjžka trefně sepsaná porozmine v cwičenému geho myslljnky; probudj geho čitedlnosti; nápomůže geho nestatečnosti; rozpálj geho lásku. — A gak mnoho gich stáwá w chrámě při mssi sw., ani knjžku, ani růženec, nic w ruce nemagjc! Tak ged porussenj v mezy ty se wtraussyl, kteřj nevmělili na knjžkách, modlili se na růžency. Kterak medle ti se modlegj? Přemeyssleti sami nevměgj, čjsti se nevčili, růžence nemagj, kterakž se modlj?

Žeť zewnitřnj mnohých nynněgssjch křesťanů pobožnost gest tak sspatná, pocházý z toho, protože wnitřnj nenj skoro žádná. Když se člowěk rozhněwá, vlekne, rozweselj, gakž ty náružiwosti hned zewnitř na těle se wyzrazugj? Rozhněwaný vkazuge twář rozpálenau a zamračenau; kdo se vlekl, zblędne a třese se, kdo gest wesel, směge se, bleyská očima, radostj skáče. Takť v wnitřnj pobožnost musý zewnitř se vkazowati. Mnohotwárných a diwokých posuňků nenj potřebj; ale onen Publikán, který oči swé sklopil a w prsy se byl, nevkázalli dostatečně swau v pokoru v skraussenost srd-

ce? Člowěk widj gen zewnitřnj způsob; a člowěka lze oklamati. Bůh ale zpytuge srdce y ledwj. Nenj tedy dost zewnitř býti pobožnu; musýmeř býti y wnitř. Musýmeř na to mysliti, a to cýtiti, co Bohu přednášjme. Co tedy prospjwá otwjrati wsta, když srdce o tom, co z nich wycházý, nic newj? Co platno hleděti na oltář, když dusse po domácých wěcech se taulá? Wyslyšjli Bůh takowého, an se modlj: Odpusť nám nasse winy, ale sám w srdcy hněw, mstu, záštj a kyselost skrýwá? Oprawdowý ctitel Božj přicházege do chrámu Páně prawj k sobě: Zde se chcy Bohu klaněti; láskn a wděčnost a důwěrnost w něho w sobě obnowiti a w sobě vtwrditi. Zde se w modlitbě k Bohu přiblížjm, gemu čest a djky wzdám, w lásce k němu se vpewnjm, z geho dokonalostj se těšjti budu. Zde na geho přikázanj pozor dám a mile rád přigmu za napomenutj, co Bohu, bližnjmu a sobě gsem powinen, bych dobrého se přidržel, zlého se warowal. Zde se w sauženj potěšjm, k trpěliwosti wzbudjm, k ctnosti se probudjm. Zde chcy aučasten býti tagemstwj Páně a srdcem wděčným a láskau plným Bohu oběť neydražšj obětowati, aby to bylo giným lidem k wzdělánj a mně k spasenj.

Záwěrek.

Gak šťastnj bychom byli, kdybychom wssickni tak smeyšleli! Nepřicházelibychom sem gen z no-

wyklosti aneb z mussenosti; ale srdečným potěssenjm. Spogme zewnitřnj vctiwost s wnitřnj pobožnostj. Shromáždugme se zde w duchu pobožnosti wždy pilně; neboť kde se weřegné služby Božj zawrhugj, tam klesá náboženstwj; kde to klesá, tam mizý mrawopočestnost; kbe ta hyne, tam hyne prospěch časný y wěčný. Nebudme zde nikdy bez neyhlubssj pokory a pocty Boha wssemohaucýho; nikdý bez sslechetných, wěrau, nadějj a láskau naplněných myssliněk; nikdy sem nepřicházýme, bychom neodessli polepssenějssj, pobožněgssj maudřegssj a ctnostněgssj.

Amen.

Na den wssech Swatých.

Oblecte se gako wywolenj Božj, swatj a milj. Kolos. 3.

Mezy wssemi důkazy lásky, které swrchowaný Bůh stwořenjm swým dáwá, neywětssj gest zgisté ten, že ge aučastna činj swé nebeské sláwy a newymluwného blahoslawenstwj. W nebesých, w tomto neygasněgssjm přjbytku swé Božské Welebnosti, dowoluge wywolenými swým milým, w neobmezených geho wlastnostech se kochati, z neskončených geho dokonalostj se těssiti, na něho ne gako my nynj skrze zrcadlo w podobenstwj, ale twářj w twář patřiti, a z newystižitedlného lásky geho pramene neyčistssj požjwati rozkosse. Tyto wěcy gsau ten záwod, o který my wssickni rytjři cýr-

kwe křesťanské bržjme; toť gest, co člowěka vmjragicýho naděgj a wěrau, hřjssnjka skrausseností, wssecky nás dychtiwostj naplňuge. Každémuliž ale bude za podjl? Toť gest koruna člowěka ctnostného, a bohabogného.

Tauto cestau ctnosti u bohabognosti kráčeli wssickni, kteřj nynj slávy a rozkossj nebeských požjwagj, oslawenj nebessťané a swatj Božj. O gakž předivný gestiť Bůh w Swatých řěchto w swých! Předivný, že ge k wěčné řjssi swé předwolil; předivný, že ge swau milostj poswětil; předivný, že ge skrze oheň muk a trápenj přeháněl, čistil a zkaussel; předivný, že ge swatými nebessťany, nassjmi zástupcy a ochránci včinil.

K čemuž medle má nás toto rozwažowánj wywolených Swatých Božjch ponuknauti? Dwě wěcy gsau zwlásstě, které nás k vžitečnému Swatých a Wywolených Páně rozgjmánj pobádagj, a w nás wjru posylňugj, naděgi wzbuzugj, lásku rozpalugj; a to syce předně: Bůh nám na Swatých dáwá mocné zástupce a ochránce. A za druhé, tito opět Swatj dáwagj nám dokonalý přjklad: kterak my na swětě žiwi býti máme. Tyto dwě wěcy nassi neywětssj pozornosti gsau hodny, a pro swau důležitost budau také obsahem dnessnj mé řeči. Bůh nám dáwá Swaté za ochránce a zástupce. Což z toho následuge? To, bychom ge ctili a wzýwali. Toť bude djl prwnj řeči mé! Bůh nám dáwá swa-

tě za přjklad, tedy gest nasse powinnost, bychom gich následowali. To budiž djl druhý. Prwnj djl nám powj, co Swatj pro nás činj, a druhý djl nás ponaučj, co my činiti máme, bychom y my swati byli.

Djl prwnj.

Wěc nasseho podiwenj gest zagisté hodna, že Bůh Swaté nám za ochránce a zástupce wywolil. Bůh, dj sw. Jan, gest láska. Zdaliž gest tedy zapotřebj, bychom přistupugjce k Bohu, který gest Bůh laskawý a dobrotiwý, něgakého měli zástupce? My negsme otrocy, gako Židé, kteřj s třesenjm k swatým přistupowali; my máme Boha Otce, k němuž, gakž nás Krystus učj, s láskau synowskau přikračowati slussj. Proč tedy Swaté máte za zástupce? Swatý Tomáš trogj uwodj přjčinu: gedna se týká Boha; neboť Bůh sám skrze Swaté otewřel pokladu swé maudrosti a prozřetedlnosti. Druhá se týče Swatých; neboť skrze gegich ochranu, kterau nám prokazugj, gegich welebnost na nebi se powyssuge. Třetj pak se týče nás, poněwadž my z gegich ochrany mnohý užitek a prospěch nabýwáme.

Bůh otewřel nám poklady swé maudrosti a prozřetedlnosti, že nám Swaté dal za nasse zástupce a ochránce; neboť neypěkněgssj skrze to uwedl pořádek. Zde na swětě gsau wysocý a nizcý,

bohatj a chudj, ſſťaſtnj a vbozý lidé. Ten wyšſſj vtlačuge někdy nižſſjho, a nižſſj záwidj wyšſſjmu geho bohatſtwj, rozkoſſe a ſláwu. Lidé ſami čaſtěgi ſobě ſſkodj, a geden druhého trápj a ſauží. O tomto nepořádku nic ſe w nebi newj. Čeſt, kterau Swatj magj, nečini gich pyſſnými, ale tjm náklonněgſſj nám k ſpomáhánj; a my gim toho ſſťěſtj, kterého požjwagj, nezáwidjme, poněwadž wjme, že nás ſſťaſtné včiniti chtěgj. Nenj pěkněgſſj ſpolečnoſti a ſwazku, gako obcowánj ſwatých. My wſſickni gſme audowé cýrkwe, choti Kryſtowy; audowé těla, gehož hlawa geſt Gežjš Kryſtus. Tato ſpolečnoſt a ſgednocenj cýrkwe w neykráſněgſſjm ſtogj pořádku. Wěděti pak ſluſſj, že cýrkew geſt trogj: cýrkew ſwjtězylá; toť gſau nebeſſťané a Swatj; cýrkew rytěřugjcý; toť gſme zdegſſj proti tělu, ſwětu a ďáblu bogownjcy; a cýrkew trpjcý, duſſe w očiſtcy. Čjmž tato trogj cýrkew geſt ſpogená? ſwazkem láſky. Swatj na nebi vgjmagj ſe a orodugj za nás wěřjcý; a my proſýme a modljme ſe za duſſe w očiſtcy. Neboť tyto duſſe nemohau Bohu za hřjchy ſwé zadoſt včiniti. Chce tedy Bůh, bychom my za ně ſe modlili. Gſauce my ale čaſtěgi hřjſſnj a nehodnj, by nás Bůh wyſlyſſel; tudy chce, by ſwatj na nebi za nás orodowali. A když tedy ſe vgjmá cýrkew zwjtězylá cýrkwe rytěřugjcý, a cýrkew rytěřugjcý cýrkwe trpjcý: pocházý z toho ſwatá gednota duchownjho těla, gehož hlawau geſt Gežjš Kryſtus, neb gakž obyčegně řjkáme: obcowánj Swatých. Tak Bůh wy-

gewilswau prozřetedtnost a maudrost, když nám swaté dál za nasse ochránce a zástupce.

Wssak ale za druhé swatj sami skrze tuto swau k nám ochranu powýssugj swau welebnost. Čehož my se o welebnosti a sláwě swatých domakati nemůžeme, a což nassj wědomosti scházý, to dosadj nám pjsmo swaté. Tak prawj sw. Pawel: Ani oko newidělo, ani vcho neslysselo, ani na srdce člowěka newstaupilo, co Bůh připrawil těm, kteřj geg milugj. Swatj gsau gako Krystus v Boha, tak oni v Krysta nassi prostřednjcy a přjmluwcy. Skrze ně padá rosa milosti Božské na nás Krystus žádné prosby gegich neoslyssj. Zdaliž Bůh w starém zákoně na prosbu sprawedliwých dussj giž napřáhnuté prawice swé k trestánj newztáhl zpátky? Dokawád Mogžjš za lid se modlil s rukama wyzdwiženýma: Izrael zwjtězowal; gak geho ruce klesati počaly, nepřátelé se posylowali. Kolikrátež Bůh neodložil pomsty swé pro Dawida, když chtěl kárati krále Izraelské a Judské? Zdaliž swatj nowého zákona méně gsau mocnj než swatj starého zákona? Budeli Bůh mocy co odepřjti aposstolům, gessto gsau slaupy geho cýrkwe? mučedlnjkům, gessto gsau wyznáwači gmena geho? pannám, gessto gsau choti geho?

Wssak při této welebnosti a sláwě swatých a té ochraně, kterau nám propůgčugj, my za třetj neywětssjho vžitku docházýme. Gestliže my gegich swátky oslawugeme, nečinjme toho tak pro čest gegich,

gako pro swůg vžitek. Zdaliž potřebugj cti nassj ti, gessto v Boha gsau, gsauce wywolenj geho a přátelé? My často prosýme Boha o to, co by nám časem vsskoditi mohlo. Swatj ale, kteřj w Bohu gako w neyčistssjm zrcadle wsse widj, čeho my potřebugem, nežádagj o nic, než co k dussem nassim prospjwá a gest spasytedlné. Gegich prosby gsau mocné přjmluwy; neboť o to prosý, co patřj k vstanowenjm a saudům Božským. O gakž často přistaupili k trůnu Boha neywyšssjho, když nás káragjcý ruka Páně setřjti chtěla! O z gakž mnoha nebezpečenstwj nám pomohli, před nesstěstjm wystřehli, milostj a darů wyprosyli, k dosaženj nassjch modliteb a proseb dopomohli! a co gsme my činili při té péči, kterau oni měli o nás? Přizneyme se, že gsme gich neprosyli wždy o to, oč gsme měli. My se k nim vtjkáme, aby nám wyprosyli přjgemné počasy, aurodu na poljch, požehnanau žeň, odwrácenj nemocy, rozmnoženj statku, zachowánj zdrawj a swých milých. Při wssech těchto wěcech známe mocnost swatých. Týčeli se to ale wěcý duchownjch; mámeli nectnostný zwyk wykořeniti a hřjssné společnosti se zbawiti; mámeli panugjcý zlau náružiwost w sobě vdusyti; plachau bugnost těla zkrotiti; mocnému pokussenj odolati; lákagjcých aulisných marnostj swěta se odřjcy: spomjnáme tehdáž na swaté? vtjkáme se k nim? prosýme gich, aby se za nás přimluwili, a nám, čeho třeba, wyprosyli?

*

Ctěme tedy a wzýweyme swaté; neboť nám ge Bůh dal za nasse zástupce a ochránce. Wssak ale negsau toliko nassi ochránci, ale Bůh nám ge také dal za přjklad, gak y my swatě žiwi býti máme.

Djl druhý.

Slowa pohybugj, přjklady táhnau, dj obecné přjslowj. Přjklad dobrý gest gedna z neymocněgssjch milostj, kterých Bůh vžjwá k nassemu gak povčenj tak k spasenj. Čjm pěkněgssj a gasněgssj přjklad nám někdo na sobě dá ctnostného a sslechetného žiwota, w tjm wětssj ho máme wážnosti a vctiwosti, a nám gest za podnět k dobrému žiwota sslechetného prowozowánj. Toť tjm wjce působj přjklad swatých a wywolených Páně. Nebo nás předně wzbuzuge k swatosti; za druhé oblehčuge nám prowozowánj bohabogného žiwota; a za třetj porážj wssecky námitky, pročbychom swatě žiwi býti nemohli.

Swatj gsau předně přjkladem, který nás k swatosti wzbuzuge. Přjklad gest co-němé přemlauwánj, kteréž y srdce y rozum po sobě táhne. Což pak gest negaků swatý? Swatý gest obraz podstatný wssj ewangelické křesťanské dokonalosti. Tyto tedy obrazy wssj dokonalosti na swětě Bůh nám vkazuge a prawj, co někdy k Mogjssi řekl, když mu podobu archy vmluwy vkázal: Na tu patř a čiň podlé toho. Tak patř a hled křesťane na swého swatého, gakým ty býti máš. Z geho přjkladu

se navčjš, gak zákon zachowáwati, sprawedlnost plniti, láſku prowozowati, hřjchu se wyſtřjhati, Boha se báti, celý žiwot swůg máš spořádati. Kdo žiwoty swatých rozjmá, ten také navčj se, gak wſſecky powinnosti swé konati má, by se zalibil Bohu. Na swatých widjme gasně, co nám w knihách zatmělé přicázj. Widauce na swatých neywýborněgſſj dokonalosti a wlastnosti: pokoru a bohobognost; zapřenj sebe samého; vpřjmnost a sprawedlnost; ſtálost a maudrost, zdaliž tyto na swatých zosobnělé ctnosti k následowánj nás nepobodnau? Cýrkew swatá předstawiwſſi nám za celý rok den po dni přjklad některého swatého, wytahuge dnes tak řjkage oponu, by nám ge wſſecky vkázala, daufagjc, že pohljdnauce na tolik gasných přjkladů půgdeme do sebe, a se obrátjme. Dnes k nám wolá cýrkew: Wizte: tito gſau hrdinowé wjry naſſj; toť gſau duſſe, které od swěta zawrženy, ale od Boha wysoce wáženy byly. Toť gſau ti, geſſto w nebesých přebýwagj. S gegich žiwotem žiwot swůg srowneyte, a nagdeteli něgaký rozdjl, tedy se zaſtydte za to, čjm gſte, a hledte a snažte se, by gſte tjm byli, čjm negſte.

Přjklad swatých za druhé polehčuge nám prowozowánj bohabogného žiwota. Geliž možná zachowáwati to, co Bůh a cýrkew od nás žádá? od nás, kteřj tolik překážek nalezáme, a na kteréž zlý zwyk, bůgnost těla, a heyno wábných zlých lahodnostj tohoto swěta dorážj? Owſſem, že chcemeli býti swatj, muſýme sobě včiniti násylj, zlým náklonno-

ſtem odřjcy, a náruživoſti vduſyti. Gſauli to ale nemožné wěcy? Swatj Božj gaſně žiwotem ſwým možnoſt těchto wěcý dokázali. Powažugme gen: oni bydleli w puſtinách a geſkynjch; do kláſſterů ſe dali zawřjti; vſtawičné modlenj ſpogili s mnohým bděnjm a přjſnými poſty; oni ſe nechali mrſkati, do žalářů ſázeti; tito wytrpěli wſſecku hrůzu ohně a trápenj; onino byli odſrawenj mečem; mnoho gich bylo vkamenowáno, od zwěři roztrháno. A zdaliž to pro Boha wſſecko netrpěli mile rádi? A co ſe s námi děge. Mámeliž my gakau přjležitoſt, bychom takowého ſtálého ducha a neohrozenau myſl a wolné ſrdce vkázali? Bogugemli my tak gako oni bogowali? Geſtli oni to činiti mohli, by cýle ſwého, ſpaſenj doſſli, proč ne y my?

Wjm ale za třetj, gakých wýmluw při tom vžjwáme. Kteraž, řjkáwagj někteřj, můžeme býti ſwatými w ſtawu ſwém? — Ale wždyť máme ſwaté ze wſſech ſtawů, protože powinnoſti ſtawu ſwého bedliwě zachowáwali. — Ale gá mám hoſpodářſtwj a čaſné wěcy k ſprawowánj. Zdaliž ſwatj neměli ty neytěžſſj wěcy a auřady k zaſtáwánj? — Gá gſem člowěk k chybám tuze nakloněný, ſlabý a křehký. Ale což nenj miloſrdenſtwj Božj wětſſj, nežli hřjchowé naſſi? Pomyſleme ſy, že mnozý ſwatj také zpočátku hřjſſni byli, ale obrátiwſſe ſe, na neywyšſſj ſtupeň ſwatoſti přiſſli. Zdaliž poklady miloſrdenſtwj Božjho gſau wyprázdněny? Zagiſté ne. Což tedy řekneme, když někdy w ſaudný

den Bůh nám předstawj tyto swé wywolené swaté, a k saudu nás powolá, že gsme přjkladů gegich nenásledowali? Co řekneme, když nám vkáže rozdjl mezy gegich pokánjm a nassj hřjssnau zarytostj, mezy gegich horliwostj a nassj nedbalostj, mezy gegich žiwotem bohabogným a swatým, a nassjm wlažným, mnohými hřjchy zkáleným?

Záwěrek.

Předegděmež tedy tento hrozný saud; odwraťme od sebe wěčné swé nesstěstj; wkročugme w sslepěge swatých; hleďme na gegich gasný nám daný přjklad bohumilého žiwota a prosme gich, aby nám v Boha wyprosyli, bychom y my k této swatosti čistého křesťanského zde žiwota, a tam s nimi k oslawenj a k požjwánj rozkossj wěčných přigjti mohli.

Amen.

Na den swaté Barbory.

Ty panny, kteréž hotowy byly, wessly s njm na swadbu. Mat. 25, 10.

Kdo nebeské swadby hoden chce býti, gegjž wěčné požjwánj někdy bude odplatau sprawedliwých, musý skutky wjry wykonáwati. Když Pán Gežjš w podobenstwj o desýti pannách oznamuge, že gsau to dusse wěrjcých, totiž my; když nám na srozuměnau dáwá, že lampy gsau prawá wjra, gegjž swětlo nám on vdělil, a gegich nádoby že gsau nasse srdce, w nichž wjra ta hořeti má; když skrze oleg wyobrazuge nasse dobré a k spasenj prospěssné skutky: tedy náwěsstj nám tjm dáwá, že při přjsstj nebeského ženicha někdy ti toliko k nebeské swadbě připusstěni budau, kteřj hořjcými lampami wjry a olegem dobrých skutků zaopatřeni budau. Neboť

prawj pjsmo: Ty toliko panny, které hotowy byly, wessly s njm na swadbu.

Kdyby nebeský ženich, který nás wssech křesťanů na swadbu nebeskau pozwal, nynj přissel, bylibychom owssem lampami, to gest, gménem wěřjcých křesťanů zaopatřeni; měliibychom ale také oleg, skutky wjry? Zdaližbychom patřili do počtu těch opatrných a maudrých panen, co měly lampy y oleg, wjru y skutky; čili do počtu oných blázniwých, gessto měly sjce lampy, totiž wjru, neměly ale olege, totiž skutků? a tak snadby nás Pán neznal, dwéřeby před námi byly zawřjny a my od swadby nebeské odlaučeni.

(Ale co to widjm? Co chce toto dnes neobyčegné shromáždění? Widjm zde lampy, o kterých práwě mluwjm. K čemu tyto lampy, tyto kabance? Přissli gste na swadbu? Podte ženissi křesťanssti! pozdwjhněte očj swých, ukáži wám nebeskau newěstu wassi; newěstu takowau, která nemá ani possk wrnky ani wrásky, ale gest swatá a nepossk wrněná. Snj můžete řjcy s maudrým Šalomaunem: Plást strdi tekaucý rtowé twogi, choti neypěkněgssj, med a mléko pod gazykem twým; wssecka gsy krásná přjtelkyně má. Newěsta ta swatá gsst Barbora. Zaplesente w srdcích swých; dnes w duchu radosti řjcy můžete s Dawidem žalm 117.: Tentoť gest den, kterýž nám včinil Hospodin; weselme a radugme se w něm. Ale ne, gakž dj sw.

Pawel, nepodlé žádostj těla, ne w hodowánj, ne w opilstwjch, a w nestydatostech, ne w swáru a záwistj: ale oblecte se w Pána Gežjsse Krysta.

Shromáždili gste se dnes Neumilegssj, zde, by gste slawnost panny a mučedlnice Božj sw. Barbory zajswětili. Sw. Barbora byla dcera Dioskoma, muže w Nikomedyi znamenitého. W mládi giž láskau k Bohu zahořela, a ač tělo gegj bylo welmi spanilé a krásné, srdce a dusse gegj byla gesstě mnohém spanilegssj a krásněgssj. Y dowěděw se otec, že gest křesťanka, rozljtil se na ni; a dal gi wládaři Marcyánowi k mučenj; když ale ani lichocenj, ani pohrůžky, ani muky ty neystrasslivěgssj gi w aumyslu gegjm zwiklati gi nemohly, vkrutný otec sám gi hlawu sťal, a tak se milá choti Krystowa z plačtiwého tohoto audolj do ráge žiwota nesmrtedlného a wěčného oslawenj odebrala.

Wy ctjte swatau Barboru: ale geli na tom dosti? Máte lampy: máteli ale také olege? Wy woláte: Pane, Pane, otewři nám. Co vle, kdyby gste neměli skutků wěrau oswjcených, Pán k wám řekl, gako k těm bláznjwým pannám: Neznámť wás. Prospěgeli co swatau Barboru wzýwati vsty, a zapjrati gj skutky? chtjti, aby wás ochránila, a skutky gegj ochrany nehodna se činiti? o sstastnau hodinku gi prosyti, a sami prostopássným žiwotem sobě nesstastnau hodinku strogiti a chystati?

(Chceteli ochrany gegj aučastni býti, buď žiwot wáš gakož byl gegj, maudrý a swatý. Buďte opatrnj, tjm se mnohému nesstěstj wyhnete; a buďte bohabognj a swatj, a tjm také lásku v Boha y v lidj zeyskáte. K tomu dnessnj napomenutj mé má směřowati. Pročež wy ctitelé swato-Barborsstj, zwlássť pak wy křesťansstj hornjcy, připrawte srdce swé a včiňte ge gemné, by gste to, co nynj vslyssjte, srdcem pozorným přigali, vpřjmným rozgjmali, a wěrným wykonáwali, a tak slawnost dnessnj ke cti a chwále swaté Barboře a k swému spasenj neylépe zaswětjte.)

Pogednánj.

Rozličné gsau we swětě potřeby, tjmť také rozličná zaměstknánj lidská. Lidé nowoty milownjcy, neradi při starém zůstáwagj, k wynalezenj nowých wěcý wždy se nachylugj, potřeby swé, coby ge vmenssiti měli, rozmnožugj, a w vstawičném gsau kolotánj. Prwnj lidé žiwili se honěnjm zwěři, pasenjm dobytka, a pak worbau. Čjm ale wjce se množili, tjm wjce gim přibýwalo potřeb. W pjsmě děge se zmjnka giž před potopau o rozmáhánj rozličných vměnj a řemesel. Neboť Tubalkain byl kowář a řemeslnjk wsselikého djla od mědi a železa. Gen. 4. Zprwu objral se člowěk s wěcmi, gessto se na swrssku země, wsseobecné žiwitelkyně nassj, nalézagj; nenasycená ale žádost geho po bohatstwj a newyhnutedlná potřeba železa

zostřily wtip geho; sstaupil a sstupuge až podnes do hlubokosti, do střew země. Tu wynássegj hornjcy zlato a stříbro, po kterých wssickni lidé hltawým srdcem se sháněgi, mnozý za ně čest a swědomj podáwagj, a někteřj nebe, ginj peklo sobě kupugj. Tam dobýwagj železnau rudu, a wywodj z nj neypotřebněgssj na swětě kow, železo, z něhož se dělá ssawle v radlice, gedno k vžiwenj, druhé k wyhubenj lidského pokolenj. Někde z ňáder země wynássegj měd, cýn, olowo; ginde dobýwagj, přewařugj, přepalugj sýru, kamenec, witroljm, witroljmowý oleg, což wsse rozličným kunsstýřům a řemeslnjkům na tisýceré potřeby slaužj. Na mnoha mjstech dobýwagj kamenné vhlj, gessto negen k paliwu, nýbrž v mnohým řemeslnjkům s ohněm pracugicým k welikému gest vžitku. A toto wsse činj a působj člowěk, genž slowe hornjk. A protož wděčná wlast nasse, ana zásluhy swých dětj slussně zná ceniti, hornjky České gako Kutnohorské, a g. w. wždy v weliké cti měla, a ge mnohými weysadami neboli prywileğiemi poctila.

Ale w gakém nebezpečenstwj lidé tito stále wězý? Pod zemj, w smrdutém, syrowém, polaumrtwém powětřj, w vlegnách, kde plno gest syrného zádussiwého puchu, gest hornjk žiw s nebezpečenstwjm swého žiwota. Hornjk stále má smrt za pasem. Nynj mu noha klauznauti, prowaz se přetrhnauti, podpora přehnjti, země swaliti a geg zařjtiti může. Který gest tak prozřetedlný a opatrný hornjk, aby wssecky přjpadnosti wyssetřiti, wssecky nenadálé

přjhody předzwěděti, wsse spogenj země a složenj skal wyskaumati a na wssecky okoličnosti bedliwý pozor dáti mohl, aby se wždy wssemu nesstěstj wywarowal? Dost malé zemětřesenj a země gest nad njm nahromadě.

W takowých to tedy přjpadnostech buďte opatrnj a bohobognj. Opatrnost wám řekne: Kdykoli něgakau prácy, zwlásstě nebezpečněgssj, před sebe bérеš, ohljdey se na wssecky okoličnosti. Opatrnost gest matka bezpečnosti. Nespoljhegte na sebe, na swau zběhlost, na to, že se wám snad dosawád nic zlého nepřihodilo. Odtud až podtud. Lezauce do dolů, wždy máte smrt za pasem, a nesstěstj, řjká se, nechodj po horách, ale po lidech. Wsse dřjwe osseřte, ohledegte, zkuste, a teprw s pomocý Božj do djla se deyte.

Při té přjležitosti pominauti nemohu wám o něčem zde připomenauti. Na mnohých neywyššjch horách nacházegj se celé sklady a wrstwy mořských sskořepin; w mnohých zaš hlubokých horách pod zemj nalezagj se rozličné zkamenilosti, wýtisstky bylin, které se od nynegssjch bylin docela dělj, a wsseligaké takowé wěcy, které swědčj, že země nasse někdy welmi welikau proměnu, wsseobecnau snad potopau, přetrpěti musyla. Přihodjli se wám na ros podobného přigjti, hleďte ať to wasse wsse třjsstjcý kladiwo nebo sspičák vssetřj, wassjm pánům auřednjkům se odewzdá, a ty snad předpotopnj pozůstatky, swědky někdegssjch snad lepssjch časů, pro potomstwo se zachowagj.

S tauto opatrnosti spogte bohobognost. Kdy, koli do dolů sstupugete, pomněte drjwe na Boha. Dole ani hodiny ani chwile negste žiwotem gisti: pod čjž tedy sstjt se otečete, nežli pod sstjt Pána toho, který postawj, a žádný nemůže zbořiti, a zbořj, a žádný nemůže postawiti. Začátek maudrosti gestiť bázeň Božj. Bůh gest můg sstjt, buď heslo wasse, a swatá Barbora má pomoc, buď propowjdka wasse. Prawjť pjsmo: Když gest Bůh s námi, kdož bude proti nám? Kdyby gste chodili wstjnu smrti: zastjnjli wás ruka Páně, nepohneť se wlas hlawy wassj. Pomněte na tři mládence w pecy ohniwé, na proroka Danyele w gámě lwowé, na Petra w žaláři, na Jonásse w břisse welryba: a když Bůh wyswobodil ty, nebudeliž mocen, budeli chtjti, y wás z rukau hrozné smrti wytrhnauti?

Kdo se Boha bogj, ctj také wrchnost swau a swé od wrchnosti předstawené osoby. Kdož pečuge o wáš čosný prospěch? zdali ne předstawenj wassj? Přiznati se musjte, že wrchnosti wasse gsau k nám welmi milostiwé; že gsau wám wjce za otce nežli za pány; že wassj hornj řiditelé otcowsky o wás se staragj. Nenjsliž slussno, by gste se gim poslussnostj a wděčnostj odsluhowali? Čjm wětssj na wás vznagj přičinliwost w prácy, ochotnost w plněnj rozkazů, wěrnost a swědomitost v wěcech wám swěřených, vctiwost a wážnost k swým osobám: tjm wětssj péči, tjm náchylněgssj přjzeň, tjm častěgssj důkazy gegich ssetrnosti k wám na nich seznáte. A deyme, žeby se wám nestalo wždy podlé žádosti

wassj: připusťte k srdcy swému, že wssecobecná nynj panuge žaloba a stjžnost na twrdost časů těchto; že wssecky obchody gsau gako zarazeny a stogjc; že náramné nedostatky na wssecky lidi připadly; že gestliže w té wěcy wssem wůbec gest zle, kdež bude, anby chtěl, by gemu bylo dobře? Ale gen trpěliwost? Náděge zasvitá, že se to wsse změnj. Gen neposlaucheyte žwačů kteřiby wás k nespokogenosti poňaukali; lidj, kteřj w žádném stowu a s žádným předstawenym spokogeni negsau; lidj, kteřj na to wygjždějj, by lidi raděgi zarmautili, nežli obweseliti. O takowých myslete, co dj sw. Pawel: Prawjce se býti maudrými, blázni včiněni gsau.

K tomu buďte wěrnj. Swědomitost a wěrnost gest gedna z neypředněgssjch powinnostj hornických. Nelže, by wassj předstawenj byli wždy při wás, a na wssecky wasse kročege pozor dáwali. Takowj buďte, aby se na wás zauplna gako na sebe spolehnauti mohli. Čest a swědomj ted činy a gednánj wasse. Nedopaussťtěgte se ničeho, coby wasse swědomj ranilo. Předstawte sobě, že Achan, protože z kořistj dobytých na wogně něco sobě zanechal, podiwně byl wyzrazen a vkamenowán; že Ananyáš a Saffira, protože z polj k obecnému dobrému prodaných, něco zadrželi, náhlau smrtj v nohau sw. Petra potrestáni byli; že zrádce Gidáš, lakomstwjm gsa osedlán, a mistra swého zradiw, se oběsyl. Neřjkeyte: To ge gen maličko, toho wrchnost nepocýtj. Ale slyssťe, co dj Spasytel náš v swatého

Lukásse 16, 10.: Kdo w mále gest neprawý, y w wětssjm neprawý býwá.

Tak powinnosti swé hornické opatrně, pilně, bedliwě, bohobegně a swědomitě wykonáweyte a powedete žiwot pokogný. Čjm pilněgi ruku přiložjte, tjm lepssjho zysku nabydete, a tak o sebe, o ženu, djtky a dům swůg se obstaráte. Warugte se hry přjlissné, nemjrného pitj. Třebať gste pilně pracowali, budeteli prostopássně žiwi, stane se, co prawj sw. Pawel 1. Tessal. 3, 5.: Daremná bude práce wasse; slowem: buďte tak, gakž pjsmo sw. dj Žid. 13, 17.: Poslussni buďte ž práwců swých, a buďte gim poddáni. Oniť žagisté bděgj nad wámi, gako počet magjce wydat za dusse wasse, aby to s radostj činili a ne s steyskánjm: neb to nenj vžitečné wám.

Záwěrek.

Ty tedy zde shromážděné Radnické a Liblinské hornjctwo, ctitelé swatobarborsstj! oslawugte dnessnj den netoliko slowy a vsty, nýbrž y srdcem a skutkem. Wsstipte hluboko w srdce swé bázeň Božj, beřte vpřjmné a důwěrné autočisstě k swaté panně Barboře! Wy předstawenj zacházeyte s podřjzenými sobě w duchu lásky křesťanské; a wy podřjzenj poslaucheyte rozkazů swých předstawených. Koneyte prácy swau opatrně, pilně, swědomitě, a pak wás Bůh na orodowánj swaté Barbory odewsseho ne-

bezpečenstwj a náhlé smrti ochránj, prácy wassj požehná a žiwot wám vdělj zde spokogený a tam blahoslawený.

Ty pak swatá panno Barboro, mučedlnice Páně, patronko nasse! Wypros nám na Bohu hogné požehnánj w prácech nassjch, aby předsewzatá djla sstastný měla prospěch; zacloň nás mocným sstjtem swým předewssjm nebezpečenstwjm, genž žiwotu nassemu záhubau hrozý; rozkřesey w srdcých nassich giskry prawé wjry, a zažži ge plamenem lásky, bychom se tobě, kteráš gako maudrá panna wzala lampu wjry a oleg maudrosti, v wjře, maudrosti a lásce se podobali. A když Pán žiwota a smrti přigde, a zhasne nám lampu žiwota wezdegssjho, stůg při nás w poslednjm b gi a wezmi nás do slávy nebeské, by tam srdce nasse hořelo wěčným plamenem lásky k Bohu.

Amen.

Na den Narozenj Páně.

Narodil se wám dnes Spasytel, genž gest Krystus Pán. Luk. 2, 11.

Dnes my křesťané obnowugeme slawnau památku narozenj Pána nasseho Gežjsse Krysta, pro pěwugjce s Angely srdcem radostj duchownj naplněným: Sláwa na wýsostech Bohu, a na zemi pokog lidem dobré wůle. Dnes slunce sprawedlnosti wzesslo, a paprslky geho wssecku tmu bludů a předsudků rozplássily. Dnes se otewřelo nebe, Neyswětřgssj a od národu žádaný se vkázal; gakožto wůdce, slawněgssj než Mogžjš, wywedl syny Izraelské z otroctwj, horssjho nežli bylo Egiptské. Dnes přicházý Pán, aby zemi s nebem smjřil, a nás swým včenjm y přjkladem polepssil. Dnes gest ten převtěssený den, na něgž wssickni lidé

nábožnj starého zákona před tisýcy lety čekali; den, na který se narodil ten, skrze něhož moc hřjchu a smrti měla zkažena, nesmyslnost modloslužby zwnwráčena, bezbožnost newěry přemožena, tma předsudků a bludů rozptýlena, a swětlo prawého poznánj gediného Boha wssudy po swětě mělo rozssjřeno býti. Dnes slawjme tu radostnau chwjli, w kterau se dle vloženj Boha přemilosrdného narodil Wykupitel a Spasytel swěta, Pomazaný Páně, Král Židowský, Krystus Gežjš. Tagemstwj toto dnessj oznamuge nám neskončené dokonalosti Božské. W tom se vkázala láska Božj k nám, prawj sw. Jan: že gednorozeného Syna swého poslal Bůh na swět, abychom žiwi byli skrze něho. Tak nám tedy přinesl tento Syn Božj žiwot wěčný a spasenj na swět. K gakémuž tedy spasytedlnému probuzenj nás toto dnessnj tagemstwj Páně wzbuzuge? My gsme byli tworowé hřjssnj, wyhnancy s nebes, otrocy hřjchu a smrti. Ale Bůh dobrotiwý připowěděl, že se vstrne nad lidským pokolenjm, a že possle oswoboditele, an nás sprostj okowů smrti wěčné. Pročež my w dnessnjm tagemstwj poznati můžeme předně, neywyššj dobrotu a milosrdenstwj Boha nasseho k nám. Za druhé, geho nestjhlau maudrost, a za třetj, geho neywyššj mocnost. Toť gest, což w dnessnj řeči vkázati se wynasnažjm.

Pogednánj.

Přissel přeljastný den, na který vloženj Boha milosrdného a dobrotiwého mělo wyplněno býti;

nynj měli, gakž prawj sw. Jan, vzřjti wssickni lidé spasenj Božj. Dewět měsýců ležel w žiwotě matky swé Marye, Syn Boha neywyššjho; a wěc zagisté podiwenj hodna gest, že práwě w tu dobu Augustus, cýsař Řjmský, poručil, by wssickni poddanj w geho zemjch, každý w swé wlasti, popsati se dali. Nařjzenj toto potkalo y Jozeffa, pěstauna Páně, ženicha Marye panny. Z wnuknutj Ducha sw. doprowázela Jozeffa do městečka Betlému, a zde, nemohssi dostati w městě hospody, pro množstwj lidu, an se sem byl sessel, porodila prworozeného Syna swého. Sotwa se to stalo, tuž angel Páně pastýřům ponocugjcým radostnau tuto nowinu zwěstuge, řka: Zwěstuji wám radost welikau, kteráž bude wssemu lidu; nebo narodil se wám dnes Spasytel, genž gest Krystus Pán, w městě Dawidowě. A toto wám bude znamenj: Nalezněte nemluwňátko plenkami obwinuté a položené w gesljch.

Tjm se tedy předně ukázala swrchowaná dobrota a milosrdenstwj Božj. Toť gest znamenj, po kterém pastýři poznati měli, že w nowě narozený Krystus přicházý gich spasyt. Znamenj to nebylo ani nádhernost slávy swětské, ani pohodlj žiwota, ani blesk zbytečnosti a bohatstwj; ale znamenj stawu pokorného, trpjcýho, chudobného. Toť gest znamenj, na které y my hleděti máme. Čemu nás wčj znamenj geho pokory? Pjsse sw. Pawel k Fil. 2. 7, 8. Samého sebe zmařil

způsob služebnika přigaw, ponjžil sebe samého. Wy tedy dusse nádherné a pyssné! wizte Spasytele swého w geslech ponjženého, že on za hřjchy peychy, marnosti a nadutosti wassj trpj. A poněwadž on se ponjžil, a Bůh ho potom powýssil a dal gemu gméno, kteréž gest nad wsseliké gméno: gediný prostředek gest, chceteli powýsseném Spasytelj se podobati, aby gste pod mocnau rukau Božj se pokořili. Co nás wčj znamenj geho vtrpenj? Nepřissel Krystus w žiwotě pohodlném, w radosti a rozkossi. Ale leže w geslech činj žadost za hřjchy nassj tělesnosti a rozkosse, nedbalosti a nestřjdmosti, nečistoty a netrpěliwosti; a protož chcemeli se gemu podobati, musýme hřjchů swých tělesnosti a rozkossj oželeti. A čemu wčj nás znamenj chudoby geho? Wčj nás, že Spasytel žadost činj za nasse hřjchy, hřjchy reptawosti, hněwu, zatwrzelosti, žádosti přjlissné počasných statcých; a že gediný prostředek k podobánj se gemu gest: bychom dle geho přjkladu byli chud srdcem y duchem; a vpokogeni gsauce stawem swým mohli gako apostol Pawel k Fil. 4, 12. o sobě řjcy: Gá gsem se naučil, dosti mjti na tom, co mám. Vmjm y snjžen býti a nauzy trpěti; vmjm y hognost mjti; y nasycen býti y lačněti. Wssecko mohu w tom, který mne posylňuge.

Gakž gest to wěc podiwenj hodná! Rodj se Bůh, Pán nebe a země, a sotwa se narodj, giž obět pokory, trpěnj a chudoby otcy swému přinássj. A pro koho to medle? A pro nás hřjssnjky. My

lidé hřjssnj nemohli gsme sami ze sebe do milosti Božj opět wgjti, proto že gsme byli wssickni hřjssnj. Hřjchem se Bůh neskončeně vrazyl, protože gest neskončený. Bylo tedy zapotřebj, aby zadost včiněni za hřjchy bylo neskončené ceny; a kdo giný než Bůh mohl oběť neskončené ceny přinésti? Žádná oběť zwjřat, lidj, ba ani angelů nebyla dostatečná shladiti hřjchu a vražené sprawedlnosti Božské zadost včiniti. Osud náš by tedy byl gako zawržených angelů, žebychom wždy ode twáři Božj bez nádege spasenj, nešťastně měli zawrženi býti. Pročež powažugme srdcem wděčným nesmjrné milosrdenstwj Páně, který bez nassj zásluhy nás na milost přigal, a dnes ten swatoswatý přichází, by nás s Otcem nebeským smjřil.

Vkázala se za druhé nestihlá maudrost Božská při narozenj Páně. Toto wám bude znamenj, řekl angel pastýřům: Naleznete nemluwňátko plenkami obwinuté, a položené w geslech. A toli má býti znamenj, po kterémžby se Mesyáš, Spasytel swěta, měl poznati? Prorocy mnohem wyššj a slawněgssj gemu wlastnosti připisowali. Izaiáš prawj: Nazwáno bude gméno geho, Podiwný, Rádce, Bůh sylný, Otec budaucýho wěku, knjže pokoge. Gakýž to rozdjl mezy tjmto a mezy tytuly malého nemluwňátka, plenkami obwinutého a w geslech položeného? Oprawdu, prawj sw. Bernard, Mesyáš musyl býti podiwný, ale čjm? tjm, že srdce nasse toliko k časným wěcem

nakloněné změnil, polepssil a k zalibowánj sobě duchownjch přiwedl. On musyl býti nassjm rádcem, kterak? protože nám vkázal a radu dal, že chcemeli spasenj přigjti, cestau ne ssirokau, ale auzkau, k wěčné maudrosti kráčeti máme. Musyl býti Bůh sylný, gakž to? Poněwadž wssecky hřjchy nasse na sebe wzal. Musyl býti otcem budaucýho wěku, gakým způsobem? skrze naděgi a wjru, kterau nám dal k žiwotu wěčnému. Musyl býti knjžetem pokoge, gakž to? skrze milost, kterau nám darowal, by nás s Bohem smjřil. Po těch znamenjch poznáwáme Spasytele swého, a bez nich nebylby mohl poznán býti. Proč? protože wssecka proroctwj o Krystu musyla wyplněna býti. Prorocy ale prorokowali, gako Izaiáš 9, 6.: Maličký narodil se nám. Dawid w žalmu 69.: Gá pak chudý a nuzný gsem. Y widauce my Gezjsse Krysta w geslech chudého, nemáliž wjra nasse tjm wjce se vpewniti? Nezgewugeliž se nám očitě maudrost Božj? Widjme Boha, gemuž wsse gest přjtomno, který w neyhustssjch temnostech neywzdáleněgssj časy oswěcuge: Boha, který počátek y pád a zkázu králowstwj widj; Boha, který čas, mjsto a přjpadnosti, w kterých se Mesyáš má naroditi, předpowjdá; a k wyplněnj swých proroctwj hřjchu, marnosti cýsaře Řjmského, který chtěl, aby celý swět, wssickni totiž geho poddanj byli sepsáni, vžjwá.

A tento Bůh náš neymaudřegssj před čtyřmi tisýcy lety to wsse včinil, než nám Spasytele poslal;

wsse zaznamenal, co se týkalo geho narozenj, a žiwota, smrti, wzkřjssenj, cýrkwe založenj; znamenj geho smrti bylo obětowánj mladého Izáka, znamenj wzkřjssenj geho Jonáš: wsse bylo gistým znamenjm wyobrazeno, tak že wsse w starém zákoně bylo figurau nowého zákona.

Za třetj vkázala se nám y mocnost Božj při narozenj Páně. Prawjť angel: Spasytel, kterýž se wám narodil, gest Krystus Pán; a důkaz toho, který pastýřům dáwá, gest, že Spasytele nagdau gako dítě plenkami obwinuté, položené w geslech. Gaké pak může býti přirownánj djtěte slabého k Bohu wssemohaucýmu? Pána wssech k tomu, který trpj nedostatek na wssem? toho, který gest na nebi v trůnu Otce nebeského, k tomu, který gest gako w propasti wsseho ponjženj?

Takřby se owssem pastýři byli mohli ptáti, kdyby swětlem wjry nebyli oswjceni byli. Tak y mnozý z nás snadby se optati mohli. Ale gakž lehce wssecky pochybnosti se rozplássegj, když narozenj Páně okem bedliwým powážjme. Mocnost Boha nasseho dnes narozeného gasněgi se nám vkazuge než mocnost Božj při stwořenj swěta. Gestli Bůh swět, nebe a zemi, z ničehož včinil, že moři meze wytkl; že nemocné vzdrawiti, mrtwé gednjm slowem wzkřjsyti může, w tom nic podiwného nenalezám. Toť wsse ležj w pochopenj, které sobě činim o swrchowaném wssemohaucým Bohu. Ale wěděti, že ten Bůh wssemohaucý gest a ležj w poskawě malého a slabého djtěte; že wěčný Bůh w čase může narozen

býti; že nesmrtedlný může smertedlnosti aučaste býti, a trpěti gako my; že ten, který gest neywyššj, může se ponjžiti a skrze ponjženj opět co neyweyš powyssen býti: zdaliž toho rozum lidský pochopiti může? O to gest tagemstwj, kteréhož žádnému nelze wystjhnauti! Tagemstwj swrchowané mocnosti Boha nasseho; nebo dnes widjme lid sprostý, kterého Bůh w neywyššjch tagemstwjch oswěcuge; pastýře, kteřj gako Apostolé prwnj přjchod Mesyáššůw oznamugj a rozhlassugj; mudrce, kteřj swé maudrosti swětské se odřjkagjce, hwězdy wjry následugj; djtě, které w způsobě mdloby a nestatečnosti gest pánem, Spasytelem, Wykupitelem, a budaucým saudcem nassjm.

Záwěrek.

Oslawugme tedy dnes tagemstwj božské dobroty a milosrdenstwj, skrze které nám Bůh swého gednorozeného Syna na swět poslal, by se Bohu za nás obětowal, a nás s njm smjřil; oslawugme tagemstwj geho božské maudrosti, poněwaž wssecka proroctwj o spasyteli nassem dnes gsau wyplněna; oslawugme tagemstwj geho mocnosti, když tak podiwné wěcy prowozowal.

Následugme přjkladu Spasytele swého, w geho pokoře, trpěnj a chudobě, a prosme Boha, aby geho swaté gméno gak na nebi tak y na zemi bylo slaweno, a aby pokog byl wssem lidem na zemi, gessto gsau dobré wůle a dobrého srdce. Amen.

Obsah.

Stránka.

Kázanj na nowý rok. Máme sy připomenauti dobrodinj nám propůgčené; sauženj přetrpené; dobré včiněné neb opusstěné, a zlé zpáchané 3
Giné na týž den. Připamatowánj, gak se Bůh k nám prokázal w loni, a gak gsme my se k němu zachowali 11
Kázanj na slawnost zwěstowánj Marye Panny. Tagemstwj wtělenj Páně okazuge nám Gežjsse Krysta gako Boha a člowěka; Maryi gako Matku božj: a nás gakožto syny Božj 12
Kázanj na welký pátek. Weliká cena weliké milosti Božj z vtrpenj Krystowa welikým vžitek přinássj. 31
Kázanj na den wzkřjssenj Páně. Wzkřjssenj Páně gest pewný základ wjry, a spolu záwdawek naděge nassj . . . 39
Kázanj na hod Božj Swatodussnj. Duch sw. působil na Apostolých dary swé milosti; kterak aučinkugj na nás dary geho. 49
Kázanj na druhý swátek swatodussnj. Láska Syna Božjho na swět wyprawila, aby wěřjcý w něg měli žiwot wěčný 59

Kázanj na den SS. Petra a Pawla. Wjra sw. Petra byla vpřjmná, srdnatá, a w skutcích dokonalá 60
Giné kázanj. Pawel swatý ctil auřad swůg chwalitebnům se w něm chowánjm a zaň se obětowánjm 81
Kázanj na den nawsstjwenj Panny Marye. Důstognost Marye P. má nás k ctiwosti; a wznessené ctnosti Marye P. k následowánj pobjdnauti 89
Kázanj na den sw. Wawřince. Na S. Wawřincy máme přjklad, gak se w přjkrých cestách zachowati, a gak odporných osudů zakaussetj máme 99
Kázanj na nebewzetj Marye Panny. Z gakých důwodů se naděgj žiwotawěčného těssiti můžeme a máme. 111
Giné kázanj. Trogj radost nás w nebi očekáwá: 1) z dobrých skutků; 2) ze zprosstěnj wezdegssjch sauženj; 3) z společenstwj Božjho a swatých. 120
Kázanj na narozenj Marye Panny. Na den swého narozenj má křestan na wěk swůg gak geg stráwil se ohljdnauti, a pak spasytedlných následků požjtj . . . 127
Giné kázanj. Marya má wsse, co nás k neyhlubssj ctiwosti a k srdecné pobožnosti pohnauti může 143
Kázanj na den powýssenj sw. křjže. Kdykoli na křjž pohljdneme, ossklíwost hřj=

chů, ljtost a láſku k Pánu G. potěſſenj w ſauženj a naděgi w ſmrti powzbuďmé . . 140
Kázanj na den ſw. Hawla. Čjm wjce ſe ſw. Hawel ponjžowal, tjm ho Bůh wjce pnwýſſowal a zwelebowal . . . 150
Kázanj na den poſwěcenj chrámu. Pro welké vžitky, gichž w chrámu Páně dochá žýme, máme geg mjti w vcriweſti . . 161
Kázanj na den Wſſech Swatých. Bůh nám dáwá Swaté za ochránce, abychom ge ctili a wzýwali 2) Bůh nám ge dáwá za přjklad, abychom gich náſledowali 174
Na den wěrných zemřelých. Geſt očiſtec? 178
Na ſw. Barboru. Žiwot náš má býti maudrý a ſwatý. 184
Kázani na den Narozenj Páně. Dnes ſe wygewila dobrota, maudroſt a mocnoſt Božj. 194

Poznamenánj knih,

které w arcybiskupské knihtiskárně v Jozeffy Fetterlowé z Wildenbrunnu k dostánj gsau.

(Ceny gsau we wjdeňském řjsle.)

Agenda, panis quotidianus, ku potřebě duchownjch pastýřů. 8. w Praze 1820. prodáwá se neweáz. za 1 zl. 15 kr. w koži wáz. 2 zl.

Básně, Frant. Alex. Rokesa. 16. w Praze 1827. wáz. za 50 kr.

Básně, Jana Gindřicha Marka. W Praze 1823 12. stran 126. w obálce wázané za 30 kr., na psacým za 40 kr. na welinském pap. za 1 zl.

Básně Jana Kollara. 8. w Praze 1821 wáz. 36. kr.

Básně (Smjssené.) Frant. Lad. Čelakowského. 12., Praze 1822. za 30 kr. na ps. pap. 40 kr.

Básně Jana Hercoňa. 12. w Praze 1822. wáz. za 3 kr papj pap. 40 kr.

Básně, Jos. Wlast. Kamarýta. 12., w Praze 1822. wáz 30 kr., na ps. pap. 40 kr.

Básně Jana Kociána. 12., w Praze 1823., za 30 kr.

Biblická Kázanj na wssecky neděle, slawnosti swátky celého roku s několika řečmi přjležitostnjmi, od W. W. Wáclawjčka, w Bohomluwectwj doktora, kněž. arcib. Wikáře okrsslku Bystřického, téhož okrsslku sskolnjho dohledače. tytul. konsistoriálnj Rady a děkana w Načehradci, Weliký 8. w Praze 1824. a 1825. Čtyry djly wáz. za 8 zl.

Blahoslaw, aneb: Kdo swět zkusyl, něco wj, od J. Charwáta 8. w Praze, 1824. za 30 kr.

Růženka z Gedlowa, dle Pana Schmieda od Jozefa Wotýpky. 8. w Praze 1826. wáz 45 kr.
Serafka. Dárek dcerkám městským od Dobrowlastky. 12. w Praze 1826. wáz. za 30 kr.
Slowanské Národnj pjsně. Sebrané Fr. Lad. Čelakowským. 8. W Praze 1822. 15 archů sylné s rytým tytulem w obálce wáz. za 1 zl. 15 kr.
Týchž Pjsnj djl druhý 8. w Praze 1825. wáz. 1 zl.
— — — třetj 8. w Praze 1827. wáz. 1 zl.
Sskola nedělnj pro wyrostlau mládež, gakož také kniha wzdělávagjcý pro obecný lid, od J. W. Firsyka, kaplana w Raudnicy. 8. w Praze 1827 wáz. za 40 kr.
Sskola Krystowa. Kázanj postnj, kteráž r. 1823 osadě swé přednesl J. X. Jedina. 8 w Praze 1825 wáz. za 50 kr.
Sstědrý Wečer. Powjdka k wánočnjmu obdarowánj djtek. Sepsaná od skladatele třjpraukowého kossjčku, přeložená od J. J. Slámy. 12. w Pjsku 1827. wáz. za 30 kr.
Syta Mary, činohra od J. Sstěpánka. Za 30 kr.
Wina Smutnohra we 4 děgstwj z německého Adolfa Müllnera, 8 w Praze 1827. za 40.
Wodař. Zpěwohra we třech gednánjch. Z Bouillýho Les deux journées a G. F. Treitschke od S. K. Macháčka. 8., w Praze 1824. w obálce wáz. za 30 kr.
Wýbor modliteb, od Wewerky, s rytinau, wáz. 1 zl. na psacím papjru čisstě wáz. 2 zl
Wýkłady na nedělnj a swátečnj Ewangelia, kteréž sepsal Aleš Pařjzek, infulowaný kanownjk Litoměřický, a Pražské hlawnj prawidelnj sskoly Dyrektor Třj djly 7 zl. 30 kr.
Wýlewý citů křesťanských, aneb pětmecitma nábožných rozgjmánj. Zčesstěné od F. A. Rokosa, 8. w Praze 1814. wáz. za 30 kr.

Chlebowé poswátnj, knjžka modlicý pro ženskau osobu od gedné klássternj panny řádu sw. Alžběty. M. Ant. S krásným obrázkem. Druhé rozmnožné wydánj. 12. w Praze 1826. Prodáwá se newáz. za 45 kr. w čisté koži wáz. za 3 zl.

Iphigenia w Taurii (Goethowa) Tragédie w pateru děgstwj. Přeloženjm S. K. Machá-čka. W Praze 1822. 8., stran 100, s rytým tytulem wáz. za 36 kr. na psacým pap. 45 kr.

Iwan. Báseň epická w pěti zpěwjch. Od Fr. Alex. Rokosa. W Praze 1823. 8. wáz. 40 kr. na psacým papjře 50 kr.

Izydor. sedlák Lhotský. Wýslechtilý přjběh pro lid wenkowský y městský. Od Jozefa Megiřjka, děkana Swětelského. 8., w Praze 1822. dwa djly s čistau rytinau, a w slussné obálce wáz. za 2 zl.

Jozeff Egyptský Báseň we dwanácti zpěwjch od Frantisska Raymanna, děkana Častalowického welký 8. w Praze 1820. S krásnau rytinau a čistau obálkau, swáz. na bilém tiskacým pap. 1 zl. na psacým 1 zl. 30 kr., na weljnském 2 zl.

Katolické modlitby. Knjžka tato gest slussně po katolicku spořádána, plná krásných a wraucých prošbinek, důwěrného a prostičkého rozmlauwánj djtek s Otcem wssech otců — gakých sy Boha milugicý dusse žádati může. Tam rannj y wečernj díky, tam oběť, tam očisstěnj dusse, tam wečeře Páně, tam rozgjmánj, vjsně, a g. w. se modlicýmu nabjzegj. — Sepsal a wydal gi Tomáš Kubelka. Newázaná prodáwá se za 45 kr., na pěkném psacým papjře za 1 zl. Čisté w koži wázaná s zlatau ořjžkau 2 zl. 30. kr.

Katolické včenj o Swátosti Biřmowánj ku poučenj nebiřmowaných, od K. W. Weiningra, faráře w Kladně. 8. w Praze s obrázkem, wáz. 15 kr.

BV 4249 Puchmajer, Antonin
.C95P9 Jaroslav,
Swátecnj
kázanj.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

10 102 802

BV 4249 Puchmajer, Antoni
.C95P9 Jaroslay,
Swatecnj
kazanj.

SWIFT LIBRA

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

10 102 802